EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 26.5.2004
KOM(2004) 391 lõplik

2004/0127 (CNS)

Ettepanek

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad

.

(komisjoni esitatud)

SISUKORD

SELETUSKIRI ... 4

1. Sissejuhatus ... 4

2. Ettepaneku eesmärgid ja sisu: ühise käsiraamatu uuesti sõnastamisest isikute üle piiri liikumist reguleerivate ühenduse eeskirjadeni ... 7

3. Õigusliku aluse valik ... 9

4. Subsidiaarsus ja proportsionaalsus ... 10

5. Asutamislepingutele lisatud erinevate protokollide mõju ... 10

   Ühendkuningriik ja Iirimaa ... 11

   Taani ... 11

   Norra ja Island ... 11

6. Schengeni *acquis*'st tulenevate õigusaktide rakendamise kaheetapilise menetluse mõju uutele liikmesriikidele ... 12

7. Märkused artiklite kohta ... 13

LISA Ülevõtmata jäetud ühise käsiraamatu sätted ... 36

NÕUKOGU MÄÄRUS millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad ... 38

I jaotis Üldsätted ... 42

II jaotis Välispiirid ... 44

I peatükk Välispiiride ületamine ja sissesõidunõuded ... 44

II peatükk Välispiiride kontroll ja sissesõidukeeld ... 46

III peatükk Vahendid piirikontrolli teostamiseks ja liikmesriikide vaheline koostöö ... 50

IV peatükk Piirikontrolli üksikasjalikud erieeskirjad ja erimenetlused ... 52

III jaotis Sisepiirid ... 53

I peatükk Kontrolli kaotamine sisepiiridel ... 53

II peatükk Kaitseklausel ... 53

IV jaotis Lõppsätted ... 56

I LISA Ametlikud piiripunktid ... 59

II LISA Dokumentaalsed tõendid sissesõidu põhjuste tõepärasuse kinnitamiseks ... 184

III LISA Riikide asutuste poolt igal aastal kinnitatavad piiriületamisel nõutavad summad ... 186

IV LISA Kontroll ametlikes piiripunktides ... 196

V LISA Kontrolli leevendamine maismaapiiridel 197
VI LISA Piiripunktides ridasid tähistavate viitade näidised 198
VII LISA Templite löömine 202
VIII LISA 203
A osa Sissesõidukeelu kehtestamise kord 203
B osa Sissesõidukeelu standardvorm 205
IX LISA Piirikontrolli eest vastutavate riiklike teenistuste loetelu 207
X LISA Eri liiki piiride ja liikmesriikide välispiiride ületamisel kasutatava eri liiki transpordiga seotud üksikasjalikud erieeskirjad 209
XI LISA Teatavate isikute kategooriate kontrollimise erimenetlused 216
XII LISA Välisministeeriumide väljastatavate kaartide näidised 219
XIII LISA Vastavustabel 220

SELETUSKIRI

1. SISSEJUHATUS

Komisjoni 7. mai 2002. aasta teatises Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiride ühtse haldamise kohta (edaspidi „teatis välispiiride kohta")[1] määrati kindlaks välispiiride ühtse haldamise ühise poliitika viis põhikomponenti:

a) ühine õigusaktide kogu;

b) ühine koostöö- ja töö kooskõlastamise mehhanism;

c) ühine integreeritud riskianalüüs;

d) Euroopa dimensioonis väljaõppe saanud töötajad ja koostalitusvõimelised seadmed;

e) kohustuste jagamine liikmesriikide vahel Euroopa piirivalvekorpuse loomisele eelneval perioodil.

Ühise õigusaktide kogu osas määratleti välispiire käsitleva ühine käsiraamat u[2] uuesti sõnastamine kui lühiajaline meede,[3] mille eesmärk on eelkõige „selgitada selle sätete õiguslikku seisundit ning muuta need olemasolevate õigusaktide kõrval seaduse allikaks" ja „viia ühisesse käsiraamatusse Schengeni parimate tavade kataloog lähtudes sisse teatavad parimad tavad"[4]. See kaasati Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiride haldamise kavasse, mille JSK nõukogu kiitis heaks 13. juunil 2002 ning mida toetas 21. ja 22. juunil Sevillas kokku tulnud Euroopa Ülemkogu. Thessalonikis 19. ja 20. juunil 2003. aastal kogunenud Euroopa Ülemkogu õhutas komisjoni „esitama võimalikult kiiresti ettepanekud ühise käsiraamatu, sealhulgas kolmandate riikide kodanike reisidokumentidesse templite löömist käsitleva osa uuesti sõnastamise kohta".[5]

Seega on tegemist olulise algatusega, mis moodustab osa ühtse piirihaldamise poliitika õigusliku külje tugevdamisest ja arendamisest ning tulevane Euroopa agentuur operatiivse koostöö haldamiseks välispiiridel kujutab endast võtit kõnealuse

---

1 KOM(2002) 233 lõplik.

2 Täitevkomitee 28. aprilli 1999. aasta otsus ühise käsiraamatu ja ühiste konsulaarjuhiste lõppversioonide kohta (SCH/Com-ex (99)13) (EÜT L 239, 22.9.2000, lk 317). Ühise käsiraamatu uuendatud versioon ilma teatavate konfidentsiaalsete lisadeta avaldati EÜTs C 313, 16.12.2002, lk 97.

3 Muud lühiajaliselt kavandatavad meetmed hõlmasid piirivalvuritele mõeldud praktilise käsiraamatu koostamist, mis oleks saadaval ka elektroonilises vormis, ning ühiste meetmete vastuvõtmist kohaliku piiriliikluse kohta (vt kahte komisjoni poolt 14.8.2003 määruste kohta esitatud ettepanekut: KOM(2003) 502 lõplik - 2003/0193 (CNS) ja 2003/0194 (CNS)). Pikaajalised meetmed hõlmasid ametlikku menetlust andmete ja teabe töötlemiseks ning vahetamiseks välispiiridel tegutsevate asutuste ja liikumisvabaduse ühises valdkonnas tegutsevate asutuste vahel ning tulevase Euroopa piirivalvekorpuse institutsionaalse ja õigusliku raamistiku (volitused, tegevusvaldkonnad jms) määratlemist.

4 EL-i Schengeni kataloog, välispiiride kontroll, tagasisaatmine ja tagasivõtmine. Soovitused ja parimad tavad, Euroopa Liidu Nõukogu, SG - DG H, 2802.2002.

5 Viimase punkti osas vaata komisjoni poolt 6.11.2003 määruse kohta esitatud ettepanekut: KOM(2003) 664 lõplik.

poliitika operatiivse külje arendamiseks.[6] Agentuuril on käesoleva määruse II jaotises sätestatud ühiste eeskirjade rakendamisel ilmselgelt oluline osa. Agentuuri rollile viidatakse selgesõnaliselt artiklis 14, mis käsitleb liikmesriikide vahelist operatiivset koostööd „piirikontrolli tõhusaks teostamiseks" (vt märkusi kõnealuse artikli kohta).

Õiguslikust küljest on ühine käsiraamat, mis koostati Schengeni valitsustevahelise koostöö osana ja inkorporeeriti pärast Amsterdami lepingu jõustumist Euroopa Liidu institutsionaalsesse ja õiguslikku raamistikku,[7] praegu peamine Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiridel toimuvat kontrolli reguleeriv dokument, kuigi teatavad põhimõtted on ära toodud ka Schengeni konventsioonis endas[8] ja selle arvukates erisätetes, mis sisalduvad muudes üksikotsustes[9].

Kuigi Schengeni *acquis*[10] ja eriti need Schengeni sätted, mille õiguslikuks aluseks on Euroopa Ühenduse asutamisleping,[11] moodustavad nüüd osa ühenduse *acquis*t,[12] mida kohaldatakse kõigi liikmesriikide suhtes,[13] erineb see teatud osas ühenduse tavalistest õigusaktidest:

– see ei kujuta endast tavapärast ühenduse õigusakti, kuna see ei ole koostatud tüüpiliste õigusaktide, näiteks määruse ega direktiivi vormis. Selle tulemusel ei pruugi teatavate Schengeni sätete õiguslik väärtus olla üheselt mõistetav (vaata ühise käsiraamatu olemusega seotud kaalutlusi allpool);

– need otsused ja meetmed on vastu võetud üksnes valitsustevahelises raamistikus ja seega ilmselgelt ilma ühenduse institutsioonide, eriti Euroopa Parlamendi osaluseta[14].

Selle tulemusel tõstatati küsimus Euroopa Liitu integreeritava Schengeni *acquis*' „muutmise" kohta ühenduse õiguse tavapäraseks dokumendiks juba 24. märtsist 2000. aastast pärineva esimese tulemustabeli koostamise ajal, mille eesmärgiks oli kontrollida Euroopa Liidus vabadusel, turvalisusel ja õiglusel rajaneva ala loomisel

---

6 Vt ettepanekut nõukogu määruse kohta (hetkel vastuvõtmisel) KOM(2003) 687 lõplik, 11.11.2003.

7 Vt Amsterdami lepinguga Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimist käsitlevat protokolli.

8 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsioon (EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19).

9 Vt näiteks täitevkomitee 22. detsembri 1994. aasta otsus, millega kehtestatakse ning kohaldatakse Schengeni korda lennujaamades ja lennuväljadel (SCH/Com-ex (94)17, rev. 4) (EÜT L 239, 22.9.2000, lk 168).

10 Schengeni *acquis*' määratlust vaata nõukogu 20. mai 1999. aasta otsusest 1999/435/EÜ, mis käsitleb Schengeni *acquis*' määratlust, et kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu ja Euroopa Liidu lepingu asjakohaste sätetega kindlaks määrata iga *acquis*'d moodustava sätte või otsuse õiguslik alus (EÜT L 176, 10.7.1999, lk. 1).

11 Vt nõukogu 20. mai 1999. aasta otsust 1999/436/EÜ, millega määratakse kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu ja Euroopa Liidu lepingu asjakohaste sätetega kindlaks iga Schengeni *acquis*'d moodustava sätte või otsuse õiguslik alus (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 17).

12 Sätted, mille õiguslikuks aluseks on Euroopa Liidu leping, moodustavad Euroopa Liidu *acquis´* osa.

13 Hetkel on tehtud erand Ühendkuningriigi ja Iirimaa suhtes: vt allpool 5. jaos esitatud märkusi nende eriseisukoha kohta seoses Schengeni *acquis*'ga ning Taani ja kahe mitteliikmesriigi (Norra ja Islandi) seisukoha kohta.

14 Komisjonil oli Schengeni organites siiski vaatlejastaatus.

saavutatud edu.[15] Sel ajal jõuti järeldusele, et „Schengeni sätete „Amsterdami" dokumentideks muutmise vajaduse prioriteetsus sõltub rohkem toimuvatest arengutest kui mõnest absoluutsest nõudest muuta neid lihtsalt muutmise eesmärgil" (KOM(2000)167, punkt 1.3).

Ühise käsiraamatu uuesti sõnastamise otsuse poliitilisi põhjusi arutleti eespool. Tehnilisest ja õiguslikust seisukohast kujutab ühine käsiraamat endast teatavat hübriidi, olles üheaegselt nii ühenduse seaduse allikas (luues õigusi ja kohustusi) kui ka praktiline käsiraamat piirivalvuritele, sisaldades teoreetiliselt kogu neile vajalikku teavet, mida on siiski laenatud ka muudest õiguslikest allikatest.

Ühise käsiraamatu kahese olemuse tõttu võib selle õiguslik väärtus jääda ebaselgeks, eriti kuna selle teatavates lõikudes ja lisades esitatakse lihtsalt uuesti teiste dokumentide, näiteks Schengeni konventsiooni või ühiste konsulaarjuhiste sisu.[16]

Esimesed arutelud ühise käsiraamatu läbivaatamise vajaduse üle toimusid mõne kuu möödumisel Amsterdami lepingu jõustumisest pärast seda, kui eesistujariik Soome saatis (oktoobris 1999) välja seda küsimust ning käsiraamatu konfidentsiaalsusega seotud nõudeid käsitleva küsimustiku. Arutelu jätkus järgnevate riikide eesistumise ajal[17] ning selgus, et enamik liikmesriike soovis käsiraamatu teatavaid osasid või sätteid muuta, selgemalt sõnastada või täiendada.[18] Nende arutelude tulemusel võeti vastu üksikotsused, millega tühistati või ajakohastati käsiraamatu teatavad sätted või tühistati selle mõnede osade salastatus, kuid välispiire käsitlevaid sätteid pole kunagi veel üldiselt ja järjekindlalt läbi vaadatud.

Silmas pidades selle ülesande keerukust ja asjaolu, et arutelu käigus oli kerkinud mitmeid lisaküsimusi, oli komisjoni arvates soovitatav alustada töödokumendi koostamistega antud teemal (SEC(2003) 736, 20.06.2003), et uurida põhjalikult välispiire käsitlevat seadusandlust, olemasolevaid lünki ning ühise käsiraamatu praeguse ülesehitusega seotud probleeme.

Selle analüüsi põhjal esitati töödokumendis tulevikuks mitmeid võimalusi, mis olid seotud eelkõige järgmiste küsimustega:

– kas säilitada käsiraamatu praegune ülesehitus või selgitada selle õiguslikku seisundit, tehes selget vahet ühelt poolt õigusakti ja teiselt poolt piirivalvurite praktilise käsiraamatu vahel;

---

15 KOM(2000) 167 lõplik. Regulaarselt ajakohastatava tulemustabeli koostamine komisjoni poolt tõstatati Euroopa Ülemkogu 15. ja 16. oktoobri 1999. aasta Tampere istungil. Selle eesmärgiks oleks „pidevalt kontrollida Amsterdami lepingu, Viini tegevuskava ja Tampere istungi järeldustega „vabadusel, turvalisusel ja õiglusel rajaneva ala" loomiseks kehtestatud vajalike meetmete rakendamisel saavutatud edu ja kindlaksmääratud tähtaegade järgimist".

16 Otsus SCH/Com-ex (99)13, *op. cit*. Ajakohastatud versioon avaldati EÜTs C 310, 19.12.2003.

17 Vt eriti eesistujariigi Rootsi ja tulevase eesistujariigi Belgia märgukirja ühise käsiraamatu läbivaatamise kohta (nõukogu dok. Nr 9733/01 FRONT 44 COMIX 433, 18.6.2001), millega soovitatakse kolmeastmelist lähenemisviisi: käsiraamatu asjatute sätete väljajätmine, selgitamist vajavate sätete ning uute lisatavate osade kontrollimine ja viimaks uue ülesehituse kavandamine, et liikmesriikide piirivalveasutustel oleks käsiraamatut lihtsam kasutada.

18 Vt liikmesriikide vastuseid Rootsi eesistumise ajal juunis 2001 laialisaadetud küsimustikule käsiraamatu olemuse/ülesehituse kohta (nõukogu dok. 12290/01 FRONT 55 COMIX 654, 2.10.2001).

– kas tegevus peaks piirduma sellega, et olemasolevat käsiraamatut lihtsalt korrastatakse, või tuleks selle teatavaid osasid avastatud lünkade täitmiseks laiendada, hõlmates vajadusel muude dokumentide asjakohaseid sätteid;

– vajadus „põhiakti" järele, mis sisaldaks kõiki välispiiridega seotud peamisi põhimõtteid ja eeskirju ning mis asutamislepingu artikli 202 alusel annaks seejärel komisjonile õiguse võtta vastu põhiakti rakendusmeetmeid.

Komisjon arutas täiendavalt ka küsimust, kas oleks mõtet laiendada välispiiride eeskirja rakendusala nii, et see hõlmaks ka sisepiire, ja kehtestada seega täielikud ühenduse eeskirjad, mis reguleeriksid isikute liikumist üle piiri, ning koosneksid kahest osast, millest üks käsitleks välispiire ja teine sisepiire.

Eesistujariik saatis liikmesriikidele neid põhiküsimusi sisaldava küsimustiku 2003. aasta juuli lõpus; suurem osa delegatsioonidest toetas komisjoni ettepanekuid seoses õigusakti eraldamisega praktilisest käsiraamatust ning vajadusega teha enamat kui käsiraamatut lihtsalt korrastada. Enamik liikmesriike ei esitanud ülejäänud kahes küsimuses oma lõplikku arvamust, kuid nõustusid sellega, et pärast konkreetsete ettepanekute esitamist on vaja neid täpsemalt arutada.

Samaaegselt selle põhjaliku aruteluga ühise käsiraamatu üle esitati ettepanekud kahe konkreetse valdkonna kohta, mille osas nõukogu oli palunud komisjonil kiiresti meetmed võtta, nimelt kohalik piiriliiklus ja templite löömine reisidokumentidesse.[19] Käesolev määrus hõlmab loomulikult ka nende ettepanekute sisu ja käesoleva ettepaneku vastuvõtmise korral asendab see mitmed piiriküsimusi käsitlevad üksikalgatused.

2. ETTEPANEKU EESMÄRGID JA SISU: ÜHISE KÄSIRAAMATU UUESTI SÕNASTAMISEST ISIKUTE ÜLE PIIRI LIIKUMIST REGULEERIVATE ÜHENDUSE EESKIRJADENI

Käesoleva ettepaneku eesmärk, mille komisjon algselt oma välispiire käsitlevas teatises ette nägi ja mis sätestati välispiiride haldamise kavas (vt punkt 1 eespool), oli ühine käsiraamat uuesti sõnastada, st jätta välja aegunud ja liigsed sätted ning teatavaid punkte vajadusel täiendada või selgitada, tuginedes selles valdkonnas esilekerkinud probleemide analüüsile, Schengeni hindamiste tulemustele, Schengeni parimate tavade kataloogi soovitustele või ühes või teises küsimuses nõukogu asjakohastes organites tehtud tööle.

Ent sellel teemal peetud arutelude käigus selgus, et kogu üksikisikute piirikontrolliga seotud seadusandlust, sealhulgas Schengeni konventsiooni ja täitevkomitee muude otsuste asjakohaseid sätteid on vaja üldisemalt arutada, et koostada selle valdkonna reguleerimiseks ühine ja järjepidev tekst.

Lisaks sellele otsustas komisjon, nagu punktis 1 selgitati, et tegemist on ühtlasi hea võimalusega käsitleda küsimust üldisemalt ning tegeleda ka sisepiiride, eriti vaba liikumise ala sisepiiridel ajutise kontrolli taaskehtestamise korraga, kui asjaolud seda õigustavad.

---

[19] Vastavalt KOM(2003)502 ja KOM(2003)664.

Seega on selge, et käesolev ettepanek määruse kohta läheb palju kaugemale kui ühise käsiraamatu uuesti sõnastamine, kuna sellega püütakse kehtestada tõelised isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad, mille üks osa käsitleb välispiire (II jaotis) ja teine osa sisepiire (III jaotis). Kahtlemata need kaks osa täiendavad teineteist – mitte ainult sellepärast, et välispiire määratletakse sisepiiride suhtes (kavandatava määruse artikkel 2), vaid ka sellepärast, et kontroll, mida välispiiril tuleb teostada (käesoleva määruse II jaotis), on põhimõtteliselt seesama kontroll, mille teostamine sisepiiridel on määruse III jaotise alusel keelatud (kuigi seda võib erandolukorras ajutiselt taaskehtestada; vt käesoleva määruse artiklid 20–24).

Sisepiiride puhul võetakse ettepanekus sisuliselt üle Schengeni konventsiooni artikli 2 ja Schengeni täitevkomitee otsuse SCH/Com-ex(95)20, rev. 2 sisu koos teatavate muudatustega, et sobitada need ühenduse õiguslikku raamistikku. Lisaks sellele on olemasolevale seadusandlusele lisatud uus element, mis võimaldab erakorraliselt tõsise piiriülese ohu, eriti piiriülese terroriohu korral ühiselt ja üheaegselt taaskehtestada kontroll sisepiiridel.

Välispiiride puhul tehakse vahet peamiste kontrolli reguleerivate põhimõtete – need on sätestatud määruse II jaotises, kus üldjoontes taasesitatakse Schengeni konventsiooni artiklid 3–8 ja teatavad ühise käsiraamatu osad – ning sellise kontrolli rakendamise praktilise korra, sealhulgas eri liiki piiridele (maismaa, õhk ja meri) omase kontrolli korra vahel. Seda korda hõlmavad käesoleva määruse I–XII lisa ning tulevikus saab neid muuta komiteemenetluse teel kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikliga 202 ja nõukogu otsusega 1999/468/EÜ.

Nende praktiliste sätete põhimäärusele lisamise põhjus on see, et enamik neist eeskirjadest on juba olemas, moodustades osa ühisest käsiraamatust või ühendades muid olemasolevaid Schengeni otsuseid. See võimaldab kogu olemasoleva välis- ja sisepiire käsitleva seadusandluse kõrvutamist ühes dokumendis, millega luuakse tõelised ühenduse eeskirjad, mis reguleerivad isikute liikumist üle piiri.

Ühtlasi leiab komisjon, et need praktilised sätted on tegelikult määruse II jaotises sätestatud põhimõtete rakendusmeetmed ning seetõttu tuleks neid tulevikus muuta vastavalt komiteemenetlusele (vt määruse artikkel 30).[20]

Kuigi nende sätete sisu kordab suurel määral ühise käsiraamatu praegust teksti, on sisse viidud vajalikud muudatused, näiteks selleks, et:

a) jätta välja sätted, mis on liigsed (näiteks Schengeni konventsiooni teatavate artiklite või ühiste konsulaarjuhiste teatavate osade kordamine) või asjatud

[20] Määrusega (EÜ) nr 790/2001 jättis nõukogu endale „Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 67 lõikes 1 nimetatud viieaastase üleminekuaja jooksul" teatavate piirikontrolli ja piirivalvet käsitlevate üksikasjalike sätete ja praktilise korra osas rakendusvolitused, „kuni nõukogu esitab ülevaate tingimustest, mille kohaselt sellised rakendusvolitused pärast üleminekuaja lõppu antakse üle komisjonile" (5. põhjendus). Samamoodi jäeti nõukogule määrusega (EÜ) nr 789/2001 rakendusvolitused viisataotluste läbivaatamise teatavate üksikasjalike eeskirjade ja praktiliste menetluste osas. Kõnealune piirikontrolli rakendamisega seotud õiguste reserveerimine hõlmab suurt osa ühise käsiraamatu ja selle lisade praegustest sätetest. Komisjoni seisukoht on see, et need kaks määrust on vastuolus asutamislepingu artikliga 202 ja otsuse 1999/468/EÜ artikliga 1 ning 3. juulil 2001 esitas komisjon nõukogu vastu Euroopa Kohtus hagi, taotledes nende kahe määruse tühistamist (EÜT C 245, 1.9.2001, lk 12 – kohtuasi C-257/01).

(näiteks praegune I osa lõige 1.1, mis käsitleb sisenemisega kaasnevaid õigusi, sest õigus liikuda kuni kolme kuu jooksul Schengeni territooriumil on reguleeritud *acquis*' muude sätetega);[21]

b) teatavaid osasid täiendada, võttes arvesse nõukogu pädevates organites hiljuti toimunud arutelusid (näiteks maismaapiiripunktide infrastruktuuri ümberkorraldamise/eraldi ridade ja eralennukite kontrollimise osas), komisjoni või liikmesriikide poolt teatavates küsimustes esitatud ettepanekuid (nagu näiteks kohalik piiriliiklus, reisidokumentidesse templite löömine või sissesõidu keelamine),[22] samuti Schengeni parimate tavade kataloogi soovitusi. Merepiiril toimuvat kontrolli käsitleva osa puhul osutus vajalikuks selle põhjalikum läbivaatamine, millesse kaasati liikmesriikide eksperte. Seega võetakse uute ettepanekute puhul arvesse ka nimetatud ekspertidega Brüsselis 4. detsembril 2003 peetud arutelusid;

c) selgitada või ajakohastada teatavaid punkte, nagu näiteks meremehi käsitlevaid lõike (praeguse käsiraamatu II osa lõige 6.5).

XIII lisas on esitatud tabel, kus kavandatava määruse sätted viiakse vastavusse Schengeni konventsiooni, ühise käsiraamatu ja muude asendatavate Schengeni otsuste sätetega. Samuti on lisatud tabel välja jäetud sätete ning nende väljajätmise põhjuste loeteluga.

Enesestmõistetavalt on uude teksti tehtud ka kõik sellised muudatused, mis on vajalikud üleminekuks valitsustevaheliselt raamistikult ühenduse raamistikule (nt on väljend „konventsiooniosalised" asendatud väljendiga „liikmesriigid" jne).

Kui käesolevat ettepanekut käsitleva arutelu osas on piisavalt kaugele jõutud, hakkab komisjon kaaluma piirivalvurite praktilise käsiraamatu vormi ja sisu. Siinkohal on oluline võtta arvesse antud küsimuses juba peetud läbirääkimisi.[23]

3. ÕIGUSLIKU ALUSE VALIK

Käesoleva määruse kavandatavaks õiguslikuks aluseks on EÜ asutamislepingu artikli 62 lõige 1 ja artikli 62 lõike 2 punkt a, kuna see õigusakt hõlmab nii „meetmeid, millega vastavalt artiklile 14 tagatakse igasuguse kontrolli puudumine isikute, kas liidu või kolmandate riikide kodanike suhtes sisepiiride ületamisel" (artikli 62 lõige 1) kui ka „liikmesriikide välispiiride ületamisega seotud meetmeid", eriti „norme ja

---

21 Schengeni konventsiooni artiklid 20 ja 21, mille õiguslikuks aluseks Euroopa Ühenduse asutamislepingus on artikli 62 lõige 3 (vt 20. mai 1999. aasta otsust 1999/436/EÜ, *op. cit.*).

22 Ettepandud ja kavandatavasse määrusesse kaasatud täiendused põhinevad mitmete ettepanekute praegusel tekstil. Ilmselt kohandatakse nende sisu vastavalt nende ettepanekute osas peetavates läbirääkimistes toimuvate arengutega.

23 Vt eriti eesistujariigi Belgia esitatud dokumenti „Ettepanek piirivalvurite praktilise käsiraamatu kasutuselevõtmise kohta" (dok. 12876/01 FRONT 56 COMIX 679, 17.10.2001).

korda, mida liikmesriigid järgivad isikute kontrollimisel sellistel piiridel" (artikli 62 lõike 2 punkt a).[24]

Kuna ettepanek põhineb EÜ asutamislepingu IV jaotisel (viisa-, varjupaiga-, sisserände- ja muu isikute vaba liikumisega seotud poliitika), tuleb see esitada ja vastu võtta kooskõlas Amsterdami lepingule lisatud protokollidega Ühendkuningriigi, Iirimaa ja Taani seisukoha kohta. Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise protokolli artikli 6 alusel on Schengeni *acquis*' rakendamise ja edasise arenguga seotud ka Norra ja Island. Erinevate protokollide mõju üle arutletakse allpool punktis 5.

4. SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

EÜ asutamislepingu artikli 62 lõike 1 ja artikli 62 lõike 2 punkti a alusel on ühendusel volitused võtta meetmeid, mis on seotud liikmesriikide sisepiiride ületamisega, et tagada igasuguse isikukontrolli puudumine, ja välispiiride ületamisega. Sellised meetmed tuleb võtta viie aasta jooksul alates Amsterdami lepingu jõustumisest.

Ühenduse praegused sätted seoses liikmesriikide välispiiride ületamisega ja isikukontrolli puudumisega sisepiiridel moodustavad osa Schengeni *acquis*'st, mis on integreeritud Euroopa Liidu raamistikku. Ent olemasolevat *acquis*'d tuleb selgemaks muuta, arendada ja täiendada. Ilmselgelt on ainus võimalus sise- ja välispiire käsitleva seadusandluse edasiarendamiseks EÜ asutamislepingul põhinevate ühenduse meetmete võtmine.

EÜ asutamislepingu artiklis 5 märgitakse, et „ükski ühenduse meede ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik käesoleva lepingu eesmärkide saavutamiseks".

Käesoleva ühenduse meetme jaoks valitud vorm peab võimaldama seda, et ettepanek saavutaks oma eesmärgi, ja muutma selle rakendamine võimalikult tõhusaks.

Võttes arvesse, et kavandatav algatus – kehtestada ühenduse eeskirjad, mis reguleerivad isikute liikumist üle piiri – kujutab endast Schengeni *acquis*' täiendavat edasiarendamist, tuleb dokument koostada määruse vormis, et tagada selle ühesugune kohaldamine kõigis Schengeni *acquis*'d kohaldavates liikmesriikides.

5. ASUTAMISLEPINGUTELE LISATUD ERINEVATE PROTOKOLLIDE MÕJU

Liikmesriikide sise- ja välispiiride ületamisega seotud meetmete ettepanekute õiguslik alus sisaldub EÜ asutamislepingu IV jaotises, millest tulenevalt kohaldatakse Ühendkuningriigi, Iirimaa ja Taani seisukohta käsitlevates protokollides ja Schengeni protokollis sätestatud muudetava geomeetria süsteemi.

---

[24] Vt otsust 1999/436/EC, *op. cit*. Ühise käsiraamatu ja ühiste konsulaarjuhiste lõppversioone käsitleva otsuse (SCH/Com-ex (99)13) õigusliku aluse puhul esineb erikeelsete versioonide vahel siiski lahknevus: EÜTs L 176 esitatud inglis- ja prantsuskeelses versioonis mainitakse käsiraamatu ja ühiste konsulaarjuhiste õigusliku alusena EÜ asutamislepingu artikleid 62 ja 63, samas kui kõikides muukeelsetes versioonides on ära toodud üksnes EÜ asutamislepingu artikkel 62.

Käesolev ettepanek lähtub Schengeni *acquis´*st. Seepärast tuleb arvesse võtta eri protokollide järgmist mõju:

Ühendkuningriik ja Iirimaa

Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise protokolli artiklite 4 ja 5 alusel võivad „Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, kes ei ole seotud Schengeni *acquis*'ga, igal ajal taotleda osalemist mõningates või kõikides selle *acquis*' sätetes".

Käesolev ettepanek lähtub Schengeni *acquis*' sätetest, milles Ühendkuningriik ja Iirimaa vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta võtta osa mõnedest Schengeni *acquis*' sätetest) ja nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ (Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes) ei osale. Seega ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa selle vastuvõtmisel ega ole käesoleva ettepanekuga seotud ning neilt ei nõuta selle kohaldamist.

Lisaks sellele tuleb sisepiiride puhul (määruse III jaotis) arvesse võtta ka protokolli Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 14 teatavate aspektide kohaldamise kohta Ühendkuningriigi ja Iirimaa suhtes, mille alusel Ühendkuningriigil ja Iirimaal on lubatud kehtestada ja teostada kontrolli oma piiridel, sealhulgas nende territooriumide piiridel, mille välissuhete eest Ühendkuningriik on vastutav. Sama protokolliga lubatakse teistel liikmesriikidel kontrollida isikuid, kes sisenevad nende territooriumile Ühendkuningriigist (või territooriumidelt, mille välissuhete eest ta vastutab) ja Iirimaalt.

Taani

Amsterdami lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli kohaselt ei osale Taani Euroopa Ühenduse asutamislepingu IV jaotise alusel meetmete võtmisel nõukogus, välja arvatud „meetmed, millega määratakse kindlaks need kolmandad riigid, mille kodanikel peab liikmesriikide välispiire ületades olema viisa, või meetmed viisade ühtse vormi kohta" (EÜ asutamislepingu endine artikkel 100c).

Käesolev ettepanek lähtub Schengeni *acquis*' sätetest ning protokolli artikli 5 alusel „otsustab Taani kuue kuu jooksul pärast seda, kui nõukogu on teinud Euroopa Ühenduse asutamislepingu IV jaotise sätete alusel otsuse Schengeni *acquis*'l põhineva ettepaneku või algatuse kohta, kas ta rakendab seda otsust oma siseriiklikus õiguses".

Norra ja Island

Vastavalt Schengeni protokolli artikli 6 esimesele lõikele sõlmisid nõukogu, Norra ja Island 18. mail 1999 lepingu, mille kohaselt need riigid ühinevad Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega.[25]

Selle lepingu artiklis 1 märgitakse, et Norra ja Island ühinevad Euroopa Ühenduse ja Euroopa Liidu tegevusega kõnealuse lepingu lisades A (Schengeni *acquis*' sätted) ja

[25] EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

B (Euroopa Ühenduse õigusaktides sisalduvad sätted, millega asendati Schengenis allakirjutatud konventsiooni vastavad sätted või võeti selle alusel vastu) viidatud sätetega reguleeritud valdkondades ning võtavad osa nende edasisest arengust.

Lepingu artiklis 2 nähakse ette, et ka Norra ja Island rakendavad ja kohaldavad kõiki Euroopa Liidu akte ja meetmeid, millega muudetakse Schengeni *acquis*'d või mis lähtuvad sellest (A ja B lisa).

Lepingu A lisa määratluse kohaselt täiendab käesolev ettepanek Schengeni *acquis*'d ja lähtub sellest.

Seepärast tuleb seda arutada segakomitees, et anda Norrale ja Islandile lepingu artiklis 4 märgitud võimalus „selgitada probleeme, millega nad teatava õigusakti või meetme osas kokku puutuvad" või „väljendada oma arvamust mis tahes küsimuse kohta, mis käsitleb neile huvi pakkuvate sätete edasiarendamist või rakendamist".

6. SCHENGENI *ACQUIS*'ST TULENEVATE ÕIGUSAKTIDE RAKENDAMISE KAHEETAPILISE MENETLUSE MÕJU UUTELE LIIKMESRIIKIDELE

Ühinemisakti artikli 3 lõikes 1 märgitakse, et Schengeni *acquis*' ning sellest lähtuvate või sellega muul viisil seotud õigusaktide sätted, mis on loetletud akti I lisas, on uutele liikmesriikidele siduvad ja neid tuleb seal kohaldada alates ühinemise kuupäevast.[26] Lisas nimetamata sätted ja õigusaktid on uutele liikmesriikidele alates ühinemise kuupäevast küll siduvad, ent nad peavad neid kohaldama üksnes nõukogu vastavasisulise otsuse kohaselt, mis on tehtud kooskõlas kõnealuse artikliga (ühinemisakti artikli 3 lõige 2).

Tegemist on kaheetapilise rakendusmenetlusega, mille kohaselt Schengeni *acquis*' teatavad sätted on siduvad ja neid tuleb kohaldada alates Euroopa Liiduga ühinemise kuupäevast, samas kui teised sätted – nimelt need, mis on seotud kontrolli kaotamisega sisepiiridel – on siduvad alates ühinemise kuupäevast, ent neid tuleb uutes liikmesriikides kohaldada üksnes pärast eespool osutatud nõukogu otsuse tegemist.

Välispiire käsitlevad Schengeni sätted (Schengeni konventsiooni artiklid 3–8 ja nende rakendusotsused, eriti ühine käsiraamat) on lisas loetletud ning on seega uutele liikmesriikidele siduvad ja neid tuleb seal kohaldada alates ühinemise kuupäevast.[27]

Schengeni sätteid isikukontrolli kaotamise kohta sisepiiridel ei ole, vastupidiselt, lisas loetletud ning seega ei tule neid uutes liikmesriikides alates ühinemise kuupäevast kohaldada.

Selle tulemusel on käesolev ettepanek, mis asendab ühise käsiraamatu ja teatavad Schengeni konventsiooni sätted ning lähtub nendest eesmärgiga kehtestada ühenduse eeskirjad, mis reguleerivad isikute liikumist üle piiri, vastuvõtmisel uutele liikmesriikidele siduv ja seda tuleb neis kohaldada üksnes välispiire käsitlevate sätete

---

[26] ELT L 236, 23.9.2003, lk 33.

[27] Välja arvatud artikli 5 lõike 1 punkt d, mis on seotud Schengeni infosüsteemi kasutamisega.

suhtes (II jaotis ja vastavad lisad ning I ja IV jaotis sel määral, mil neis viidatakse II jaotise sätetele).

Sisepiiride ületamisega seotud sätteid (III jaotis ning I ja IV jaotis sel määral, mil neis viidatakse III jaotise sätetele) tuleb uutes liikmesriikides kohaldada üksnes ühinemisakti artikli 3 lõikes 2 osutatud nõukogu otsuse kohaselt.

7. MÄRKUSED ARTIKLITE KOHTA

I jaotis – Üldsätted

Artikkel 1

Selles artiklis määratletakse määruse eesmärk, nimelt sätestada eeskirjad, millega reguleeritakse inimeste üle piiri liikumist ja mis hõlmaksid eeskirju nii välispiiridel toimuva kontrolli kohta (II jaotis ja lisad) kui ka inimeste kontrollimise kaotamise kohta sisepiiridel ja selliste kontrollide taaskehtestamist teatavatel asjaoludel (III jaotis).

Artikkel 2

Enamik selles artiklis esitatud mõisteid on võetud Schengeni konventsiooni artiklist 1, kuigi mõnel juhul peeti vajalikuks olemasolevaid mõisteid selgitada või täiendada või uusi mõisteid lisada. Ühtlasi tuli teha muudatusi selleks, et võtta arvesse ühenduse raamistikku ja terminoloogiat (nt sõna „liikmesriigid” sõna „konventsiooniosalised” asemel).

Ilmselt tuleks mõistetes – ja laiemalt kogu ettepanekus – esinevaid viiteid „liikmesriikidele” lugeda, pidades silmas esiteks Schengeni protokolli seoses Schengeni *acquis*' kohaldamisega Ühendkuningriigi ja Iirimaa poolt (vt punkt 5 eespool) ja teiseks ühinemislepingu artiklit 3, millega sätestatakse Schengeni *acquis*' kaheetapiline kohaldamine uutes liikmesriikides (vt punkt 6 eespool). Lisaks sellele tuleb arvesse võtta ka Norra ja Islandi eriseisukohta Schengeni *acquis*' suhtes, mida selgitati eespool punktis 5. Seletuskirjas kasutatakse terminit „Schengeni riigid” puhtpraktilistel põhjustel, et viidata riikidele, kes kohaldavad Schengeni *acquis*'d täies ulatuses, kooskõlas asutamislepingute ja nendele lisatud erinevate protokollidega.

„Sisepiiride” ja „välispiiride” mõisted on sisuliselt võetud Schengeni konventsiooni artiklist 1, milles määratletakse sisepiirid Schengeni riikide ühiste maismaapiiridena ning nendevaheliste siselendude lennujaamade ja sadamatena, mille kaudu toimub regulaarne parvlaevaühendus. Siinkohal on lisatud mõiste „järvesadamad”, et hõlmata ka neid juhtumeid, mil järve ümbritseb üks või mitu liikmesriiki ja üks või mitu mitteliikmesriiki (nt Bodeni järv, mida ümbritsevad Saksamaa, Austria ja Šveits).[28]

[28] Ilma et see piiraks Šveitsi Konföderatsiooniga toimuvaid läbirääkimisi, mille eesmärgiks on hakata Schengeni *acquis*'d selles riigis kohaldama.

„Siselennu" mõiste on samuti võetud konventsiooni artiklist 1 ja see hõlmab ainult Schengeni riikide territooriumilt alanud ja seal lõppevaid lende.

Siinkohal on lisatud „regulaarse parvlaevaühenduse" mõiste, kuna see moodustab osa sisepiiride mõistest. See on võetud praegusest mõistest, mis on esitatud käsiraamatu mereliikluse kontrolli käsitlevas osas (II osa punkt 3.4.1.5), kuigi seda on olemasolevate ühenduse õigusaktidega kooskõlastamiseks kohandatud.[29]

„Kolmandate riikide kodanike" mõiste on määratletud vaikimisi, jättes sellest välja Euroopa Liidu kodanikud EÜ asutamislepingu artikli 17 lõike 1 tähenduses. Seega hõlmab see ka pagulasi ja kodakondsuseta isikuid.

Mõiste „kolmandate riikide kodanik, kellele on kehtestatud sissesõidukeeld" on võetud Schengeni konventsiooni artiklist 1 ja tähendab neid kolmandate riikide kodanikke, kellele on vastavalt Schengeni konventsiooni artiklile 96 kehtestatud Schengeni infosüsteemis sissesõidukeeld.

Mõiste „isikud, kelle suhtes kehtib ühenduse vaba liikumise õigus" on konventsiooni täiendus ning see hõlmab:

– Euroopa Liidu kodanikke asutamislepingu artikli 17 lõike 1 tähenduses ja kolmandate riikide kodanikke, kes on Euroopa Liidu kodanike pereliikmed, nagu on viidatud 29. aprilli 2004. aasta direktiivis 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil ning milles kirjeldatakse üksikasjalikult nendesse kategooriatesse kuuluvate isikute õigusi (vt märkust artikli 3 kohta);

– mis tahes kodakondsusega kolmandate riikide kodanikke ja nende pereliikmeid, kellel on ühelt poolt ühenduse ja tema liikmesriikide ning teiselt poolt nende riikide vahel sõlmitud kokkulepete alusel Euroopa Liidu kodanikega võrdsed vaba liikumise õigused. See hõlmab Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriike ja Šveitsi Konföderatsiooni.

„Piiripunktide" mõiste on võetud Schengeni konventsiooni artiklist 1 ja see tähendab kohta, mille kaudu pädevad asutused on lubanud ületada välispiiri.

„Piirikontrolli" mõiste on võetud Schengeni konventsiooni artiklist 1 ja see tähendab piiril toimuvat kontrolli, mis leiab aset ainult piiriületamise kavatsuse korral. Tähenduse ja ulatuse selgitamiseks hõlmab piirikontrolli üldmõiste järgmist:

– ametlikes piiripunktides teostatavat kontrolli ja

– väljapoole ametlikke piiripunkte jääva piiri valvamist.

[29] 18. veebruari 2002. aasta direktiiv 2002/6/EÜ ühenduse liikmesriikide sadamatesse sisenevate ja neist väljuvate laevade teavitusformaalsuste kohta (EÜT L 67, 9.3.2002, lk 31) ja nõukogu 18. juuni 1998. aasta direktiiv 98/41/EÜ ühenduse liikmesriikide sadamatesse või sadamatest liiklevate reisilaevade pardal olevate isikute registreerimise kohta (EÜT L 188, 2.7.1998, lk 35).

„Piirivalvuri" mõiste on esitatud selleks, et lihtsustada viiteid siseriiklikele asutustele, kes vastavalt iga liikmesriigi siseriiklikele õigusaktidele vastutavad piirikontrolliga seotud ülesannete täitmise eest.

„Kohaliku piiriliikluse" mõiste on Schengeni konventsiooni täiendus ja viitab artiklile 3 komisjoni ettepanekus määruse kohta, millega kehtestatakse liikmesriikide välistel maismaapiiridel toimuva kohaliku piiriliikluse süsteem ja mis on hetkel arutlusel (KOM(2003)502 lõplik, 2003/0193(CNS)).

„Veoettevõtja" mõiste on täielikult võetud Schengeni konventsiooni artikli 1 lõikest 2 ning see viitab füüsilisele või juriidilisele isikule, kelle tööks on isikute vedu õhu, mere või maismaa kaudu.

„Elamisloa" mõiste on võetud määruse (EÜ) nr 1030/2002 (millega kehtestatakse ühtne elamisloavorm kolmandate riikide kodanike jaoks)[30] artikli 1 lõikest 2. See mõiste on omakorda võetud Schengeni konventsiooni artiklist 1, kuigi igasuguse ebaselguse vältimiseks on sellele lisatud säte, mille kohaselt „elamisloa" mõiste ei hõlma viisasid. Määruse (EÜ) nr 1030/2002 artikli 1 lõike 2 punkti a alapunkti iii, millega jäetakse välja teatavad load, mis on välja antud nende liikmesriikide poolt, kes ei kohalda Schengeni konventsiooni artiklit 21 (eriti Ühendkuningriigi poolt, kuigi see riik kohaldab määrust (EÜ) nr 1030/2002), ei ole üle võetud, kuna see ei ole käesoleva määruse kohaldamisel asjakohane.

Viimased kolm mõistet on üle võetud ühise käsiraamatu II osa praegusest punktist 3.4.1.

Artikkel 3

Selle artikliga määratletakse ettepaneku rakendusala – ettepanekut kohaldatakse kõigi isikute suhtes, kes liikmesriikide piire ületavad, kuid see ei mõjuta teatavatesse erikategooriatesse kuuluvate isikute õigusi, mis neil on muude ühenduse õigusaktide alusel. Juba Schengeni konventsiooni artikliga 134 (aegunud alates 1. maist 1999) sätestati, et „käesoleva konventsiooni sätteid kohaldatakse ainult kooskõlas ühenduse õigusega".

Inimeste puhul, kelle suhtes kehtivad ühenduse õigusaktidega antud õigused, tähendab see seda, et käesolev määrus ei mõjuta 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/38/EÜ (mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil) ega teatavate kolmandate riikidega sõlmitud, isikute vaba liikumist käsitlevate lepingute sätteid (vt märkust artikli 2 kohta). Kõnealuse direktiivi artiklis 5 sätestatakse, et Euroopa Liidu kodanikel on õigus lahkuda oma riigi territooriumilt teise liikmesriiki sisenemiseks kehtiva isikutunnistuse või passiga (pereliikmete suhtes, kes ei ole mõne liikmesriigi kodanikud, kehtib sama õigus kui Euroopa Liidu kodanike suhtes, kellega nad kaasas on või ühinevad, kuigi neilt võib nõuda viisat, mis tuleb väljastada tasuta ja mille saamist tuleb igati hõlbustada). Sellest tulenevalt teostatakse Euroopa Liidu kodanike ja teiste isikute puhul, kelle suhtes kehtib ühenduse õigus vabalt liikuda, artiklis 6 sätestatud põhjalikku kontrolli ainult siis, kui on tõendeid selle kohta, et asjaomane

[30] EÜT L 157, 15.6.2002, lk 1.

isik kujutab endast tõelist, vahetut ja piisavalt tõsist ohtu mõne liikmesriigi avalikule korrale, julgeolekule või tervisele. See kehtib ka sissesõidukeelu kohta (käesoleva määruse artikkel 11): vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 27 saab ühenduse õigusaktide alusel õigusi omavate isikute suhtes sissesõidukeelu kehtestada üksnes siis, kui esineb tõeline, vahetu ja piisavalt tõsine oht, mis kahjustab mõnd ühiskonna põhihuvi. See direktiiv reguleerib ka ühenduse vaba liikumise õigust omavatele isikutele antud menetluslikke tagatisi sissesõidukeelu kehtestamise otsuse puhul.

Pagulaste ja rahvusvahelise kaitse taotlejate puhul viidatakse eelkõige õigustele, mis on antud 28. juuli 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsiooniga, mida on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga, ning erinevatele vastuvõetud või vastuvõtmisel olevatele ühenduse õigusaktidele, mis käsitlevad rahvusvahelist kaitset.

Pikaajalistele elanikele direktiivi 2003/109/EÜ tähenduses viidatakse seepärast, et kaitsta kõnealuse direktiiviga antud õigusi, kuna pikaajalistel elanikel on muudes liikmesriikides elamise osas paremad tingimused kui teistel kolmandate riikide kodanikel.

II jaotis – Välispiirid

Artikkel 4

Lõiked 1 ja 2 on üle võetud Schengeni konventsiooni artikli 3 lõikest 1 ning ühise käsiraamatu punktidest 1.3, 1.3.1, 1.3.2 ja 1.3.3 (I osa). Nende sätetega kehtestatakse üldpõhimõte, mille kohaselt tuleb piiri ületada ainult ametlikes piiripunktides nende kindlaksmääratud lahtiolekuaegadel, kuigi selle põhimõtte osas on ka erandeid, näiteks kohaliku piiriliikluse süsteemi alusel ning laeva-lõbusõitude, rannapüügi ja maaleminevate meremeeste puhul. Samuti on lisatud ja sõnastatud kehtiv tava, mille kohaselt võib teatavad piiripunktid kohaliku piiriliikluse süsteemi alusel piirialade elanikele reserveerida. See langeb kokku komisjoni ettepanekutega kohaliku piiriliikluse süsteemi kehtestamise kohta (KOM(2003)502 lõplik).

Ametlike piiripunktide loetelu on esitatud käesoleva määruse I lisas (praegu käsiraamatu 1. lisa).

Lõige 3 on koostatud Schengeni konventsiooni artikli 3 lõike 2 põhjal, mis käsitleb karistusi välispiiride ebaseadusliku ületamise eest ja mida on muudetud, et see ilma nimetatud põhimõtet mõjutamata ühtiks paremini ühenduse tavadega. Lisatud on viide rahvusvahelise kaitsega seotud kohustustele. Sellega viidatakse eelkõige Genfi pagulasseisundi konventsiooni artiklile 31, millega keelatakse ebaseadusliku riiki sisenemise või seal viibimise eest kriminaalkaristuse määramine pagulastele, kes tulevad otse selliselt territooriumilt, kus nende elu või vabadus oli artikli 1 tähenduses ohus, ning kes sisenevad territooriumile või viibivad seal loata, tingimusel et nad pöörduvad viivitamata ametivõimude poole ja oma ebaseaduslikku riiki sisenemist või seal viibimist piisavalt põhjendavad.

Artikkel 5

Lõikes 1 võetakse üle Schengeni konventsiooni artikli 5 lõikes 1 sätestatud ühtsed sissesõidunõuded. Liikmesriik, kelle piirile kolmanda riigi kodanik ilmub, vastutab

sisenemise kontrollimise eest mitte ainult enda, vaid ka kõigi teiste Schengeni riikide huvides, kuna Schengeni territooriumil edasine piirikontroll puudub. Seepärast peab näiteks avalikule korrale ja sisejulgeolekule esineva ohu hindamine kajastama kõigi Schengeni riikide huve, algselt Schengeni infosüsteemi kaudu, ent ka muu asjakohase teabe vahetamise kaudu pädevate asutuste vahel.

Lisaks Schengeni konventsioonis sätestatud tingimustele on kehtestatud uus nõue, mille kohaselt ei tohi esineda ohtu rahvatervisele. Teatavatel piiratud juhtudel peetakse seda juba piisavaks põhjuseks kehtestada sissesõidukeeld Euroopa Liidu kodanikule (direktiiv 64/221/EMÜ). See on üle võetud uude, 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil, milles selgitatakse selle kriteeriumi kohaldamise viisi. Rahvatervise sisseviimisega käesolevasse määrusesse kooskõlastatakse need kaks õigusakti omavahel ning välditakse erinevusi Euroopa Liidu ja kolmandate riikide kodanike kohtlemisel.

Piiride ületamisel kehtivad dokumendid on kindlaks määratud täitevkomitee otsustega SCH/Com-ex (98)56 ja SCH/Com-ex (99)14 (28.04.1999),[31] millega muu hulgas seatakse sisse „Tabel reisidokumentidest, mis lubavad selle omanikul välispiiri ületada ning kuhu võib kanda viisa", mida nõukogu peasekretariaat perioodiliselt ajakohastab.

Lõikes 2 viidatakse tõendavate dokumentide ja lõikes 1 sätestatud nõuete täitmise kontrollimisel kasutatava teabe osas II lisale. Ilmselgelt ei peaks selliseid dokumente, mis tõendavad riiki sisenemise põhjuseid lühiajalise liikmesriikides viibimise puhul, nõudma kolmandate riikide kodanikelt, kellel on mõne liikmesriigi väljastatud kehtiv elamisluba. Olemasolevatele kategooriatele (ärireisid, turismireisid jms) lisatakse punkt, mis käsitleb tõendavate dokumentide esitamist inimeste poolt, kelle suhtes kehtib kohaliku piiriliikluse süsteem. See on seotud kahe komisjoni ettepanekuga seoses määrustega kohaliku piiriliikluse süsteemi kehtestamise kohta (KOM(2003) 502 lõplik), milles riiki sisenemise tingimuste hulgas mainitakse „piirielaniku staatust tõendavate dokumentide ja sagedase piiriületamise õigustatud põhjenduse … nagu näiteks peresidemed või sotsiaalsed, kultuurilised või majanduslikud motiivid" olemasolu. Seepärast on vajalik vähemalt juhiste andmise eesmärgil täpsustada, millist liiki dokumente võidakse tegelikult nõuda piirielanikelt, kelle suhtes kehtib kohaliku piiriliikluse süsteem. Samuti on lisatud punkt kohustuse kohta, mis kehtib kolmandate riikide kodanikele, kellelt nõutakse reisikindlustuse saamiseks viisat. Sellega inkorporeeritakse väikeste muudatustega lõik, mis lisati nõukogu reisikindlustust käsitleva hiljutise otsusega (22. detsembri 2003. aasta otsus 2004/17/EÜ) ühisesse käsiraamatusse.

Lõikes 3 käsitletakse elatusvahendite hindamise kriteeriume; selles viidatakse III lisale (praegu käsiraamatu 10. lisa), kus on esitatud riikide asutuste poolt igal aastal kinnitatavad piiriületamisel nõutavad summad.

Lõike 4 põhimõtet ei ole selgesõnaliselt esitatud Schengeni konventsiooni artiklis 5, kuid see tuleneb artiklist 21 (milles sätestatakse ühes Schengeni riigis väljaantud

[31] EÜT L 239, 22.9.2000, lk 207 ja lk 298.

elamisloa omaniku võimalus reisida kolmeks kuuks teistesse Schengeni riikidesse). Seda mainitakse ka käsiraamatu II osa praeguses punktis 6.2.

Lõikes 5 võetakse üle Schengeni konventsiooni artikli 5 lõige 3, mis käsitleb selliste kolmandate riikide kodanike riiki lubamist, kellel on mõne liikmesriigi antud elamisluba või mitmekordne viisa, isegi kui nad ei vasta kõigile sissesõidunõuetele, välja arvatud juhul, kui liikmesriik, kelle välispiiri ületamist nad taotlevad, on nad kandnud siseriiklikkusse sissesõidukeeluregistrisse.

Lõikes 7 täpsustatakse, et lõigetes 4 ja 5 nimetatud elamisload hõlmavad kõiki elamislubasid, mille liikmesriigid on väljastanud (12. augustil 2004 või hiljem) vastavalt määrusega (EÜ) nr 1030/2002 (millega kehtestatakse ühtne elamisloavorm) sätestatud ühtsele elamisloavormile, ning kõiki muid elamislubasid ja tagasisõiduviisasid, mida on nimetatud ühiste konsulaarjuhiste 4. lisas.

Artikkel 6

Selles artiklis, mis on suurel määral üle võetud Schengeni konventsiooni artikli 6 lõigetest 1 ja 2 ning ühise käsiraamatu II osa punktist 1.2, määratakse kindlaks piirikontrolli teostamise ühtsed põhimõtted.

Lõikes 2 täpsustatakse, et kõiki välispiire ületavaid isikuid, sealhulgas Euroopa Liidu kodanikke, tuleb kontrollida, et teha esitatud reisidokumentide alusel kindlaks nende isik. Seejärel täpsustatakse, et iga liikmesriik peab kontrolle läbi viima oma seadusandluse alusel ning need võivad hõlmata ka piiri ületavate isikute sõidukeid ja pagasit. Ent käesolevas määruses on välispiiri ületava isiku sõiduki ja talle kuuluvate esemete kontrollimise eesmärk üksnes tõendada, et artiklis 5 sätestatud tingimused on täidetud, eelkõige selleks, et vältida ebaseaduslikku sisserännet (näiteks kontrollitakse seda, et sõidukisse ei ole peidetud ebaseaduslikke sisserändajaid) ning ohtu liikmesriikide sisejulgeolekule ja avalikule korrale (näiteks kontrollitakse seda, et isiku omanduses ei ole relvi ega muid ohtlikke esemeid). Ent see ei välista muud liiki kontrolle (näiteks tollikontrollid ning veterinaaria- ja taimetervise alased kontrollid), mida viiakse läbi asjakohaste ühenduse või siseriiklike õigusaktide alusel.

Riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel tuleb kolmandate riikide kodanikke põhjalikult kontrollida (lõige 3), et teha kindlaks nende külastuse eesmärk ning tagada, et nad ei kujuta ohtu liikmesriikide avalikule korrale, sisejulgeolekule ega rahvatervisele.

Nagu eelnevalt mainitud (märkus artikli 3 kohta), teostatakse isikute puhul, kelle suhtes kehtib ühenduse vaba liikumise õigus, põhjalikku kontrolli ainult siis, kui on tõendeid selle kohta, et asjaomane isik kujutab endast tõelist, vahetut ja piisavalt tõsist ohtu mõne liikmesriigi avalikule korrale, sisejulgeolekule või rahvatervisele.

Lõikes 4 viidatakse 4. lisale, mis käsitleb isikute kontrollimise praktilisi üksikasju.

Artikkel 7

Selle artikli puhul on tegemist Schengeni konventsiooni praeguse artikli 6 lõike 2 punkti e muudetud versiooniga. Uus sõnastus, eelkõige selles osas, millega piiratakse võimalust jätta kontrollid „ettenägematutel ja erakorralistel asjaoludel” teostamata,

on üle võetud komisjoni ettepanekust seoses nõudega, et liikmesriigid pädevad asutused lööksid kolmandate riikide kodanike reisidokumentidesse süstemaatiliselt templeid (KOM(2003)664, 6. november 2003). Lisaks sellele on kõnealusest ettepanekust üle võetud ka kolmanda riigi kodanikule antud võimalus lasta oma reisidokumenti tempel lüüa isegi leevendatud kontrolli puhul.

Lõikes 3 täpsustatakse, et kontrollide leevendamise üksikasjalikud eeskirjad ning eelisjärjekorra määramise kriteeriumid on esitatud V lisas. Nagu praeguse seadusandluse puhul, pannakse ka siin rohkem rõhku riiki sisenemise kontrollile kui riigist väljumise kontrollile.

Artikkel 8

Selle uue artikliga kehtestatakse horisontaalsätted piiripunktides eraldi ridade loomise ja viitade minimaalse tähistuse kohta. Hetkel nõutakse otsusega SCH/Com-ex (94)17 rev. 4[32] eraldi kontrollitavate ridade olemasolu, et eristada ühenduse vaba liikumise õigusega isikutele mõeldud läbipääse ja kolmandate riikide kodanikele mõeldud läbipääse, ainult rahvusvaheliste lennujaamade puhul. Kõnealuse otsusega sätestatakse ühtne tähistus Euroopa Liidu kodanike ja mittekodanike eristamiseks. Merepiiri, täpsemalt parvlaevade pardal viibivate reisijate kontrollimise osas nähakse käsiraamatu II osa praeguses punktis 3.4.4.5 ette, et „kus võimalik, tuleks teostada vajalikud ehitustööd", et tagada Euroopa Liidu/Euroopa Majandusühenduse kodanike kontrollimise eristamine kolmandate riikide kodanike kontrollimisest. Praegusel kujul olemasolevates eeskirjades ei mainita eraldi ridade sisseseadmist maismaapiiridel.

Seega põhineb see uus artikkel olemasolevatel sätetel, ent selles arvestatakse ka 2003. aasta jooksul piiride töörühmas algatatud läbirääkimisi, eriti ettepanekut koostada nõukogu otsus, millega määratakse kindlaks piiripunktides olevate viitade minimaalne tähistus[33], samuti nõukogu resolutsioone eraldi ridade sisseseadmise kohta välispiiride ületamise punktides.[34]

Kohustus rahvusvahelistes lennujaamades eraldi read sisse seada säilib. Ent eraldi ridade loomine liikmesriikide mere- ja maismaapiiride ületamise punktides ei ole kohustuslik. Erisätted maismaapiiridel olevate ridade korraldamise kohta on esitatud X lisas (vt märkust allpool).

Viitadel kasutatava minimaalse tähistuse osas on inkorporeeritud eespool nimetatud ettepanek otsuse kohta, et võtta arvesse vajadust kaasata Šveitsi kodanikud ja nende pereliikmed isikute hulka, kelle suhtes kehtib ühenduse vaba liikumise õigus, mis tekkis pärast Šveitsiga sõlmitud ja 1. juunil 2002. aastal jõustunud kokkulepet isikute kohta, kelle suhtes kehtib ühenduse vaba liikumise õigus. Ühenduse vaba liikumise õigusega isikud võivad kasutada ka teisi ridasid, mis ei ole enam märgistatud tähisega „MITTE EL/EMÜ", vaid „KÕIK PASSID". Nende tähiste mudelid on esitatud VI lisas.

---

32 EÜT L 239, 22.9.2000, lk 168.

33 Nõukogu dokument 16184/03 FRONT 186 COMIX 769.

34 Nõukogu dokument 8498/03.

Liikmesriigid peavad olema lõpetanud kõikide piiripunktides olevate viitade kohandamise 31. maiks 2009, kuid olemasolevate viitade asendamisel või uute ülespanekul enne seda kuupäeva tuleb siiski järgida siinkohal ettenähtud minimaalset tähistust. Ka see on üle võetud eespool nimetatud ettepanekust.

Selliste liikmesriikide vahelistel piiridel, kes Schengeni *acquis*' kaheetapilise kohaldamise tõttu ei ole oma ühistelt piiridelt kontrolli veel kaotanud, ei ole käesoleva artikli kohaldamine kohustuslik. Seda selleks, et mitte nõuda liikmesriikidelt liigseid investeeringuid piiridesse, mis oma olemuse tõttu jäävad välispiirideks ainult ajutiselt.

Artikkel 9

Templite löömine reisidokumentidesse on praegu reguleeritud ühise käsiraamatu II osa punktiga 2.1. Kooskõlas eespool mainitud ettepanekuga templite löömise kohta on nüüd sätestatud „süstemaatiline" templite löömine reisidokumentidesse riiki sisenemisel (lõige 1).

Lõikes 2 sätestatakse erandid kolmandate riikide kodanike reisidokumentidesse templite löömise põhimõttest: lisaks käsiraamatu II osa punktide 2.1.1, 2.1.5 ja 2.1.6 ülevõtmisele nähakse seal templite löömise osas ette erand ka selliste inimeste puhul, kelle suhtes kehtib kohaliku piiriliikluse süsteem, et tagada järjepidevus eespool nimetatud kohalikku piiriliiklust ja templite löömist käsitlevate ettepanekutega.

Väljumistemplite osas sätestatakse lõikes 3, et need tuleb süstemaatiliselt lüüa dokumentidesse, kus on mitmekordne viisa, millega piiratakse kogu riigis viibimise aega.

Ning lõikes 4 viidatakse VII lisale, kus on esitatud templite löömist reguleerivad praktilised eeskirjad. Dokumentidesse templite löömise menetlust ja templi omadusi ei ole muudetud; siiski on lisatud sätted, mis kajastavad justiits- ja siseküsimuste nõukogu 5. ja 6. juuni 2003. aasta resolutsioone ühtsete sisenemis- ja väljumistemplite eriliste turvaelementide kohta (nõukogu dokument 9390/03 FRONT 60 COMIX 308). Muu hulgas nähakse nende sätetega ette, et turvakoode tuleb sageli muuta ning et üks ja sama turvakood ei tohiks kehtida üle ühe kuu. Samuti seatakse sisse süsteem templitel kasutatavate turvakoodide ning kaotatud ja varastatud templitega seotud teabe vahetamiseks; muu hulgas tuleb teavet vahetada kohalike kontaktisikute kaudu, kes vastutavad piiripunktides kasutatavate sisenemis- ja väljumistemplite turvakoodidega seotud teabe vahetamise eest (loetletud nõukogu dokumendis 7221/03 FRONT 23 COMIX 147 (EU RESTRICTED)).

Artikkel 10

See väljaspool piiripunkte toimuvat valvet käsitlev artikkel on üle võetud Schengeni konventsiooni artikli 6 lõikest 3 ja ühise käsiraamatu II osa punktist 2.2. Piirivalvet reguleerivad üksikasjalikud eeskirjad võetakse vastu käesoleva määruse artiklis 30 sätestatud komiteemenetluse teel.

Artikkel 11

Lõige 1 on üle võetud Schengeni konventsiooni artikli 5 lõikest 2, mis on seotud sissesõidukeeluga kolmandate riikide kodanike suhtes, kes ei vasta käesoleva määruse artiklis 6 sätestatud sissesõidunõuetele, ning selles käsitletakse ka asjaolu, et liikmesriik võib erandlikes olukordades lubada riiki sisenemist humanitaarsetel kaalutlustel, riiklikes huvides või rahvusvaheliste kohustuste tõttu.

Lõikes 2 viidatakse juhtudele, mil isikule, kel puudub viisa – ja kes seega ei täida kõiki sissesõidunõudeid – ja kes vastab määruse (EÜ) nr 415/2003 artiklis 1 sätestatud tingimustele, võib anda viisa piiril. See puudutab isikuid, kel ettenägematutel põhjustel ei olnud võimalik eelnevalt viisat taotleda, kuid kes vastavad kõigile muudele sissesõidunõuetele ning kelle naasmine päritoluriiki või lahkumine mõnda muusse riiki on tagatud. Käsiraamatu II osa punktid 5 ja 5.1 on pärast määruse (EÜ) nr 415/2003 jõustumist asendatud viitega määrusele enesele.

Lõikes 3 võetakse üle ühise käsiraamatu II osa punktid 1.4.1 ja 1.4.2. Viidatakse ka VIII lisa B osas esitatud sissesõidukeelu standardvormile, millega kolmanda riigi kodanik kinnitab keeldumisotsuse kättesaamist. Samas lisas (A osas) on sätestatud üksikasjalikud keeldumist reguleerivad eeskirjad.

Lõikes 4 määratakse kindlaks piirivalvurite kohustus tagada, et kolmanda riigi kodanik, keda on keeldutud riiki lubamast, ei sisene asjaomase liikmesriigi territooriumile.

Artikkel 12

Selles artiklis võetakse üle Schengeni konventsiooni artikli 6 lõiked 4 ja 5, millega kohustatakse liikmesriike „võtma teenistusse piisaval hulgal kvalifitseeritud ametnikke”, kuid lisatakse nõue, et ka vahendid peavad olema piisavad kõrgetasemelise kontrolli läbiviimiseks välispiiril.

Artikkel 13

Artikli 13 lõige 1 on üle võetud ühise käsiraamatu II osa punktidest 1.1.1 ja 1.1.2; sellega üksnes nõutakse, et käesoleva määruse kohaldamisel teostaksid piirikontrolli liikmesriikide siseriikliku õiguse alusel piirivalvekohustuste täitmise eest vastutavad teenistused, andes piirivalvuritele piiripolitsei õigused ja samuti volitused kriminaalmenetluse algatamiseks.

Lõikes 3 sätestatakse, et iga liikmesriigi siseriikliku õiguse alusel piirivalvekohustuste täitmise eest vastutavate riiklike teenistuste loetelu on esitatud määruse IX lisas, mitte määruses endas nagu ühise käsiraamatu puhul.

Lõike 4 puhul on tegemist uue sättega, millega juhul, kui piirivalvekohustuste täitmise eest vastutab siseriiklike õigusaktide alusel mitu teenistust, nõutakse liikmesriikidelt tõhusaks piirikontrolliks vajaliku kooskõlastamise ja koostöö tagamist kõigi selliste teenistuste vahel.

Artikkel 14

Selle artikliga asendatakse Schengeni konventsiooni artikkel 7 ning ühise käsiraamatu II osa punktid 4, 4.1 ja 4.2, mis on seotud liikmesriikide vahelise koostööga piirikontrolli tõhusaks teostamiseks. Olemasolevate sätete ülevõtmise asemel viidatakse tulevasele välispiiridel operatiivse koostöö haldamise Euroopa agentuurile, mis tegeleb liikmesriikide vahelise operatiivkoostööalaste ülesannetega, sealhulgas teabevahetuse, juhiste ja piirivalvurite väljaõppe ühise osa ühtlustamise, liikmesriikide vaheliste ühisoperatsioonide kooskõlastamise, ühtse riskide hindamise ning ühtsete tehniliste seadmete haldamisega.

Artikkel 15

See on uus artikkel, mis on koostatud, saades innustust olemasolevatest tavadest ning JSK nõukogu 27. ja 28. novembri 2003. aasta resolutsioonidest,[35] mis käsitlevad maismaapiiride puhul paindlike kontrollimeetmete võtmist Euroopa Liidu laienemisele eelneval ajal.

Schengeni lepingu rakendamise kaheetapilise menetluse puhul (vt punkt 6) ei hakka uued liikmesriigid Schengeni *acquis*'d kohe pärast liitumist täielikult kohaldama ning isikukontroll olemasolevate ja uute liikmesriikide ühispiiridel ning uute liikmesriikide endi vahelistel piiridel jätkub seni, kuni uued liikmesriigid Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavad. Kõnealustel piiridel – mida võib käsitleda „ajutiste välispiiridena" – kehtivad samad eeskirjad kui Schengeni välispiiridel.

Seega sätestatakse lõikes 1, et liikmesriigid, kes artiklit 18 ei kohalda ega ole seega oma ühistel maismaapiiridel kontrolle veel kaotanud, kontrollivad neid ühispiire ühiselt, tingimusel et nad peavad kinni käesoleva määrusega välispiiride kontrollimise osas kehtestatud põhimõtetest ja kriteeriumidest. Liikmesriigid võivad omavahel sõlmida kahepoolseid kokkuleppeid, millega selliseid ühiskontrolle reguleeritakse, ent nad peavad komisjoni sellest teavitama.

4. peatükk – Piirikontrolli üksikasjalikud erieeskirjad ja erimenetlused

Artikkel 16

Selles artiklis viidatakse eri liiki piiride (maismaa-, õhu- ja merepiirid) ning liikmesriikide välispiiride ületamisel kasutatava eri liiki transpordiga seotud üksikasjalike erieeskirjade osas X lisale. Siinkohal üksikasjalikud märkused põhiliste muudatuste kohta, mis on tehtud olemasolevatesse sätetesse:

Maismaapiir

Punktis 1.1 käsitletakse maanteeliiklust ning inkorporeeritakse ühise käsiraamatu II osa punkt 3.1. Seda on täiendatud maismaapiiripunktides eraldi kontrollitavate ridade sisseseadmise võimalust käsitlevate sätetega, milles võetakse arvesse nõukogu 8. mai 2003. aasta resolutsioone (vt ka märkusi asjakohaste horisontaalsätete kohta).

[35] Nõukogu dokument 15013/03 FRONT 164 COMIX 704, 19.11.2003.

Maismaapiiripunktides ei muutu eraldi kontrollitavate ridade sisseseadmine kohustuslikuks; liikmesriikidele jäetakse võimalus seda teha, kui nad seda vajalikuks peavad ja kui asjaolud – eriti kohaliku piiriliikluse tingimused – seda võimaldavad. Lisaks sellele võivad liikmesriikide pädevad asutused eraldi ridade kasutamise igal ajal lõpetada „erakorraliste asjaolude" puhul või kui „liiklus- ja infrastruktuuriolud seda nõuavad" (samuti võetud eespool nimetatud nõukogu resolutsioonidest).

Olenemata sellest peavad liikmesriigid juhul, kui nad otsustavad oma maismaapiiripunktides eraldi read sisse seada, kasutama viitadel artiklis 8 täpsustatud minimaalset tähistust.

Samuti võivad liikmesriigid ette näha eraldi read nendele isikutele, kelle suhtes kehtib kohaliku piiriliikluse süsteem. See on kooskõlas eespool nimetatud ettepanekutega kohalikku piiriliiklust käsitleva määruse kohta.

Punkt 1.2 käsitleb raudteeliiklust ja see hõlmab käsiraamatu II osa punkti 3.2. Seda osa ei ole märkimisväärselt muudetud, selguse huvides on muudatusi tehtud vaid vormistamisel ja koostamisel.

Õhupiir

X lisa punkt 2 hõlmab käsiraamatu II osa punkte 3.3, 3.3.1–3.3.7 (välja arvatud aegunud või üleliigsed sätted, nagu näiteks Schengeni konventsiooni artikli 4 või näidete kordamine), teatavaid otsuse SCH/Com-ex (94)17 rev. 4 osasid ning piiride töörühma poolt 5. juunil 2003. vastuvõetud juhiseid rahvusvahelises tsiviillennunduses (eralendude reisijad) teostatavate kontrollide tõhususe parandamiseks.[36]

Selle jao punktis 2.1 sätestatakse reisijate kontrollimise kord rahvusvahelistes lennujaamades.

Selleks, et eristada siselendude reisijaid, keda ei tule kontrollida, kõikide muude lendude reisijatest, keda tuleb kontrollida, tuleb võtta meetmed reisijatevoogude füüsiliseks eraldamiseks. Sel eesmärgil nõutakse liikmesriikide pädevatelt asutustelt, et nad looksid koostöös lennujaama käitajaga sobiliku infrastruktuuri. Praktikas on seda võimalik teha näiteks kontrollimiseks ettenähtud alade osadeks jagamise või reisijate eraldi terminaalidesse suunamise teel.

Seejärel määratakse kindlaks paik, kus kontrollitakse inimesi ja käsipagasit, seda eelkõige transiitlendude puhul.

Samuti nähakse ette, et tavaliselt ei viida reisijate kontrollimist läbi lennuki pardal; selleks peavad liikmesriigid võtma kooskõlas ja koostöös lennujaama juhtkonna ning veoettevõtetega asjakohaseid meetmeid, et tagada reisijate suunamine kontrollimiseks eraldatud alale. Lennuki meeskonnaliikmete kontrollimise erieeskirjad on sätestatud XI lisas.

Lõpuks käsitletakse seda, et kui rahvusvahelist lendu sooritav lennuk (või välismaine lennuk) on vääramatu jõu või vahetu ohu tõttu sunnitud maanduma keelatud

[36] Nõukogu dokument 8782/1/03 REV 1.

maandumiskohas, tohib ta teekonda jätkata üksnes pärast vastava loa saamist piirikontrolli eest vastutavalt asutuselt. Mitte mingitel tingimustel ei tohi teha erandeid asjakohaste reisijate kontrollimist reguleerivate eeskirjade osas.

Punktis 2.2 sätestatakse kontrollimise konkreetne kord lennujaamades, mis ei oma rahvusvahelise lennujaama staatust (lennuväljad). Võttes arvesse väiksemat liiklust sellist liiki lennujaamades, ei ole seal tavaliselt vajalik võtta asjakohaseid meetmeid reisijate füüsiliseks eraldamiseks ega piirivalve pideva kohaloleku tagamiseks. See ei piira määruse (EÜ) nr 2320/2002 (millega kehtestatakse tsiviillennundusjulgestuse valdkonna ühiseeskirjad) kohaldamist, eriti liikmesriikide kohustust reisijaid kontrollida/eraldada, et vältida keelatud esemete viimist piiratud juurdepääsuga julgestuspiirangualadele või lennuki pardale. Samuti tuleb tagada, et vajadusel on kontrollide läbiviimiseks vajalikke töötajaid võimalik kiiresti tööle rakendada. Selleks peab lennuvälja direktor pädevaid asutusi rahvusvahelise marsruudiga lennukite saabumisest ja lahkumisest aegsasti teavitama.

Punkt 2.3 koondab endas käsiraamatu punkte 3.3.5 ja 3.3.7, mis käsitlevad eralende (kaasa arvatud purilennukid, ülikerged lennukid jms), ning selles võetakse nõuetekohaselt arvesse eespool nimetatud piiride töörühma vastuvõetud juhiseid rahvusvahelises tsiviillennunduses teostatavate kontrollide tõhususe parandamiseks.

Olemasolevate sätetega võrreldes kehtestatakse selles peatükis piloodi kohustus edastada sihtriigiks ja saabumiskohaks oleva liikmesriigi piirivalveasutusele enne õhku tõusmist üldine avaldus, mis hõlmab lennuplaani (vastavalt rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni 2. lisale) ja reisijate isikuandmeid.

Lisaks sellele peavad juhul, kui kolmandast riigist tulev ja mõnesse liikmesriiki suunduv eralennuk teeb peatuse teise liikmesriigi territooriumil, selle liikmesriigi pädevad asutused, kuhu lennuk sisenes, alati läbi viima kontrolli ja lööma eespool nimetatud üldisesse avaldusse sisenemistempli, teavitamaks sihtriigiks olevat liikmesriiki, et sisenemisel teostatav kontroll on juba läbi viidud.

Igal juhul tuleb alati, kui on kahtlusi eralennuki päritolus või sihtkohas – ja seega ka selles, kas tegemist on rahvusvahelise lennuga –, asjaomaseid isikuid kontrollida. See kehtib nii rahvusvaheliste lennujaamade kui ka lennuväljade puhul.

Viimaks nähakse ette, et purilennukite, ülikergete lennukite, helikopterite ja muude õhusõidukite suhtes kehtiv kord on sätestatud siseriikliku õigusega ja võimalike kahepoolsete kokkulepetega.

Merepiir

See jagu, täpsemalt mereliikluse kontrolli käsitlev peatükk (3.1), on põhjalikult läbi vaadatud, pidades silmas käsiraamatu olemasolevate sätete kohaldamisel, eriti Schengeni hindamiste käigus kerkinud raskusi. Samuti on arvesse võetud küsimusi, mis tõstatati konsultantfirma Civipol Conseils' poolt teostatud uuringus Euroopa Liidu merepiiride kontrollimise otstarbekuse kohta, mille tulemused avaldati 2003. aasta juulis. Lisaks sellele hõlmavad käesoleva jao sätted nõukogu poolt 27. novembril 2003 vastuvõetud Euroopa Liidu liikmesriikide merepiiridel

ebaseadusliku sisserände vastu võitlemise meetmete programmi[37] sisu ja kajastavad 4. detsembril 2003. aastal riikide ekspertide mitteametlikul kohtumisel teksti selle osa suhtes peetud läbirääkimisi.

Punkt 3.1 inkorporeerib terve ühise käsiraamatu II osa punkti 3.4, mis on pühendatud mereliikluse kontrollile.

Mõningate praeguses punktis 3.4.1 esitatud mõistete (näiteks „mereliiklus", „reisija", „meeskond") taasesitamist ei peetud vajalikuks. Ülejäänud mõisted – „regulaarne parvlaevaühendus", „reisilaev", „laevalõbusõidud" ja „rannapüük" – on üle võetud artiklist 2.

X lisa uus punkt 3.2 koondab endas erimenetlusi teatavate käsiraamatu punktis 3.4.4 sätestatud laevaliikluse liikide puhul. Sisemiste ja väliste merepiiride mõistet arvestades (vt käesoleva määruse artikkel 2) käsitletakse sadamaid tavaliselt alati välispiiridena, seega tuleb kõiki laevu sinna sisenemisel ja sealt lahkumisel kontrollida, kuna väljaspool sadamat, kas siis territoriaalvetes või rahvusvahelistes vetes toimuvat ei ole võimalik kontrollida (isikute või kaupade laevale võtmine / laevalt lahkumine). Hoolimata sellest võib teatavate laevaliikluse liikide olemust arvesse võttes süstemaatilise kontrollimise põhimõttest loobuda.

Sellesse osasse ei ole kaasatud ühise käsiraamatu punkti 3.4.4.1, sest käsitledes kahe Schengeni sadama vahelist parvlaevaliiklust, hõlmab see sise-, mitte välispiiride ületamist.

Punktides 3.2.1–3.2.3 käsitletakse reisilaevade liikumist. Need vastavad praegusele punktile 3.4.4.2, mida on täiendatud, et hõlmata ka merepiiridel ebaseadusliku sisserände vastu võitlemise meetmete programmiga kindlaksmääratud poliitikasuunad ning Schengeni kataloogis sisalduvad soovitused reisilaevade kohta. Reisilaevade reisijaid kontrollitakse harilikult ainult esimeses ja viimases Schengeni territooriumil asuvas sadamas, ent sellest olenemata võib kontrolle vastavalt ebaseadusliku sisserände riskide hinnangule läbi viia ka muudes sadamates, kus reisi käigus peatutakse. Samuti nähakse ette see, kuidas kohelda isikuid, keda ei tohi territooriumile lubada.

Punktid 3.2.4–3.2.7 vastavad laevalõbusõite käsitlevale punktile 3.4.4.3. Need sisaldavad ka uusi sätteid, mis tuginevad eespool nimetatud meetmete programmis ja Schengeni kataloogis sätestatud soovitustele. Lõbusõidulaevad peavad silduma sissesõiduks lubatud sadamates ning kontrollimise eest vastutavaid asutusi tuleb teavitada, kui seda eiratakse eeskirja erakorralistel asjaoludel või vääramatu jõu tõttu. Ametivõimudele tuleb esitada dokument, kus on märgitud kõik laeva tehnilised tunnused ja pardal olevate isikute nimed. Erand tehakse isikute puhul, kes teevad päevaseid lõbusõiduekskursioone ja kes on ametivõimudele teada, ent siiski tuleb arvesse võtta ebaseadusliku sisserände riskide hinnangut.

Punktid 3.2.8 ja 3.2.9 käsitlevad rannapüüki (praegu ühise käsiraamatu punkt 3.4.4.4) ning hõlmavad samasuguseid muudatusi kui eelnevad punktidki. Iga päev või peaaegu iga päev sadamasse naasvaid rannapüügilaevu ei pea süstemaatiliselt

[37] Nõukogu dokument 15445/03 FRONT 172 COMIX 731.

kontrollima, ent siiski tuleb arvesse võtta ebaseadusliku sisserände riskide hinnangut. Laeva kapten peab kõigist laeva meeskonnas toimunud muudatustest ja reisijate pardalviibimisest ametivõimudele teatama.

Punktis 3.2.10 võetakse peaaegu sõna-sõnalt üle ühise käsiraamatu punkt 3.4.4.5, mis käsitleb kontrollimisele kuuluvat parvlaevaühendust.

Punkti 3.3, mis on seotud sisemaaveekogudel toimuva laevaliikluse kontrolliga ja vastab käsiraamatu II osa punktile 3.5, ei ole muudetud. Praktikas kehtivad seda liiki laevaliikluse suhtes *mutatis mutandis* merepiiridel teostatava kontrolli eeskirjad.

Artikkel 17

Selle artikliga nähakse ette võimalus kehtestada teatavate isikute kategooriate, sealhulgas lennukite meeskondade, meremeeste ja diplomaatilise passi, ameti- või teenistuspassi omanike ning rahvusvaheliste organisatsioonide liikmete, piirialade töötajate ja alaealiste kontrollimise erimenetlused. Neid erimenetlusi on kirjeldatud XI lisas. Selles lisas võetakse üle teatavad käsiraamatu II osa punkti 6 sätted, välja arvatud punktid 6.1 (Euroopa Liidu kodanikud ja nende pereliikmed), 6.2 (kolmandate riikide kodanikud, kellel on mõne teise liikmesriigi väljastatud elamisluba), 6.3 (pagulased ja kodakondsuseta isikud), 6.9 (grupireisid) ja 6.10 (varjupaigataotluse esitamine piiril).

Punkti 6.1 ei ole hõlmatud, sest nagu juba selgitatud, on liidu kodanike ja üldisemalt ühenduse vaba liikumise õigusega isikute suhtes riiki sisenemisel ja seal elamisel kehtivad eeskirjad sätestatud ühenduse õigusaktide asjakohaste sätetega. Seega ei ole vajadust taasesitada siinkohal sätteid, mis juba sisalduvad muudes ühenduse õigusaktides; pealegi nähakse määruse artiklis 3 selgelt ette, et käesoleva määruse sätted ei mõjuta ühenduse vaba liikumise õigust omavate isikute õigusi.

Punkt 6.2 on juba inkorporeeritud määruse artikli 6 lõikesse 4.

Punkt 6.3 on jäetud välja seetõttu, et esiteks ei ole kolmandate riikide kodanike, sealhulgas pagulaste ja kodakondsuseta isikute reisidokumentide tunnustamine ühtlustatud ning kuulub seega liikmesriikide vastutusalasse, kes hetkel piirduvad nõukogu peasekretariaadi teavitamisega nende poolt antud valdkonnas tehtud otsustest[38] (ja isegi see osa ei ole ajakohane). Teiseks on nende isikute kategooriate puhul kehtivad viisanõuded juba sätestatud määruse (EÜ) nr 539/2001 artiklis 3 ning seega puudub vajadus käesolevasse määrusesse erisätteid lisada. Kolmandaks on käsiraamatu II osa punkti 6.3.2 teine lõik („Kodakondsuseta isiku reisidokumendi omanikelt nõutakse sisenemiseks viisat, välja arvatud juhul, kui neil on mõne [Schengeni riigi] väljastatud elamisluba") määrusega (EÜ) nr 539/2001 isegi vastuolus, kuna viimases lubatakse vabastada kodakondsuseta isiku reisidokumendi omanikud viisanõudest, kui selle dokumendi on välja andnud kolmas riik, mis on viisanõudest vabastatud ja mille territooriumil nad seadusjärgselt elavad (kõnealuse määruse artikli 3 teine taane).

[38] Vt tabelit reisidokumentide kohta, mis lubavad selle omanikul välispiiri ületada ning kuhu võib kanda viisa (täitevkomitee 28. aprilli 1999. aasta otsused SCH/Com-ex (98)56 ja SCH/Com-ex (99)14, ibid.).

Punkti 6.9, mis käsitleb grupireisil osalejate kontrolli leevendamise võimalust (eelkõige palverändurite rühmade või kooliekskursioonide puhul), ei ole üle võetud seepärast, et see on vastuolus üldise kontrollisüsteemiga ja eriti kohustusega Schengeni territooriumile sisenedes reisidokumentidesse süstemaatiliselt tempel lüüa.

Lõpuks on liigne ja samuti välja jäetud punkt 6.10, milles lihtsalt sätestatakse, et kui välismaalane taotleb piiril varjupaika, kohaldatakse tema suhtes asjaomase liikmesriigi siseriiklikke õigusakte seni, kuni on kindlaks määratud, kes antud varjupaigataotluse menetlemise eest vastutab. Lisaks sellele viidatakse määruse artiklis 3 ka liikmesriikide kohustustele seoses varjupaiga ja rahvusvahelise kaitsega.

Seevastu on hõlmatud järgmised osad: käsiraamatu punkt 6.4, milles käsitletakse lennukite piloote ja teisi meeskonnaliikmeid (käesoleva lisa punkt 1); praegune punkt 6.5 meremeeste kohta (punkt 2); praegused punktid 6.6 ja 6.11, milles käsitletakse diplomaatiliste, ameti- ja teenistuspasside omanikke ning rahvusvaheliste organisatsioonide liikmeid (punkt 3); praegune punkt 6.7 piiriäärsete alade töötajate kohta (punkt 4) ja punkt 6.8 alaealiste kohta (punkt 5).

Lennukite piloodid

Lennukite piloote ja teisi meeskonnaliikmeid käsitlevat punkti 1 ei ole oluliselt muudetud võrreldes käsiraamatu punktiga 6.4, kus sätestatakse 7. detsembri 1944. aasta tsiviillennunduse konventsiooni 9. lisal ja eelkõige selle punktidel 3.74 ja 3.75 põhinev erikord pilooditunnistuse või meeskonnaliikme tõendi omanike suhtes. Siiski on see osa ümbersõnastatud, et kirjeldada võimalikult täpselt sellesse kategooriasse kuuluvate isikute õigusi, eriti nende õigust siseneda töökohustuste täitmisel ning pilooditunnistuse või meeskonnaliikme tõendi alusel – ja seega ilma kohustuseta omada passi või viisat – selle omavalitsusüksuse territooriumile, kus lennujaam asub, ning minna igasse liikmesriigi territooriumil asuvasse lennujaama.

Meremehed

Meremehi käsitlevat punkti 2 on seevastu käsiraamatu praeguse punktiga 6.5 võrreldes oluliselt muudetud, et sätete tähendust ja rakendusala selgitada ning ajakohastada neid vastavalt rahvusvahelisel tasandil toimunud arengutele (eelkõige uuele Genfi konventsioonile nr 185, millele kirjutati alla 19. juunil 2003).

Uues tekstis sätestatakse, et meremehed, kellel on meremehe isikut tõendav dokument – viide meremehe teenistusraamatule on välja jäetud, kuna see ei kujuta endast ei isikut tõendavat dokumenti ega reisidokumenti –, mis on välja antud vastavalt 1965. aasta Londoni konventsioonile (FAL) ja Genfi konventsioonile nr 185, võivad ilma piiripunkti läbimata maale minna ja viibida selle sadama territooriumil, kus nende laev ankrus on, või sellega piirnevates omavalitsusüksustes. See kehtib tingimusel, et nad on kantud oma laeva meeskonna nimekirja, mis on eelnevalt kontrollimiseks esitatud. Sellele on lisatud kohustus meremehi enne maaleminekut visuaalselt (näost-näkku) kontrollida, kui sisserände- ja turvariskide hinnang seda nõuab. Teisalt on tühistatud kohustus omada viisat, kuna see on juba reguleeritud määruse (EÜ) nr 539/2001 artikli 4 lõike 1 punktidega b ja c (ning käsiraamatu erikeelsetes versioonides on selles punktis lahknevusi: osad nõuavad, et meremeestel oleks viisa igal juhul, teised siis, „kui see on asjakohane”).

Kohustus täita kõiki määruse artiklis 5 sätestatud sissesõidunõudeid säilib meremeeste puhul, kes kavatsevad viibida mujal kui sadamate läheduses asuvates omavalitsusüksustes. Erijuhtudel on selle põhimõtte, eriti viisanõude ja piisavate elatusvahendite olemasolu nõude eiramine siiski võimalik. Viisata meremeestele võib viisa väljastada piiril vastavalt määrusele (EÜ) nr 415/2003, kus lisaks piiril viisa väljastamise juhtude ja tingimuste üldisele kehtestamisele on esitatud ka erisätted seda tüüpi viisade väljastamiseks läbisõidul olevatele meremeestele.

Igal juhul peavad piirivalvurid veenduma, et asjaomased meremehed vastavad muudele artiklis 5 sätestatud tingimustele, st et neil on kehtiv reisidokument, et nende suhtes ei ole Schengeni infosüsteemis kehtestatud sissesõidukeeldu ning et nad ei kujuta ohtu liikmesriikide avalikule korrale, sisejulgeolekule ega rahvatervisele. Kui see on vajalik ja asjakohane, peavad piirivalvurid kontrollima ka teatavaid lisadokumente, nagu näiteks asjaomase laevaomaniku või tema agendi kirjalik avaldus, asjakohase diplomaatilise või konsulaaresinduse kirjalik avaldus, politseiasutuse või vajadusel muude pädevate asutuste erikontrolli tulemusel saadud tõendid.

Diplomaatiliste, ameti- või teenistuspasside omanikud ja rahvusvaheliste organisatsioonide liikmed

Punkt 3 hõlmab nii olemasolevat punkti diplomaatiliste, ameti- või teenistuspasside omanike kohta kui ka punkti, milles sätestatakse teatavate rahvusvaheliste organisatsioonide väljastatud dokumentide omanike suhtes kehtiv kord, kuna nende kahe kategooria suhtes kehtivad eeskirjad on sarnased (olemasolevad erinevused jäeti muutmata). Käesoleva peatüki kohaldamisel hõlmavad rahvusvaheliste organisatsioonide väljastatud dokumendid järgmist: Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ja selle allorganisatsioonide), Euroopa Ühenduse ja Euratomi väljastatud reisiluba "*laissez-passer*"; Euroopa Nõukogu peasekretäri väljastatud legitiimsustõend ning NATO peakorteri väljastatud dokumendid (nimelt sõjaväelase ID-kaart koos lähetuskorralduse, komandeerimistunnistuse või individuaalse või grupiviisilise teenistuskorraldusega).

Pidades silmas nende kategooriate isikute privileege ja immuniteete, võib nende puhul rakendada sooduskohtlemist, andes neile piirikontrollil teiste reisijate ees eelisõiguse; samuti ei pea nad üldreeglina tõendama piisavate elatusvahendite olemasolu. Siiski ei kaasne nende staatusega automaatne vabastus viisanõudest: diplomaatiliste, ameti- või teenistuspasside omanike viisanõudest vabastamine on määruse (EÜ) nr 539/2001 artikli 4 lõike 1 punkti a kohaselt liikmesriikide otsustada.

Samuti sätestatakse, et diplomaatiliste, ameti- või teenistuspasside omanikke ei või ühelgi juhul keelata territooriumile lubamast, ilma et piirivalvur oleks pädevaid siseriiklikke asutusi sellest esmalt teavitanud, seda isegi juhul, kui asjaomase isiku suhtes on SIS-is kehtestatud sissesõidukeeld.

Artikli 17 lõikes 2 viidatakse välisministeeriumide poolt diplomaatiliste lähetuste ja konsulaaresinduste akrediteeritud liikmetele ning nende pereliikmetele väljastatud kaartidele, mille näidised on esitatud XII lisas (praegu käsiraamatu 13. lisa). Need kaardid, mis on samaväärsed elamisloaga, võimaldavad omanikel kehtiva reisidokumendi olemasolu korral ületada liikmesriikide piire ilma viisat taotlemata.

Kontrolli läbi viies võivad piirivalvurid loomulikult nõuda, et asjaomane isik esitaks tõendid kinnitamaks oma diplomaadistaatust või vähemalt oma õigust privileegidele, immuniteetidele või vabastamistele; kahtluse korral võib asjaomase välisministeeriumi kaudu asja täpsemalt kontrollida.

Piirialade töötajad

Punktis 4 lisatakse olemasolevale tekstile, milles viidatakse võimalusele piirialade töötajaid üksnes pisteliselt kontrollida, põhimõte, mille kohaselt piirialade töötajate suhtes peaksid automaatselt kehtima kõik kohaliku piiriliikluse süsteemi alusel kehtestatud praktilised lihtsustused, eelkõige õigus ületada piiri eraldi piiripunktides või selleks reserveeritud ridade kaudu ning vabastamine kohustusest lasta oma reisidokumenti tempel lüüa. See on tingitud asjaolust, et kohalikku piiriliiklust käsitlevad ettepanekud ei saa hõlmata piirialade töötajaid, kuna need käsitlevad üksnes lühiajalist teisel pool piiri viibimist.

Alaealised

Alaealisi käsitlevas punktis 5 (praegune punkt 6.8) sätestatakse kõigepealt seda, et kõnealussesse kategooriasse kuuluvaid isikuid tuleb kontrollida samamoodi kui täiskasvanuidki. Olemasolevaid sätteid on eesistujariigi Itaalia poolt 2. oktoobril 2003. aastal esitatud algatuse (nõukogu dokument 13124/03 FRONT 133 COMIX 588) põhjal rangemaks muudetud. Saatjaga liikuvate alaealiste puhul on lisatud piirivalvuritele kohustus viia läbi täiendav kontroll (vajadusel eraldi vestlus alaealisega), kui on tõsine alus arvata, et alaealine on tema seadusjärgselt vanemlikult hooldajalt ebaseaduslikult ära võetud.

Saatjata liikuvate alaealiste puhul peavad piirivalvurid eelkõige väljumiskontrolli teostamisel olema samuti eriti tähelepanelikud, tagamaks reisidokumentide ning reisi põhjuste ja üksikasjadega seotud tõendavate dokumentide põhjaliku kontrollimisega, et nad ei lahku territooriumilt ilma oma vanemliku hooldaja loata.

III jaotis – Sisepiirid

Artikkel 18

Artikli 18 lõikes 1 kinnitatakse põhimõtet, et kooskõlas Schengeni *acquis*'ga (konventsiooni artikli 2 lõige 1) ja EÜ asutamislepingu artikliga 14 kaotatakse sisepiiridel isikute kontroll olenemata nende kodakondsusest. Sellest järeldub, et sisepiiride ületamisega ei peaks kaasnema kontrolli ega formaalsusi ning et üldjuhul on kõigil õigus igal ajal sisepiire ületada. Kõik sisepiire ületavate isikute rutiinsed ja pistelised kontrollid on vastuolus piirideta ala põhimõttega ning seepärast on need keelatud (ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklite 20–24 kohaldamist). Kahe Schengeni *acquis*'d kohaldava liikmesriigi vahelise piiri ületamist tuleks käsitleda samaväärsena liikumisega liikmesriigi piirkondade, provintside või muude haldusüksuste vahel.

Artikkel 19

Artiklis 19 võetakse üle ja avardatakse Schengeni konventsiooni artikli 2 lõiget 3.

Punktis a sätestatakse, et kogu territooriumil lubatakse isikuid kontrollida üldiste politseikohustuste täitmisel. Sellest järeldub, et sel alusel piirialadel tehtud kontrollid ei ole vastuolus õigusega sisepiire ilma kontrollita ületada, tingimusel et kõnealuseid kontrolle viiakse läbi sama sageli ja sama intensiivselt kui ülejäänud territooriumil. Seega ei saa liikmesriigid kehtestada sätteid, mida kohaldatakse üksnes sisepiiride piirkonnas ja millega määratakse kindlaks näiteks teatava perimeetriga tsoon, kus teostatakse pistelisi või visuaalseid kontrolle, mida mujal riigi territooriumil läbi ei viida. Lubatud ei ole isegi vähendatud kontrollid piiriületuseks ettenähtud alal või selle vahetus läheduses olevatel aladel. Otsustavaks teguriks on kontrollimise eesmärk.

Punktiga b lubatakse pädevatel asutustel, sadama- või lennujaamaametnikel või veoettevõtjatel viia julgeoleku eesmärgil sadamates ja lennujaamades enne lennukile või laevale minekut läbi isikute kontroll. Selliste kontrollide eesmärgiks on tagada, et reisijatel ei ole kaasas relvi ega ohtlikke esemeid või aineid. Samuti võib neid kontrolle kasutada reisija isiku tuvastamiseks, kui reisijail on nimeline pilet. Sellised kontrollid võivad olla kasulikud siis, kui teadaolevate tülitekitajate pardaleminek võib ohustada avalikku korda või reisijate turvalisust.

Punktides c ja d sätestatakse, et määrus ei mõjuta kohustust omada või kaasas kanda dokumente, kui see on sätestatud liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega, ega kolmandate riikide kodanike kohustust teatada oma viibimisest liikmesriigi territooriumil siseriiklike õigusaktide kohaselt ja kooskõlas ühenduse õigusega (eriti Schengeni konventsiooni artikliga 22, mis on seotud sissesõidust teatamisega).

Artikkel 20

Isikukontrollide kaotamine sisepiiridel ei tohiks ohustada turvalisust piirideta alal. Kõrge turvalisusetaseme säilitamiseks on kehtestatud kõrvalmeetmed.

Ent esineda võib erakorralisi riskiolukordi, millele reageerimiseks nendest vahenditest ei piisa ning mil on vajalik sisepiiridel isikukontrollid taaskehtestada. Käesolevas artiklis, mis lähtub Schengeni konventsiooni artikli 2 lõikest 2, määratakse kindlaks tingimused, mille puhul liikmesriigid võivad kontrollid taaskehtestada, ja kord, mida seejuures tuleb järgida.

Nagu Schengeni konventsioonis hetkel sätestatud on, võib liikmesriik piirikontrolli oma sisepiiridel taaskehtestada juhul, kui esineb tõsine oht avalikule korrale, rahvatervisele või sisejulgeolekule. Rahvatervis on siia lisatud seetõttu, et see on ära toodud ka artiklis 5 esitatud sissesõidunõuete all (vaata märkust kõnealuse artikli kohta). Käesolevas ettepanekus sätestatakse, et esinema peab tõsine oht avalikule korrale, rahvatervisele või sisejulgeolekule. Seega on selge, et kaitseklausel kujutab endast üksnes erakorralist meedet.

Kuna tegemist on erakorralise meetmega, võib sisepiiridel kontrolli taaskehtestada vaid piiratud ajavahemikuks, mis ei kesta kauem kui 30 päeva. Seda maksimaalset ajavahemikku piiratakse veelgi lõikega 1, mis kajastab proportsionaalsuse põhimõtet ning milles sätestatakse, et kontrollide rakendusala ja kestus võivad olla üksnes nii ulatuslikud, kui on tõsisele ohule reageerimiseks rangelt vajalik. Kogemused on näidanud, et alates Schengeni toimimisest ei ole kontrolle harilikult taaskehtestatud kauemaks kui 30 päevaks, seega tundub see piirang praktikas õigustatud olevat.

Ent loomulikult on võimalik, et tõsine oht võib kesta kauem kui 30 päeva. Sel juhul võib kontrolle pikendada uue 30-päevase perioodi võrra (lõige 2). Kontrollimise pikendamise kord määratakse kindlaks artikliga 23.

Artikkel 21

Schengeni konventsioonis sätestatud sisepiiridel toimuva kontrolli taaskehtestamise korda tuleb kohandada, et see ühilduks täielikult Euroopa Liidu institutsionaalse korraldusega, sest Schengeni *acquis*' inkorporeerimisel Euroopa Liidu raamistikku ei viidud kõiki kõnealuse seadustiku institutsionaalseid elemente vastavusse Euroopa Liidu institutsionaalse korraldusega. Schengeni *acquis*' jaotamisel esimese ja kolmanda samba vahel[39] määras nõukogu sisepiiride ületamisele esimese samba õigusliku aluse, milleks on EÜ asutamislepingu artikli 62 lõige 1.

Sellest järeldub, et asutamislepingute järelevalvajana peab komisjon olema otseselt kaasatud sisepiiridel toimuva kontrolli taaskehtestamise protsessi.

Taotlev liikmesriik peab nimetama kavandatava otsuse põhjused, kirjeldades üksikasjalikult sündmusi, mis kujutavad tõsist ohtu avalikule korrale, sisejulgeolekule või rahvatervisele, ning vajaduse korral meetmeid, mida ta soovib, et teised liikmesriigid rakendaksid kohe, kui ta on otsustanud kontrollid taaskehtestada, nii et teised liikmesriigid saaksid viivitamatult kõnealusteks meetmeteks valmistuda. Selle teabe esitamine sätestati juba Schengeni täitevkomitee 20. detsembri 1995. aasta otsusega (SCH/Com-ex (95)20, rev.2).

Komisjoni ja teiste liikmesriikidega peetakse selle teabe osas nõukogus nõu, et tõhustada kooskõlastatud meetmeid ja algatada vajadusel liikmesriikide vahelisi vastastikuse koostöö kokkuleppeid (näiteks keelata korduvatel rikkujatel territooriumilt lahkuda või parandada politseikoostööd). Samuti on võimalus kaaluda, millised meetmeid tuleks edaspidi võtta, ning vähendada igal juhul nende piiride arvu, kus kontrolle läbi viiakse. Nõupidamistel saab veenduda ka meetmete proportsionaalsuses sisepiiridel toimuva kontrolli taaskehtestamise põhjustanud sündmuse ning sellega kaasnevate ohtude suhtes. Avalikku korda tõsiselt ohustavate sündmuste jooksul või pärast neid saab kasutada politseinikke ja kontaktametnikke ning võimalik on vahetada teavet, et valida kontrollimisel asjakohased sihtgrupid. Siinkohal tuleb arvestada nõukogu resolutsiooniga Euroopa Ülemkogu istungite ja muude samaväärsete sündmuste turvalisuse kohta (nõukogu dokument 13915/03 ENFOPOL 92 COMIX 642, 04.11.2003), milles rõhutatakse julgeolekuteenistuste kaasamise vajadust, tagamaks meetmete suunamist isikutele, kelle puhul on piisavalt alust arvata, et nad kavatsevad liikmesriiki siseneda eesmärgiga häirida seoses asjaomase sündmusega avalikku korda või julgeolekut või sooritada sündmusega seotud rikkumisi. Samuti on võimalik tugineda kogemustele ning kaaluda, mis toimib ja mida on vaja parandada.

Pidades silmas eespool nimetatud nõupidamisi ja lähtudes talle esitatud teabest esitab komisjon arvamuse, eelkõige selleks, et vaadata läbi meetme proportsionaalsus sisepiiridel toimuva kontrolli taaskehtestamise põhjustanud sündmuse ning sellega kaasnevate ohtude suhtes.

---

[39] Nõukogu otsus 1999/436/EÜ, *supra*.

Nõupidamised on kohustuslikud ja need toimuvad vähemalt 15 päeva enne piirikontrolli taaskehtestamist, välja arvatud pakilistel juhtudel, mil avalik kord, rahvatervis või sisejulgeolek nõuab viivitamatut reageerimist (vt artikkel 22).

Artikkel 22

Käesoleva artikkel käsitleb kiirmenetlust olukordades, kus artiklis 21 esitatud tavamenetlus ei ole piisav; ühtlasi sätestatakse siin lihtteate saatmine komisjonile ja liikmesriikidele kontrolli taaskehtestamise kohta sisepiiridel, tingimusel et esitatakse teave kiirmenetluse kasutamist õigustavate põhjuste kohta.

Artikkel 23

Selleks, et pikendada sisepiiridel toimuva kontrolli erakorralist taaskehtestamist, kui tõsine oht vältab kauem kui 30 päeva, tuleb pidada nõu komisjoni ja teiste liikmesriikidega. Komisjon esitab pikendamise kohta arvamuse.

Artikkel 24

Selles artiklis sätestatakse kaitseklausli ühine rakendamine juhul, kui on tegemist mitut liikmesriiki mõjutava erakordselt tõsise ohuga avalikule korrale, sisejulgeolekule või rahvatervisele, nagu näiteks piiriülene terrorioht. „Piiriülese terroriohu" mõistes lepiti artikli 36 komitees 23. novembril 2001. aastal (nõukogu dokument 14181/1/01, 30. november 2001, ENFOPOL 134 REV 1) kokku järgmiselt:

a) mitmes liikmesriigis üheaegselt või kooskõlastatult toimuvad tõsised terrorirünnakud või nende otsene oht;

b) erakordselt tõsine terrorirünnak, kui on piisavalt alust arvata, et teo sooritajad või selles osalejad võivad liikuda teistesse liikmesriikidesse;

c) erakordselt tõsise terrorirünnaku toimumise otsene oht ühes või mitmes liikmesriigis, kui on piisavalt alust arvata, et teo sooritajad või kaasosalised võivad tulla teistest liikmesriikidest.

Seda meedet õigustab asjaolu, et tegemist on piiriülese ohuga või et üks või mitu liikmesriiki palub toetada oma jõupingutusi erakordse julgeolekuriskiga toimetulekuks.

Sellises olukorras on nõukogul võimalik otsustada, et kõik liikmesriigid peavad viivitamatult taaskehtestama kontrolli kõigil sisepiiridel või et kõik või mitmed liikmesriigid peavad seda tegema teatavatel sisepiiridel, näiteks territooriumisisese lennuliikluse puhul. Nõukogu otsustab selliste erakorraliste meetmete tühistamise niipea, kui erakordselt tõsine oht on möödunud. Euroopa Parlamendile tuleb sellistest erakorralistest meetmetest viivitamata teatada.

See artikkel ei mõjuta liikmesriikide koheseid ja samaaegseid otsuseid taaskehtestada kiiremenetluse käigus kontroll sisepiiridel vastavalt artiklile 22.

Artikkel 25

Selles artiklis sätestatakse, et sisepiiridel toimuva kontrolli taaskehtestamisel kohaldatakse käesoleva määruse II jaotise asjakohaseid sätteid.

Artikkel 26

Nagu Schengeni *acquis*'s praegu sätestatud, peavad asjaomased liikmesriigid esitama sisepiiridel kontrolli taaskehtestamise otsuse rakendamist käsitleva aruande. Euroopa Liidu institutsionaalset raamistikku arvestades tuleb see aruanne nüüd edastada ka komisjonile ja parlamendile.

Artikkel 27

Selles artiklis sätestatakse kohustus avalikkust kontrollide taaskehtestamisest sobilikul viisil teavitada, välja arvatud juhul, kui seda teavet tuleb julgeoleku või avaliku korraga seotud põhjustel salajas hoida.

Artikkel 28

See artikkel võimaldab hoida salajas seoses kontrollide taaskehtestamise ja pikendamisega esitatud teavet, et mitte ohustada selle liikmesriigi turvalisust, kus esineb tõsine oht avalikule korrale, sisejulgeolekule või rahvatervisele.

IV jaotis – Lõppsätted

Artikkel 29

Selles artiklis sätestatakse, et käesoleva määruse I–XII lisa muudetakse vastavalt artiklis 30 osutatud komiteemenetlusele. Ettepanek kasutada komiteemenetlust tehakse seepärast, et lisad hõlmavad käesoleva määruse II jaos sätestatud sisepiiride kontrolli üldeeskirjade rakendusmeetmeid.

Artikkel 30

See on tavapärane artikkel komiteemenetluse kohta, mida tuleb järgida määruse rakendamismeetmete vastuvõtmisel kooskõlas otsusega 1999/468/EÜ. Nähakse ette regulatiivkomitee menetlus, kuna tegemist on üldmeetmetega otsuse artikli 2 tähenduses; kohaldatakse otsuse artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 kohaseks tähtajaks, mille jooksul nõukogu teeb kvalifitseeritud häälteenamusega otsuse komisjoni ettepaneku kohta seoses võetavate meetmetega, kui need ei ole komitee arvamusega kooskõlas, määratakse kaks kuud.

Artikkel 31

Selle artikliga määratakse kindlaks määruse territoriaalne kohaldatavus. Nagu on sätestatud Schengeni konventsiooni artiklis 138, millega määratakse kindlaks konventsiooni sätete kohaldamisala, sätestatakse lõikes 1, et Prantsuse Vabariigi ja Hollandi Kuningriigi puhul kohaldatakse määrust üksnes nende riikide Euroopas paiknevate territooriumide suhtes.

Lõikes 2 sätestatakse, et käesoleva määruse sätted ei avalda kahjulikku mõju Ceuta ja Melilla linnade suhtes kohaldatavatele erieeskirjadele, mis on määratletud Hispaania Kuningriigi Schengeni konventsiooniga ühinemise lepingu lõppaktis.

Artikkel 32

Õigusaktide läbipaistvuse ja selguse huvides nõutakse liikmesriikidelt, et nad teataksid oma siseriiklikest sätetest, mis on kehtestanud artikli 17 punktide c ja d alusel. Et tagada nende avalikustamine, avaldatakse need Euroopa Liidu Teatajas (C-seerias).

Artikkel 33

Selle artikliga sätestatakse, et hiljemalt kolme aasta möödumisel jõustumisest tuleb esitada aruanne III jaotise (sisepiirid) kohaldamise kohta. Selles aruandes peab komisjon pöörama erilist tähelepanu võimalikele probleemidele, mis kaasnevad kontrolli taaskehtestamisega sisepiiridel, ja esitama võimaluse korral ettepanekuid selliste probleemide lahendamiseks.

Artikkel 34

Lõigetes 1 ja 2 täpsustatakse, millised sätted tühistatakse ja asendatakse käesoleva määrusega:

– konventsiooni artiklid 2–8, mis käsitlevad sisepiiride (artikkel 2) ja välispiiride (artiklid 3–8) ületamist;

– ühine käsiraamat ja selle lisad;

– teatavad Schengeni täitevkomitee otsused: otsus SCH/Com-ex (94)17, rev.4, millega kehtestatakse ning kohaldatakse Schengeni korda lennujaamades ja lennuväljadel, ja otsus SCH/Com-ex (95)20, rev.2 Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 2 lõike 2 kohaldamise korra kohta;

– ühiste konsulaarjuhiste 7. lisa riikide asutuste poolt igal aastal kinnitatavate piiriületamisel nõutavate summade kohta, mis on juba hõlmatud käesoleva määruse III lisasse;

– määrus (EÜ) nr 790/2001, millega antakse nõukogule rakendusvolitused piirikontrolli ja piirivalve rakendamise teatavate üksikasjalike sätete ja praktilise korra osas, kuna artiklis 30 sätestatud käesoleva määruse lisade muutmise kord asendab kõnealuse määruse artiklites 1 ja 2 sätestatud korra.

Lisaks sellele viidatakse lõikes 2 XIII lisas esitatud vastavustabelile, milles täpsustatakse käesoleva määruse sätted, mis asendavad konventsiooni, ühine käsiraamat u ja muude Schengeni otsuste sätteid, nii et kõiki viiteid vanadele sätetele oleks võimalik uue määruse järgi õigesti lugeda.

Artikkel 35

See on tavapärane säte jõustumise ja otsese kohaldatavuse kohta.

Võttes arvesse määruse ulatuslikkust ning vajadust piirivalvureid nõuetekohaselt teavitada ja võimaluse korral koostada praktiline juhend, hakatakse määrust kohaldama kuus kuud pärast selle jõustumisest.

LISA
Ülevõtmata jäetud ühise käsiraamatu sätted

Ülevõtmata jäetud ühise käsiraamatu sätted	Põhjendus
I osa punkt 1.1 Riiki sisenemisega kaasnevad õigused	Selles lõigus taasesitatakse lihtsalt Schengeni konventsiooni (SK) artiklite 20 ja 21 sätted. Ei ole sisenemise ja piiriületamise tingimustega seotud.
I osa punkt 3 (k.a punktid 3.1, 3.2 ja 3.3) Viisad, mida nõutakse välisriikide kodanikelt liikmesriikide territooriumile sisenemisel	Selles osas taasesitatakse lihtsalt SK sätted (artiklid 10, 11 ja 18) ja ühiste konsulaarjuhiste (ÜKJ) sätted (vt: I osa; V osa punkt 3; VI osa; lisad 1, 8, 9, 10, 13) ning see on liigne.
I osa punkt 4.2 Turvalisusega seotud tingimused	Kordab SK artiklit 96.
II osa punkt 1.3.4 Euroopa Liidu kodanike (ja teiste ühenduse vaba liikumise õigust omavate isikute) õigus mitte läbida põhjalikke kontrolle, välja arvatud erandjuhtudel	See õigus on juba antud Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete vaba liikumist käsitlevate ühenduse õigusaktidega (eriti 24. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/38/EÜ, mis võtab üle terve seda küsimust käsitleva ühenduse *acquis*'). Käesoleva määruse artikli 3 põhjal ei mõjuta määrus ühenduse vaba liikumise õigust omavate isikute õigusi. Seega ei ole selle sätte järele enam mingit vajadust.
Punkt 1.4.7 Euroopa Liidu kodanike ja teiste ühenduses vaba liikumise õigust omavate isikute suhtes sissesõidukeelu kehtestamise erikord	Vt märkust II osa punkti 1.3.4 kohta eespool.
Punktid 3.4.1.1, 3.4.1.2 ja 3.4.1.3 „Mereliikluse", „reisija" ja „meeskonna" mõisted	Peetakse asjatuks.
II osa punktid 5.3–5.5[**] Piiril väljastatavate viisade tunnused	Asjatud sätted: – 14. lisa on tunnistatud kehtetuks (punkt

[**] II osa punktid 5 ja 5.1 tunnistati kehtetuks määrusega nr 415/2003 ning asendati viitega määrusele endale; punktid 5.2 ja 5.6 on üle võetud käesoleva määruse artiklis 11 ja VIII lisas.

	5.3); – sellist tüüpi viisade lõivud (punkt 5.4) ja eelnev konsulteerimine (punkt 5.5) on reguleeritud ÜKJ asjakohaste sätetega.
II osa punkt 6.1 Eeskirjad Euroopa Liidu kodanike ja teiste isikute kohta, kes omavad ühenduse õigusaktide alusel õigusi	Vt märkust II osa punkti 1.3.4 kohta eespool.
II osa punkt 6.3 – Pagulased ja kodakondsuseta isikud	Nende kategooriate viisanõuded on reguleeritud määrusega nr 539/2001. Reisidokumentide tunnustamist ei ole ühtlustatud. See osa on liigne.
II osa punkt 6.9 – Grupireisid (teatavatel juhtudel leevendatud kontroll)	See säte on vastuolus kontrolle käsitlevate üldsätetega, eriti kohustusega lüüa sissesõidul reisidokumenti tempel (artikkel 9).
Punkt 6.10 – Piiril varjupaika taotlevad välisriikide kodanikud	Asjatu.
Lisad 4, 5, 5a, 6, 6a, 6b, 6c, 8, 8a, 11, 14a, 14b	Identsed ÜKJ vastavate lisadega (või nende osadega).
Lisad 7 ja 9 – Viisakleebiste näidised	Ei ole kohustuslik.
Lisa 12 – Lisalehtede näidised *(millel on viisa)*	Aegunud (asendatud määrusega (EÜ) nr 333/2002).

2004/0127 (CNS)

Ettepanek

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 lõiget 1 ja artikli 62 lõike 2 punkti a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,[40]

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[41]

ning arvestades järgmist:

(1) Asutamislepingu artikli 62 lõike 1 alusel on selliste meetmete kavandamine, millega tagatakse sisepiire ületavate isikute kontrollimise kaotamine, osa Euroopa Liidu eesmärgist luua sisepiirideta ala, kus on tagatud isikute vaba liikumine, nagu on sätestatud asutamislepingu artiklis 14.

(2) Vastavalt asutamislepingu artiklile 61 peavad sellise ala loomisega, kus inimesed võivad vabalt liikuda, kaasnema kõrvalmeetmed. Sellist meedet kujutab endast asutamislepingu artikli 62 lõikes 2 sätestatud ühtne välispiiride ületamise poliitika.

(3) Ühtsete meetmete võtmine seoses sisepiiride ületamisega ja välispiiridel toimuva kontrolliga peab kajastama Euroopa Liidu raamistikku inkorporeeritud Schengeni *acquis*'d, eriti 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni[42] ja ühise käsiraamatu[43] asjakohaseid sätteid.

(4) Seoses välispiiride kontrollimisega on „ühise õigusaktide kogu" loomine, eelkõige *acquis*' ühtlustamise ja edasiarendamise teel, üks põhikomponente välispiiride haldamise ühises poliitikas, mis määratleti komisjoni 7. mai 2002. aasta teatises Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiride ühtse haldamise kohta.[44] See eesmärk kaasati Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiride haldamise kavasse, mille nõukogu kiitis heaks 13. juunil 2002 ning mida toetasid 21. ja 22. juunil 2002. aastal Sevillas kokku tulnud Euroopa Ülemkogu ning Thessalonikis 19. ja 20. juunil 2003. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogu.

---

40 ELT C […], […], lk […].
41 ELT C […], […], lk […].
42 EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19.
43 EÜT C 313, 16.12.2002, lk 97.
44 KOM(2002) 233 lõplik.

(5) Ühiste eeskirjade määratlemine inimeste üle piiri liikumise kohta ei sea kahtluse alla ega mõjuta vaba liikumise õigust, mis on Euroopa Liidu kodanikel ja nende pereliikmetel ning sellistel kolmandate riikide kodanikel ja nende pereliikmetel, kes omavad ühelt poolt ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt kõnealuste riikide vaheliste kokkulepete alusel Euroopa Liidu kodanikega samaväärseid vaba liikumise õigusi.

(6) Piirikontroll ei ole üksnes nende riikide huvides, kelle välispiiril neid teostatakse, vaid kõigi liikmesriikide huvides, kes on kaotanud kontrolli sisepiiridel. Selline kontrollimine peab aitama võidelda ebaseadusliku sisserände ja inimkaubandusega ning vältida ohtu liikmesriikide sisejulgeolekule, avalikule korrale, rahvatervisele ja rahvusvahelistele suhetele. Piirikontrolli teostamine peab toimuma proportsionaalselt nende eesmärkidega.

(7) Piirikontroll hõlmab lisaks ametlikus piiripunktis toimuvale isikukontrollile ka väljapoole ametlikke piiripunkte jääva piiri valvamist. Seepärast on vaja sätestada piiripunktides toimuvat kontrolli ja valvet reguleerivad tingimused ja kriteeriumid ning nende teostamise üksikasjalik kord.

(8) Tuleb sätestada välispiiridel toimuva kontrolli leevendamine erakorralistel ja ettenägematutel asjaoludel.

(9) Selleks, et vähendada ühenduse vaba liikumise õigust omavate inimeste ooteaega, kelle puhul tuvastatakse harilikult üksnes nende isik, tuleks võimaluse korral seada välispiiride ületamise punktides sisse eraldi read, mis oleksid kõikides liikmesriikides märgistatud ühtse minimaalse tähistusega. Eraldi read tuleks sisse seada ka rahvusvahelistes lennujaamades.

(10) Liikmesriigid peavad tagama, et kontrollimise kord ei tõkestaks välispiiridel oluliselt kaubandust ega sotsiaalset ja kultuurialast lävimist. Selleks peaksid nad kasutama piisavalt töötajaid ja ressursse.

(11) Liikmesriigid peavad vastavalt oma siseriiklikele õigusaktidele nimetama siseriikliku teenistuse või teenistused, kes vastutavad piirivalvekohustuste täitmise eest. Kui ühes liikmesriigis vastutab selle eest mitu teenistust, peab nende vahel toimuma tihe ja pidev koostöö.

(12) Liikmesriikide vahelist piirikontrollidega seotud operatiivkoostööd ja -abi juhib ja kooskõlastab liikmesriikide välispiiridel operatiivse koostöö haldamise Euroopa agentuur, mis on loodud määrusega (EÜ) nr ... .[45]

(13) Sisepiiride ületamisel ei tohiks kontrolli teostada ega formaalsusi kehtestada üksnes sel põhjusel, et toimub sellise piiri ületamine.

(14) Sellest olenemata tuleb selgitada, et käesolev määrus ei piira üldiste politseikohustuste täitmisel teostatavaid kontrolle ega julgeoleku eesmärgil läbiviidavaid isikukontrolle, mis on samaväärsed siseriiklikel lendudel toimuva kontrolliga, liikmesriikide võimalust viia kooskõlas nõukogu määrusega (EMÜ) nr 3925/91 (ühendusesiseseid lende tegevate isikute salongi- ja registreeritud pagasi ning ühendusesiseseid merereise

[45] ELT L […], […], lk […].

tegevate isikute pagasi suhtes kohaldatavate kontrollide ja formaalsuste lõpetamise kohta)[46] läbi erakorralisi pagasikontrolle ega selliste siseriiklike õigusaktide kohaldamist, mis käsitlevad reisidokumentide või isikut tõendavate dokumentide kaasaskandmist või nõuet, mille kohaselt peavad isikud teavitama pädevaid asutusi oma viibimisest asjaomase liikmesriigi territooriumil.

(15) Samuti peaks liikmesriigil olema võimalik kontrollid oma piiridel ajutiselt taaskehtestada, kui esineb tõsine oht tema avalikule korrale, sisejulgeolekule või rahvatervisele. Sätestada tuleb selleks vajalikud tingimused ja menetlused, et tagada meetme erakorralise olemuse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimine.

(16) Ühes või mitmes liikmesriigis esineva erakordselt tõsise ohu puhul avalikule korrale, sisejulgeolekule või rahvatervisele peab nõukogul olema võimalus teha viivitamata otsus kontrollide taaskehtestamise kohta kõigi või mõnede liikmesriikide kõigil või teatavatel sisepiiridel. Selliste kontrollide rakendusala ja kestus peavad olema üksnes nii ulatuslikud, kui on rangelt vajalik antud ohule reageerimiseks.

(17) Alal, kus inimesed võivad vabalt liikuda, peab isikukontrolli taaskehtestamine sisepiiridel kujutama erandit ning sellest tulenevalt peab seda meedet rakendav liikmesriik teavitama teisi liikmesriike ja komisjoni üksikasjalikult põhjustest, mis tingisid meetme kehtestamise või pikendamise kauemaks kui 30 päevaks, et algatada arutelu ja kaaluda ühiselt võimalikke alternatiivseid meetmeid. Saadetud teavet peab olema võimalik käsitleda konfidentsiaalse või salajasena. Kaitseklauslit kasutanud liikmesriik peab teistele liikmesriikidele, Euroopa Parlamendile ja komisjonile pärast kontrollide kaotamist aru andma. Ka avalikkust tuleb sisepiiridel toimuva kontrolli taaskehtestamisest ja ametlikest piiripunktidest sobilikul viisil teavitada, välja arvatud juhul, kui kontrolli taaskehtestamise põhjused seda välistavad.

(18) Sätestada tuleb menetlus, mis võimaldaks komisjonil kohandada piirikontrolli reguleerivaid üksikasjalikke praktilisi eeskirju.

(19) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks võtta nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ kohaselt, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise kord.[47]

(20) Kuna kavandatava meetme eesmärgid, nimelt inimeste üle piiride liikumise suhtes kohaldatavate eeskirjade kehtestamine, mõjutavad otseselt välis- ja sisepiire käsitlevat ühenduse seadustikku ning seega ei ole neid võimalik liikmesriikide omaette toimides piisaval määral saavutada, võib ühendus kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega meetmeid võtta. Vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele on käesolev määrus üksnes nii ulatuslik, kui on vajalik selle eesmärgi saavutamiseks.

(21) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Seda rakendatakse kooskõlas liikmesriikide kohustustega, mis on seotud rahvusvahelise kaitse ja tagasisaatmise keeluga.

---

[46] EÜT L 374, 31.12.1991, lk 4. Määrust on muudetud parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

[47] EÜT L 184, 17.9.1999, lk 23.

(22) Käesoleva määrusega asendatakse ühine käsiraamat ja 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni sise- ja välispiiride ületamist käsitlevad sätted. Samuti tuleks tunnistada kehtetuks Schengeni täitevkomitee 22. detsembri 1994. aasta otsus (SCH/Com-ex (94)17, rev. 4)[48] ja 20. detsembri 1995. aasta otsus (SCH/Com-ex (95)20, rev. 2)[49] ning nõukogu 24. aprilli 2001. aasta määrus (EÜ) nr 790/2001, millega antakse nõukogule rakendusvolitused piirikontrolli ja piirivalve rakendamise teatavate üksikasjalike sätete ja praktilise korra osas[50].

(23) Erandina asutamislepingu artiklist 299 kohaldatakse käesolevat määrust Prantsusmaa ja Hollandi puhul üksnes nende riikide Euroopas asuvate territooriumite suhtes. See ei mõjuta Ceuta ja Melilla suhtes kohaldatavat erikorda, mis on määratletud Hispaania Kuningriigi 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsiooniga ühinemise aktis.[51]

(24) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklitega 1 ja 2 ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning ei ole seepärast sellega seotud ega kohustatud seda kohaldama. Arvestades seda, et käesolev määrus lähtub Euroopa Ühenduse asutamislepingu IV jaotise alusel Schengeni *acquis*'st, otsustab Taani kuue kuu jooksul pärast seda, kui nõukogu on käesoleva määruse vastu võtnud, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses või mitte, nagu on sätestatud protokolli artiklis 5.

(25) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu tähenduses (millega need riigid ühinevad Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)[52] selliste Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, mis jäävad nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse 1999/437/EÜ (mis käsitleb kõnealuse lepingu teatavaid rakenduseeskirju)[53] artikli 1 punktis B viidatud valdkonda.

(26) Käesolev määrus kujutab endast selliste Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta võtta osa mõnedest Schengeni *acquis*' sätetest)[54] ei osale. Seega ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ning ei ole sellega seotud ega kohustatud seda kohaldama.

(27) Käesolev määrus kujutab endast selliste Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ (Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes)[55] ei osale. Seega ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning ei ole sellega seotud ega kohustatud seda kohaldama.

---

48 EÜT L 239, 22.9.2000, lk 168.
49 EÜT L 239, 22.9.2000, lk 133.
50 EÜT L 116, 26.4.2001, lk 5.
51 EÜT L 239, 22.9.2000, lk 69.
52 EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.
53 EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.
54 EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.
55 EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

(28) Käesolev määrus kujutab endast Schengeni *acquis*'st lähtuvat või sellega muul viisil seotud õigusakti 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 1 tähenduses, välja arvatud III jaotis, mille suhtes kohaldatakse 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2 sätteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1
Eesmärk

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad, mis reguleerivad inimeste liikumist üle Euroopa Liidu välis- ja sisepiiride.

Artikkel 2
Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) *sisepiirid*:

a) liikmesriikide ühised maismaapiirid;

b) liikmesriikide vaheliste siselendude lennujaamad;

c) liikmesriikide mere- ja järvesadamad, mille kaudu toimub regulaarne parvlaevaühendus;

2) *välispiirid* – liikmesriikide maismaa- ja merepiirid, nende lennujaamad ning mere- ja järvesadamad niivõrd, kui need ei ole sisepiirid;

3) *siselend* – ainult liikmesriikide territooriumilt alanud ja seal lõppev lend, mille vältel ei ole vahemaandumisi kolmanda riigi territooriumil;

4) *regulaarne parvlaevaühendus* – kahe või enama liikmesriikide territooriumil asuva sadama vaheline ühendus, mille vältel ei randuta üheski väljapoole liikmesriikide territooriumi jäävas sadamas ning mille puhul toimub reisijate ja sõidukite vedu avaldatud graafiku kohaselt või sellise järjepidevuse ja sagedusega, et see moodustab äratuntava süsteemi;

5) *kolmanda riigi kodanik* – isik, kes ei ole Euroopa Liidu kodanik asutamislepingu artikli 17 lõike 1 tähenduses;

6) *kolmanda riigi kodanik, kellele on kehtestatud sissesõidukeeld* – kolmanda riigi kodanik, kellele on vastavalt Schengeni konventsiooni artiklile 96 kehtestatud Schengeni infosüsteemis sissesõidukeeld;

7) *ühenduse vaba liikumise õigusega isikud*:

a) Euroopa Liidu kodanikud asutamislepingu artikli 17 lõike 1 tähenduses ja kolmandate riikide kodanikud, kes on vaba liikumise õigust teostavate Euroopa Liidu kodanike pereliikmed, kelle suhtes kohaldatakse 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/38/EÜ[56];

b) mis tahes kodakondsusega kolmandate riikide kodanikud ja nende pereliikmed, kes omavad ühelt poolt ühenduse ja tema liikmesriikide ning teiselt poolt nende riikide vahel sõlmitud kokkulepete alusel Euroopa Liidu kodanikega võrdseid vaba liikumise õigusi;

8) *piiripunkt* – koht, mille kaudu pädevad asutused on lubanud ületada välispiiri, olgu selleks maismaa-, mere- või õhupiir;

9) *piirikontroll* – piiril toimuv kontroll, mis igast muust põhjusest sõltumata leiab aset ainult piiriületamise kavatsuse korral. See hõlmab:

a) ametlikes piiripunktides vastavalt käesolevale määrusele teostatavat kontrolli, mille eesmärk on tagada, et isikuid, nende sõidukeid ja nende valduses olevaid esemeid võib lubada liikmesriikide territooriumile siseneda või sealt lahkuda;

b) piiri valvamist väljaspool ametlikke piiripunkte ja väljaspool nende kindlaksmääratud lahtiolekuaega vastavalt käesolevale määrusele, et takistada isikutel kontrolli vältimise eesmärgil piiripunktidest mööduda ja ebaseaduslikult liikmesriikide territooriumile siseneda või sealt lahkuda;

10) *piirivalvur* – piiripunkti või välisele maismaa- või merepiirile või selle vahetusse lähedusse määratud avalik teenistuja, kes vastavalt iga liikmesriigi riiklikule seadusandlusele vastutab piirikontrolliga seotud ülesannete täitmise eest;

11) *kohalik piiriliiklus* – piirialade elanike puhul piiriületamisel kehtivad erieeskirjad, nagu on määratletud määruses (EÜ) nr …, millega kehtestatakse liikmesriikide välistel maismaapiiridel toimuva kohaliku piiriliikluse süsteem[57];

12) *veoettevõtja* – füüsiline või juriidiline isik, kelle tööks on reisijate vedu õhu, mere või maismaa kaudu;

13) *elamisluba* – kõik liikmesriigi asutuste väljaantud load, mis annavad kolmanda riigi kodanikule õiguse seaduslikult liikmesriigi territooriumil viibida, välja arvatud:

a) viisad ja

b) elamisloa- või varjupaigataotluse läbivaatamise ajaks väljaantud load;

14) *reisilaev* – vastavalt eelnevalt kavandatud programmile konkreetset reisiplaani järgiv laev, mille reisijad osalevad ühiselt erinevates sadamates läbiviidavas turismiürituste programmis ning mis tavaliselt ei võta reisi jooksul reisijaid peale ega võimalda neil lahkuda;

---

56 ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.

57 ELT L […], […], lk […].

15) *laevalõbusõidud* – purjede ja/või mootoriga varustatud lõbusõidulaevade eraviisiline kasutamine sportimise või turismi eesmärgil;

16) *rannapüük* – kalastamine laevadel, mis pöörduvad iga päev või paari päeva tagant tagasi liikmesriigi territooriumil asuvasse sadamasse, ilma et nad vahepeal kolmandas riigis asuvates sadamates randuksid.

Artikkel 3
Rakendusala

Käesolevat määrust kohaldatakse iga liikmesriikide piire ületava isiku suhtes, kuid ilma, et see mõjutaks:

a) ühenduse vaba liikumise õigust omavate isikute õigusi;

b) pagulaste ja rahvusvahelist kaitset taotlevate isikute õigusi, eriti seoses tagasisaatmise keeluga;

c) selliste kolmandate riikide elanike õigusi, kes on pikaajalised elanikud nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ[58] mõistes.

II JAOTIS
VÄLISPIIRID

I peatükk
Välispiiride ületamine ja sissesõidunõuded

Artikkel 4
Välispiiride ületamine

1. Välispiire võib ületada ainult ametlike piiripunktide kaudu nende kindlaksmääratud lahtiolekuajal. Piiripunktides tuleb lahtiolekuajad selgelt ära märkida.

   Kohaliku piiriliikluse süsteemi alusel võib ette näha teatavad piiriäärsete alade elanikele reserveeritud piiripunktid.

   Ametlike piiripunktide loetelu on esitatud I lisas.

2. Erandina lõikest 1 võib eirata kohustust ületada välispiire ainult ametlike piiripunktide kaudu nende kindlaksmääratud lahtiolekuajal:

   a) kohaliku piiriliikluse süsteemi alusel;

   b) seoses laevalõbusõitude või rannapüügiga;

[58] ELT L 16, 23.1.2004, lk 44.

c) meremeeste puhul, kes lähevad maale, et viibida selle sadama territooriumil, kus nende laev ankrus on, või sellega piirnevates omavalitsusüksustes;

d) liikmesriikide kodanike puhul, kes ületavad selle liikmesriigi piire, mille kodanikud nad on;

e) üksikisikute või rühmade puhul, kui on tegemist erivajadusega, tingimusel et neil on siseriikliku õigusega nõutavad load ja et toimuv ei ole vastuolus liikmesriikide avaliku korra ja sisejulgeolekuga seotud huvidega. Sellise loa võib väljastada üksnes siis, kui seda taotlev isik esitab piiri ületades vajalikud dokumendid.

3. Ilma et see piiraks lõikes 2 sätestatud erandeid ega liikmesriikide rahvusvahelise kaitsega seotud kohustusi, kehtestavad liikmesriigid vastavalt oma siseriiklikule õigusele karistused välispiiride ebaseadusliku ületamise eest väljaspool piiripunkte ja väljaspool nende kindlaksmääratud lahtiolekuaega. Sellised karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Artikkel 5
Sissesõidunõuded kolmandate riikide kodanikele

1. Kuni 90-päevase viibimise puhul antakse liikmesriikide territooriumile sisenemiseks luba kolmanda riigi kodanikule, kui ta vastab järgmistele nõuetele:

a) tal on kehtiv piiriületusdokument või -dokumendid;

b) tal on kehtiv viisa, kui seda nõutakse;

c) vajaduse korral esitab ta dokumendid, mis tõendavad kavatsetava viibimise eesmärki ja tingimusi, sealhulgas tõendid reisikindlustuse kohta, ning tal on piisavalt elatusvahendeid nii kavatsetava viibimise ajaks kui ka tagasipöördumiseks oma päritolumaale või sõiduks kolmandasse riiki, kus tema vastuvõtmine on tagatud, või ta on võimeline omandama need vahendid seaduslikul teel;

d) talle ei ole Schengeni infosüsteemis (SIS) kehtestatud sissesõidukeeldu;

e) ta ei ohusta ühegi liikmesriigi avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist ega rahvusvahelisi suhteid.

2. Kui seda nõutakse, peab kolmanda riigi kodanik teatama põhjused, miks ta soovib territooriumile lühiajaliseks viibimiseks siseneda. Kahtluse korral nõuavad piirivalvurid ametlike dokumentaalsete tõendite esitamist.

Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmise kontrollimisel kasutatavad dokumendid on täpsustatud II lisas.

3. Elatusvahendeid hinnatakse vastavalt territooriumil viibimise eesmärgile ning võrdlusena kasutatakse toitlustuse ja majutuse keskmisi hindu. Liikmesriikide poolt igal aastal kinnitatavad piiriületamisel nõutavad summad on esitatud III lisas.

4. Kolmandate riikide kodanikud, kellel on ühe liikmesriigi antud kehtiv elamisluba, on teiste liikmesriikide territooriumile sisenemisel viisanõudest vabastatud.

5. Erandina lõikest 1 on kolmanda riigi kodanikul, kellel on ühe liikmesriigi antud elamisluba või mitmekordne viisa või vajaduse korral mõlemad dokumendid, lubatud elamisloa või mitmekordse viisa andnud liikmesriigi territooriumile jõudmiseks sõita läbi teiste liikmesriikide territooriumi, välja arvatud juhul, kui liikmesriik, kelle välispiiri ületamist ta taotleb, on kandnud ta siseriiklikku sissesõidukeeluregistrisse ning keeluga kaasnevad juhised sisenemise või läbisõidu keelamiseks.

6. Kui kolmanda riigi kodanik, kes ei vasta lõikes 1 esitatud sissesõidunõuetele, tugineb artikli 11 lõike 1 sätetele ning taotleb sisenemist ja läbisõitu mõne muu liikmesriigi välispiiri kaudu kui see liikmesriik, kes on nõustunud lubama tal erandkorras oma territooriumil elada, tuleb ta tagasi saata ja võimaldada tal viimatinimetatud liikmesriigi välispiiri kaudu selle liikmesriigi territooriumile siseneda.

7. Lõigetes 4 ja 5 nimetatud elamisload hõlmavad:

   a) kõiki liikmesriikide poolt kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1030/2002[59] kehtestatud ühtsele elamisloavormile väljastatud elamislubasid;

   b) kõiki muid elamislubasid ja tagasisõiduviisasid, mida nimetatakse ühiste konsulaarjuhiste[60] 4. lisas.

II peatükk
Välispiiride kontroll ja sissesõidukeeld

Artikkel 6
Isikukontroll ametlikes piiripunktides

1. Välispiiri ületamist kontrollib siseriiklik piirivalve. Kontroll toimub kooskõlas lõigetega 2 ja 3.

2. Kõik isikud läbivad minimaalse kontrolli, mille eesmärgiks on teha esitatud reisidokumentide põhjal kindlaks nende isik.

   Iga liikmesriik viib kontrolle läbi oma siseriikliku õiguse kohaselt, eelkõige läbiotsimise puhul. Kontroll võib hõlmata ka piiri ületavate isikute sõidukeid ja nende valduses olevat pagasit.

3. Kolmandate riikide kodanikke kontrollitakse riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel põhjalikult.

---

59 EÜT L 157, 15.6.2002, lk 1.
60 EÜT C 313, 16.12.2002, lk 1; ELT C 310, 19.12.2003, lk 1.

Põhjalik kontroll hõlmab järgmist:

a) reisidokumentide ning muude artikli 5 lõikes 1 sätestatud sissesõidu ja elamisega seotud tingimuste kontrollimist ning vajaduse korral riigis elamist ja kutsealaga tegelemist lubavate dokumentide kontrollimist;

b) liikmesriikide sisejulgeolekule, avalikule korrale ja rahvatervisele esinevate ohtude avastamist ja ärahoidmist ning rikkumiste registreerimist, eriti Schengeni infosüsteemi (SIS) ja siseriiklikesse andmebaasidesse lülitatud isikute ja esemete kohta tehtud sissekannete otsese kontrollimise teel.

4. Lõigetes 2 ja 3 sätestatud kontrolle reguleerivad üksikasjalikud eeskirjad on esitatud IV lisas.

Artikkel 7
Kontrollimise leevendamine

1. Maismaapiiridel teostatavat kontrolli võib leevendada ettenägematute ja erakorraliste asjaolude tõttu, mis nõuavad koheste meetmete võtmist.

2. Kui artiklis 6 sätestatud kontrolle ei ole lõikes 1 nimetatud ettenägematute ja erakorraliste asjaolude tõttu võimalik süstemaatiliselt teostada, tuleb kindlaks määrata kontrollide eelisjärjekord.

3. Kontrollide leevendamist reguleerivad üksikasjalikud eeskirjad ja eelisjärjekorraga seotud kriteeriumid on sätestatud V lisas.

4. Asjaomane liikmesriik teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni võimalikult kiiresti lõigete 1 ja 2 kohaselt võetud meetmetest.

5. Isegi leevendatud kontrolli puhul peab kolmandate riikide kodanikel olema võimalik taotleda ja saada oma reisidokumenti tempel vastavalt artiklile 9.

Artikkel 8
Eraldi read ja viitadel esitatav teave

1. Liikmesriigid seavad oma väliste õhupiiride ületamise punktides sisse eraldi read, et oleks võimalik teostada isikukontrolli vastavalt artiklile 6. Sellised read tähistatakse lõikes 2 sätestatud viitadega.

Liikmesriikide merepiiride ja maismaapiiride ametlikes piiripunktides ning selliste liikmesriikide vahelistel piiridel, kes ei kohalda artiklit 18, ei ole eraldi ridade sisseseadmine kohustuslik.

2. Minimaalne tähistus viitadel, milleks võivad olla ka elektroonilised ekraanid, on järgmine:

a) ridade puhul, mida kasutavad ainult ühenduse vaba liikumise õigusega isikud: Euroopa Liidu embleem koos tähistega „EL”, „EMP” ja „CH” tähtedesõõris ning sõna „KODANIKUD” tähtedesõõri all, nagu on näidatud VI lisa A osas,

b) muudele kolmandate riikide kodanike kategooriatele ettenähtud ridade puhul, mida võivad kasutada ka ühenduse vaba liikumise õigusega isikud: sõnad „KÕIK PASSID”, nagu on näidatud VI lisa B osas.

Iga liikmesriik esitab eespool nimetatud viitade tähistuse sellises keeles või keeltes, mida ta peab asjakohaseks.

3. Mere- ja maismaapiiride ametlikes piiripunktides võivad liikmesriigid jagada liikluse eraldi ridadeks sõidukitüübi järgi (sõiduautod, veoautod ja bussid), kasutades selleks VI lisa C osas esitatud märgistust.

4. Kui teatavas piiriületuspunktis on liiklusvood ajutiselt ebavõrdsed, võivad asjaomased ametivõimud eraldi ridade kasutamise eeskirju kuni sellise ebavõrdsuse kõrvaldamiseni eirata.

5. Olemasolevate viitade kohandamine lõigete 1, 2 ja 3 sätetega tuleb viia lõpule 31. maiks 2009. Olemasolevate viitade asendamisel või uute ülespanekul enne seda kuupäeva peavad liikmesriigid kinni pidama nendes lõigetes ettenähtud minimaalsest tähistusest.

Artikkel 9
Templite löömine kolmandate riikide kodanike reisidokumentidesse

1. Kolmandate riikide kodanike reisidokumentidesse lüüakse sisenemisel süsteemaatiliselt tempeleid. Eelkõige lüüakse sisenemisel tempel:

a) kehtivat viisat sisaldavatesse dokumentidesse, mis võimaldavad kolmandate riikide kodanikel piiri ületada;

b) dokumentidesse, mis võimaldavad piiri ületada kolmandate riikide kodanikel, kellele liikmesriik väljastab viisa piiril;

c) dokumentidesse, mis võimaldavad piiri ületada kolmandate riikide kodanikel, kelle suhtes viisanõue ei kehti.

2. Sisenemis- ega väljumistemplit ei lööda:

a) selliste kolmandate riikide kodanike reisidokumentidesse, kes omavad ühenduse vaba liikumise õigust;

b) selliste meremeeste reisidokumentidesse, kes viibivad liikmesriigi territooriumil ainult siis, kui nende laev teeb seal lühiajalise peatuse, ja kui nad viibivad sadamapiirkonnas;

c) pilooditunnistusse ega lennuki meeskonnaliikmete tõendisse;

d) isikute puhul, kelle suhtes kehtib kohaliku piiriliikluse süsteem, tingimusel et neil on nõutavad load;

e) isikute puhul, keda üldjuhul ei kontrollita (näiteks riigipead ja kõrged aukandjad, kelle saabumisest on ametlikult diplomaatiliste kanalite kaudu ette teatatud);

f) dokumentidesse, mis võimaldavad piiri ületada Andorra, Monaco ja San Marino kodanikel.

Erandkorras võib kolmanda riigi kodaniku palvel sisenemis- või väljumistempli löömisest loobuda, kui see võib asjaomasele isikule tõsiseid ebameeldivusi tekitada. Sel juhul tuleb sisenemine või lahkumine registreerida eraldi lehel, millele märgitakse isiku nimi ja passinumber.

3. Väljumistempel lüüakse süstemaatiliselt dokumentidesse, mille alusel kolmanda riigi kodanikul on lubatud piiri ületada ja kus on mitmekordne viisa, millega piiratakse kogu riigis viibimise aega.

4. Templite löömise praktiline kord on sätestatud VII lisas.

Artikkel 10
Väljaspool piiripunkte toimuv valve

1. Pädevad asutused kasutavad patrulle, et valvata välispiiri:

a) väljaspool ametlikke piiripunkte ja

b) piiripunktides väljaspool nende tavalist lahtiolekuaega.

Sellist valvet teostatakse nii, et inimestel oleks keeruline piiripunktides toimuvat kontrolli vältida.

2. Põhieesmärgiks välispiiride valvamisel väljaspool piiripunkte ning piiripunktide valvamisel väljaspool nende lahtiolekuaega on tõkestada ebaseaduslikku piiriületamist, võidelda piiriülese kuritegevuse vastu ja kohaldada või võtta meetmeid ebaseaduslikult piiri ületanud isikute suhtes.

3. Väljaspool ametlikke piiripunkte toimuvat valvet teostavad töötajad, kelle arvu ja kelle kasutatavaid meetodeid kohandatakse tegeliku olukorraga. See hõlmab valveperioodide sagedasi ja ootamatuid muudatusi, nii et ebaseaduslik piiriületamine kujutakse endast alati riski.

4. Valvet teostavad patrullid, kes täidavad oma kohustusi ringkäike tehes või seades end sisse paikades, mida teatakse või arvatakse olevat tundlikud, ning sellise valve eesmärk on pidada kinni piiri ebaseaduslikult ületavad isikud. Valvet võib teostada ka tehniliste, sealhulgas elektrooniliste vahenditega.

5. Valvemeetodite ja -vahendite valikul lähtutakse toimimistingimustest ning eelkõige piiri laadist ja olemusest (maismaa, siseveekogu või meri).

6. Üksikasjalikud valvet reguleerivad eeskirjad võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 2 sätestatud menetlusega.

Artikkel 11
Sissesõidukeeld

1. Kolmanda riigi kodanikul, kes ei vasta kõigile artikli 5 lõikes 1 sätestatud nõuetele, on keelatud siseneda liikmesriikide territooriumile, välja arvatud juhul, kui mõni liikmesriik peab humanitaarsetel kaalutlustel, riiklikes huvides või rahvusvaheliste kohustuste tõttu vajalikuks teha erandi sellest põhimõttest. Sellisel juhul piirdub sissesõiduluba asjaomase liikmesriigi territooriumiga, kes teatab sellest teistele liikmesriikidele. Need eeskirjad ei piira varjupaigaõiguse ega pikaajaliste viisade väljastamisega seotud erisätete kohaldamist.

2. Kui kolmandate riikide kodanikud, kelle suhtes nende kodakondsuse tõttu kehtib viisanõue, ilmuvad piirile ilma asjakohase viisata, keelatakse neil territooriumile sisenemine, välja arvatud juhul, kui nad vastavad määruse (EÜ) nr 415/2003[61] artikli 1 lõikes 2 sätestatud tingimustele.

   Kui need tingimused on täidetud, võib kooskõlas eespool nimetatud määrusega väljastada viisa piiril. Piiril väljastatud viisad tuleb registreerida vastavas nimekirjas.

3. Sissesõidukeeld peab olema põhjendatud selleks siseriikliku õiguse alusel volitatud ametiasutuse otsusega, kus märgitakse ära edasikaebamise menetlus; keeld jõustub viivitamatult või, kui see on asjakohane, siseriikliku õigusega sätestatud ajavahemiku möödumisel.

   Sissesõidukeelu standardvorm on esitatud VIII lisa B osas. Asjaomane kolmanda riigi kodanik peab selle vormiga sissesõidukeelu otsuse kättesaamist kinnitama.

4. Piirivalvurid tagavad, et kolmanda riigi kodanik, kellele on kehtestatud sissesõidukeeld, ei sisene asjaomase liikmesriigi territooriumile või, juhul kui ta on juba sisenenud, lahkub sealt viivitamata.

5. Sissesõidukeeldu reguleerivad üksikasjalikud eeskirjad on sätestatud VIII lisa A osas.

III peatükk
Vahendid piirikontrolli teostamiseks ja liikmesriikide vaheline koostöö

Artikkel 12
Vahendid piirikontrolli teostamiseks

Liikmesriigid rakendavad piisavalt töötajaid ja vahendeid artiklite 6–11 kohaseks kontrolli teostamiseks välispiiridel, et tagada kõrgetasemelise kontrolli teostamine oma välispiiril.

[61] ELT L 64, 7.3.2003, lk 1.

Artikkel 13
Kontrolli teostamine

1. Käesoleva määruse artiklites 6–11 sätestatud piirikontrolli teostavad liikmesriikide siseriikliku õiguse alusel piirivalvekohustuste täitmise eest vastutavad teenistused.

   Nende kohustuste täitmisel on piirivalvuritel piiripolitsei õigused ja samuti siseriikliku õigusega tagatud volitused kriminaalmenetluse algatamiseks.

   Piirivalvekohustuste täitmise eest vastutavates teenistustes peavad töötama spetsialistid ja nõuetekohase väljaõppe saanud professionaalid.

2. Piirivalvekohustuste täitmisel võetavad meetmed viiakse ellu proportsionaalselt selliste meetmete eesmärkidega.

3. Iga liikmesriigi siseriikliku õiguse alusel piirivalvekohustuste täitmise eest vastutavate riiklike teenistuste loetelu on esitatud IX lisas.

4. Piiride tõhusaks kontrollimiseks tagavad liikmesriigid tiheda ja püsiva koostöö kõigi piirivalvekohustuste täitmise eest vastutavate teenistuste vahel.

Artikkel 14
Liikmesriikide vaheline koostöö

1. Liikmesriigid abistavad üksteist ning teevad tihedat ja püsivat koostööd piirikontrolli tõhusaks teostamiseks.

2. Liikmesriikide vahelist operatiivkoostööd juhib ja kooskõlastab välispiiridel operatiivse koostöö haldamise Euroopa agentuur.

Artikkel 15
Ühiskontrollid

1. Ilma et see piiraks artiklite 6–11 kohaldamist võivad liikmesriigid, kes ei kohalda oma ühiste maismaapiiride suhtes artiklit 18, kuni käesoleva artikli kohaldamise kuupäevani neid omavahelisi piire ühiselt kontrollida.

   Selleks võivad liikmesriigid omavahel kahepoolseid kokkuleppeid sõlmida.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni vastavalt lõikele 1 sõlmitud kokkulepetest.

IV peatükk
Piirikontrolli üksikasjalikud erieeskirjad ja erimenetlused

Artikkel 16
Eri liiki piiride ja liikmesriikide välispiiride ületamisel kasutatava eri liiki transpordiga seotud üksikasjalikud erieeskirjad

Kehtestatakse erieeskirjad, nagu näiteks X lisas sätestatud eeskirjad, eri liiki piiride ja liikmesriikide välispiiride ületamisel kasutatava eri liiki transpordi kohta:

a) maismaapiirid (maantee ja raudtee);

b) õhupiirid (rahvusvahelised lennujaamad, lennuväljad, siselennud);

c) merepiirid ja siseveekogudel toimuv liiklus.

Artikkel 17
Erimenetlused

1. Kehtestatakse erimenetlused, nagu näiteks XI lisas sätestatud erimenetlused, teatavate isikute kategooriate kohta:

   a) lennukite piloodid ja muud meeskonnaliikmed;

   b) meremehed;

   c) diplomaatilise passi, ameti- või teenistuspassi omanikud ja rahvusvaheliste organisatsioonide liikmed;

   d) piirialade töötajad;

   e) alaealised.

2. Liikmesriikide välisministeeriumide poolt diplomaatiliste lähetuste ja konsulaaresinduste akrediteeritud liikmetele ning nende pereliikmetele väljastatud kaartide näidised on esitatud XII lisas.

III JAOTIS
SISEPIIRID

I peatükk
Kontrolli kaotamine sisepiiridel

Artikkel 18
Sisepiiride ületamine

Sisepiire võib ületada igas kohas, ilma et isikuid, olenemata nende kodakondsusest, kontrollitakse.

Artikkel 19
Territooriumil toimuv kontroll

Kontrolli kaotamine sisepiiridel ei mõjuta:

a) iga liikmesriigi siseriikliku õiguse kohaste üldiste politseikohustuste täitmist pädevate asutuste poolt, kui sisepiiril, piiriga külgneval sisemaal ja määratletud piirialadel toimub kontroll samadel tingimustel ja eesmärkidel kui ülejäänud territooriumil, eriti kontrolli sageduse ja intensiivsuse osas;

b) iga liikmesriigi õigusaktide kohaste julgeolekukontrollide teostamist pädevate asutuste, sadama- või lennujaamaametnike või veoettevõtjate poolt sadamates ja lennujaamades, kui sellist kontrolli teostatakse ka liikmesriigi piires reisivate isikute suhtes;

c) liikmesriikide võimalust sätestada õigusakte, mis kohustavad omama või kaasas kandma pabereid või dokumente;

d) kolmandate riikide kodanike Schengeni konventsiooni artikli 22 järgset kohustust teatada oma viibimisest mis tahes liikmesriigi territooriumil.

II peatükk
Kaitseklausel

Artikkel 20
Kontrolli taaskehtestamine liikmesriigi sisepiiridel

1. Kui esineb tõsine oht avalikule korrale, rahvatervisele või sisejulgeolekule, võib liikmesriik taaskehtestada piirikontrolli oma sisepiiridel kooskõlas artiklis 21 või hädaolukorra puhul kooskõlas artiklis 22 sätestatud menetlusega piiratud ajavahemikuks, mis ei kesta kauem kui 30 päeva. Kontrollide rakendusala ja kestus võivad olla üksnes nii ulatuslikud, kui on rangelt vajalik tõsisele ohule reageerimiseks.

2. Kui tõsine oht avalikule korrale, rahvatervisele või sisejulgeolekule kestab kauem kui 30 päeva, võib liikmesriik kooskõlas artiklis 23 sätestatud menetlusega jätkata kontrollimist lõikes 1 osutatud alustel ning pikendada seda kuni 30-päevaste ajavahemike võrra, võttes arvesse võimalikke uusi tegureid.

Artikkel 21
Menetlus ette teadaolevate sündmuste puhul

1. Kui liikmesriik kavatseb artikli 20 lõike 1 alusel taaskehtestada kontrolli sisepiiridel, teatab ta sellest viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile, esitades järgmised andmed:

   a) kavandatava otsuse põhjused, kirjeldades üksikasjalikult sündmusi, mis kujutavad endast tõsist ohtu avalikule korrale, sisejulgeolekule või rahvatervisele;

   b) kavandatava otsuse rakendusala, täpsustades piirid, kus kontroll taaskehtestatakse;

   c) ametlike piiripunktide nimed;

   d) kavandatava otsuse kuupäev ja kestus;

   e) kui see on asjakohane, siis meetmed, mida teised liikmesriigid peaksid võtma.

2. Pärast asjaomase liikmesriigi teadet esitab komisjon oma arvamuse, võttes arvesse lõikes 3 sätestatud nõupidamisi.

3. Taotlev riik, teised nõukogus esindatud liikmesriigid ja komisjon peavad lõikes 1 sätestatud andmete ning ka lõikes 2 sätestatud otsuse osas nõu, et korraldada võimaluse korral liikmesriikide vaheline vastastikune koostöö ja kontrollida meetmete proportsionaalsust kontrolli taaskehtestamise põhjustanud sündmuse ning avalikule korrale, sisejulgeolekule või rahvatervisele esineva tõsise ohuga.

   Eespool nimetatud nõupidamised toimuvad vähemalt viisteist päeva enne kontrolli taaskehtestamise kavandatavat kuupäeva.

4. Kontrolli võib taaskehtestada üksnes pärast lõikes 3 osutatud nõupidamisi.

Artikkel 22
Kiirmenetlus

1. Kui liikmesriigi avaliku korra, sisejulgeoleku või rahvatervisega seotud kaalutlused nõuavad erakorraliste meetmete võtmist, võib asjaomane liikmesriik kontrolli sisepiiridel viivitamata taaskehtestada.

2. Taotlev liikmesriik teatab sellest viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile, esitades artikli 21 lõikes 1 nimetatud andmed ja kiirmenetluse kasutamist õigustavad põhjused.

Artikkel 23
Sisepiiridel toimuva kontrolli pikendamise menetlus

1. Sisepiiridel toimuvat kontrolli saab pikendada üksnes artikli 20 lõike 2 sätete alusel pärast nõupidamist teiste nõukogus esindatud liikmesriikide ja komisjoniga.

2. Taotlev liikmesriik esitab teistele liikmesriikidele ja komisjonile sisepiiridel kontrolli pikendamise põhjuste kohta kõik asjakohased andmed.

   Kohaldatakse artikli 21 lõike 2 sätteid.

Artikkel 24
Kontrolli ühine taaskehtestamine sisepiiridel piiriülese terroriohu tõttu

1. Mitut liikmesriiki mõjutava erakordselt tõsise avalikule korrale, sisejulgeolekule või rahvatervisele esineva ohu, näiteks piiriülese terroriohu korral, võib nõukogu teha komisjoni ettepaneku põhjal kvalifitseeritud häälteenamusega otsuse taaskehtestada kontroll kõigil sisepiiridel või kõigi või teatavate liikmesriikide teatavatel sisepiiridel. Selliste kontrollide rakendusala ja kestus võivad olla üksnes nii ulatuslikud, kui on rangelt vajalik erakordselt tõsisele ohule reageerimiseks.

2. Komisjoni ettepaneku põhjal otsustab nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega selliste erakorraliste meetmete tühistamise niipea, kui erakordselt tõsine oht on möödunud.

3. Euroopa Parlamenti tuleb lõigete 1 ja 2 alusel võetud meetmetest viivitamata teavitada.

4. Käesolev artikkel ei piira liikmesriikide poolt artikli 22 alusel tehtud koheseid ja üheaegseid otsuseid.

Artikkel 25
Kontrollimise kord kaitseklausli kohaldamise puhul

Kui kontroll sisepiiridel taaskehtestatakse, kohaldatakse II jaotise asjakohaseid sätteid.

Artikkel 26
Aruanne kontrolli taaskehtestamise kohta sisepiiridel

Artikli 20 alusel sisepiiridel kontrolli taaskehtestanud liikmesriik kinnitab sellise kontrolli kaotamise kuupäeva ning esitab samal ajal või varsti pärast seda Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande kontrolli taaskehtestamise kohta sisepiiridel.

Artikkel 27
Avalikkuse teavitamine

Kui kaitseklausli kohaldamise põhjused seda võimaldavad, teavitab/teavitavad sisepiiridel kontrolli taaskehtestanud liikmesriik/liikmesriigid sobilikul viisil avalikkust kontrollide taaskehtestamisest ja ametlikest piiripunktidest.

Artikkel 28
Konfidentsiaalsus

Asjaomase liikmesriigi taotlusel käsitlevad teised liikmesriigid, Euroopa Parlament ja komisjon kontrollide taaskehtestamise või nende pikendamise kohta esitatud teavet ning artikli 26 alusel koostatud aruannet konfidentsiaalsena.

IV JAOTIS
LÕPPSÄTTED

Artikkel 29
Lisade muudatused

I–XII lisa muudetakse vastavalt artikli 30 lõikes 2 sätestatud menetlusele.

Artikkel 30
Komitee

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele tehtud viidete puhul kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

   Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks määratakse kaks kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 31
Teatavate territooriumide kohaldamisalast väljajätmine

1. Käesolevat määrust ei kohaldata Prantsusmaa ja Hollandi väljaspool Euroopat asuvate territooriumide suhtes.

2. Käesoleva määruse sätted ei avalda kahjulikku mõju Ceuta ja Melilla linnade suhtes kohaldatavatele erieeskirjadele, mis on määratletud Hispaania 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsiooniga ühinemise lepingu[62] lõppaktis.

[62] EÜT L 239, 22.9.2000, lk 73.

Artikkel 32
Teabe edastamine liikmesriikide poolt

Kümne tööpäeva jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast teatavad liikmesriigid komisjonile siseriiklikest sätetest, mis on seotud artikli 19 punktidega c ja d. Nende sätete järgnevatest muudatustest teatatakse viie tööpäeva jooksul.

Liikmesriikide poolt teatatud andmed avaldatakse Euroopa Liidu Teataja C-seerias.

Artikkel 33
Aruanne III jaotise kohaldamise kohta

Hiljemalt kolme aasta möödumisel käesoleva määruse jõustumisest esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande III jaotise kohaldamise kohta.

Komisjon pöörab erilist tähelepanu võimalikele probleemidele, mis kaasnevad kontrolli taaskehtestamisega sisepiiridel. Kui see on asjakohane, esitab komisjon ettepanekud selliste probleemide lahendamiseks.

Artikkel 34
Tühistatud ja kehtetuks tunnistatud sätted

1. 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artiklid 2– 8 tühistatakse alates ... *[käesoleva määruse jõustumise kuupäev]*.

2. Alates samast kuupäevast tunnistatakse kehtetuks järgmised dokumendid:

   – ühine käsiraamat, kaasa arvatud selle lisad;

   – Schengeni täitevkomitee 22. detsembri 1994. aasta otsus (SCH/Com-ex (94)17, rev. 4) ja 20. detsembri 1995. aasta otsus (SCH/Com-ex (95) 20, rev. 2);

   – ühiste konsulaarjuhiste 7. lisa;

   – määrus (EÜ) nr 790/2001.

   Viiteid tühistatud artiklitele ja kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitletakse viidetena käesolevale määrusel ning neid tuleb lugeda XIII lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

Artikkel 35
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates … [*kuus kuud pärast jõustumist*].

Käesolev määrus on vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepinguga liikmesriikides tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja
[…]

I LISA
Ametlikud piiripunktid

BELGIA

Õhupiir

– Brüssei rahvuslik lennujaam (Zaventem)

– Oostende

– Deurne

– Bierset

– Gosselies

– Wevelgem (lennuväli)

Merepiir

– Antwerpen

– Oostende

– Zeebrugge

– Nieuwpoort

– Gent

– Blankenberge

Maismaapiir

– Eurostar kiirrongid (La Manche'i tunnel)

– Bruxelles-Midi raudteejaam

TŠEHHI

TŠEHHI – POOLA

Maismaapiir

1. Bartultovice – Trzebina
2. Bílý Potok – Paczków
3. Bohumín – Chałupki
4. Bohumín – Chałupki (raudtee)
5. Bukovec – Jasnowice
6. Český Těšín – Cieszyn
7. Český Těšín – Cieszyn (raudtee)
8. Chotěbuz – Cieszyn
9. Dolní Lipka – Boboszów
10. Dolní Marklovice – Marklowice Górne
11. Frýdlant v Čechách – Zawidów (raudtee)
12. Habartice – Zawidów
13. Harrachov – Jakuszyce
14. Horní Lištná – Leszna Górna
15. Hrádek nad Nisou – Porajów
16. Královec – Lubawka
17. Královec – Lubawka (raudtee)
18. Krnov – Pietrowice
19. Kunratice – Bogatynia
20. Lichkov – Międzylesie (raudtee)
21. Meziměstí – Mieroszów (raudtee)
22. Mikulovice – Głuchołazy
23. Mikulovice – Głuchołazy (raudtee)

24. Náchod – Kudowa Słone

25. Nové Město p. Smrkem – Czerniawa Zdrój

26. Osoblaha – Pomorzowiczki

27. Otovice – Tłumaczów

28. Petrovice u Karviné – Zebrzydowice (raudtee)

29. Pomezní Boudy – Przełęcz Okraj

30. Srbská – Miloszów

31. Starostín – Golińsk

32. Sudice – Pietraszyn

33. Závada – Golkowice

34. Zlaté Hory – Konradów

Kohalik piiriliiklus (*) ja turistidele ettenähtud piiripunktid (**)

1. Andělka – Lutogniewice**

2. Bartošovice v Orlických horách – Niemojów*/**

3. Bernartice – Dziewiętlice*

4. Beskydek – Beskidek*

5. Bílá Voda – Złoty Stok*

6. Božanov – Radków**

7. Česká Čermná – Brzozowice**

8. Chomýž – Chomiąża*

9. Chuchelná – Borucin*

10. Chuchelná – Krzanowice*

11. Harrachov – Polana Jakuszycka**

12. Hať – Rudyszwałd*

13. Hať – Tworków*

14. Hněvošice – Ściborzyce Wielkie*

15. Horní Morava – Jodłów**

16. Hrčava – Jaworzynka*/**
17. Janovičky – Głuszyca Górna**
18. Karviná Ráj II – Kaczyce Górne*
19. Kojkovice – Puńców*
20. Kopytov – Olza*
21. Linhartovy – Lenarcice*
22. Luční bouda – Równia pod Śnieżką**
23. Luční bouda – Śląski Dom**
24. Machovská Lhota – Ostra Góra**
25. Malá Čermná – Czermna*
26. Malý Stožek – Stożek*
27. Masarykova chata – Zieleniec**
28. Mladkov (Petrovičky) – Kamieńczyk**
29. Nýdek – Wielka Czantorja**
30. Olešnice v Orlických horách (Čihalka) – Duszniki Zdrój**
31. Opava – Pilszcz*
32. Orlické Záhoří – Mostowice*
33. Petříkovice – Okreszyn**
34. Píšť – Bolesław*
35. Píšť – Owsiszcze*
36. Rohov – Ściborzyce Wielkie*
37. Šilheřovice – Chałupki*
38. Smrk – Stóg Izerski**
39. Soví sedlo (Jelenka) – Sowia Przełęcz**
40. Špindleruv mlýn – Przesieka**
41. Staré Město – Nowa Morawa*/**
42. Strahovice – Krzanowice*

43. Travná – Lutynia*/**

44. Třebom – Gródczanki*

45. Třebom – Kietrz*

46. Úvalno – Branice*

47. Vávrovice – Wiechowice*

48. Velké Kunětice –Sławniowice*

49. Velký Stožec – Stożek**

50. Věřňovice – Gorzyczki*

51. Věřňovice – Łaziska*

52. Vidnava – Kałków*

53. Vosecká bouda (Tvarožník) – Szrenica**

54. Vrchol Kralického Sněžníku – Snieznik**

55. Žacléř – Niedomirów**

56. Zdoňov – Łączna**

57. Zlaté Hory – Jarnołtówek**

TŠEHHI – SLOVAKKIA

Maismaapiir

1. Bílá – Klokočov

2. Bílá-Bumbálka – Makov

3. Břeclav (kiirtee) – Brodské (kiirtee)

4. Březová – Nová Bošáca

5. Brumov-Bylnice – Horné Srnie

6. Hodonín – Holíč

7. Hodonín – Holíč (raudtee)

8. Horní Lideč – Lúky pod Makytou (raudtee)

9. Lanžhot – Brodské

10. Lanžhot – Kúty (raudtee)

11. Mosty u Jablunkova – Čadca (raudtee)

12. Mosty u Jablunkova – Svrčinovec

13. Nedašova Lhota – Červený Kameň

14. Šance – Čadca-Milošová

15. Starý Hrozenkov – Drietoma

16. Strání – Moravské Lieskové

17. Střelná – Lysá pod Makytou

18. Sudoměřice – Skalica

19. Sudoměřice – Skalica (raudtee)

20. Velká nad Veličkou – Vrbovce (raudtee)

21. Velká nad Veličkou – Vrbovce

22. Velké Karlovice – Makov

23. Vlárský průsmyk – Horné Srnie (raudtee)

TŠEHHI – AUSTRIA

Maismaapiir

1. Břeclav – Hohenau (raudtee)

2. České Velenice – Gmünd

3. České Velenice – Gmünd (raudtee)

4. České Velenice – Gmünd 2

5. Chlum u Třeboně – Schlag

6. Čížov – Hardegg

7. Dolní Dvořiště – Wullowitz

8. Halámky – Gmünd-Neu-Nagelberg

9. Hatě – Kleinhaugsdorf

10. Hevlín – Laa an der Thaaya

11. Hnanice – Mitterretzbach

12. Horní Dvořiště – Summerau (raudtee)

13. Ježová – Iglbach

14. Koranda – St. Oswald

15. Mikulov – Drasenhofen

16. Nová Bystřice – Grametten

17. Nové Hrady – Pyhrabruck

18. Plešné jezero – Plöckensteinersee

19. Poštorná – Reinthal

20. Přední Výtoň – Guglwald

21. Šatov – Retz (raudtee)

22. Slavonice – Fratres

23. Studánky – Weigetschlag

24. Valtice – Schrattenberg

25. Vratěnín – Oberthürnau

26. Zadní Zvonková – Schöneben

TŠEHHI – SAKSAMAA

Maismaapiir

1. Aš – Selb

2. Aš – Selb- Plössberg (raudtee)

3. Boží Dar – Oberwiesenthal

4. Broumov – Mähring

5. Česká Kubice – Furth im Wald (raudtee)

6. Cheb – Schirnding (raudtee)

7. Cínovec – Altenberg

8. Cínovec – Zinnwald

9. Děčín – Bad Schandau (raudtee)

10. Dolní Poustevna – Sebnitz

11. Doubrava – Bad Elster

12. Folmava – Furth im Wald
13. Hora sv. Šebestiána – Reitzenhain
14. Hrádek nad Nisou – Zittau (raudtee)
15. Hřensko – Schmilka
16. Hřensko – Schöna (jõgi)
17. Jiříkov – Neugersdorf
18. Kraslice – Klingenthal
19. Kraslice / Hraničná – Klingenthal (raudtee)
20. Lísková – Waldmünchen
21. Mníšek – Deutscheinsiedel
22. Moldava – Neurehefeld
23. Pavlův Studenec – Bärnau
24. Pomezí nad Ohří – Schirnding
25. Potůčky – Johanngeorgenstadt (raudtee)
26. Potůčky – Johanngeorgenstadt
27. Petrovice – Bahratal
28. Rozvadov – Waidhaus
29. Rozvadov – Waidhaus (kiirtee)
30. Rumburk – Ebersbach – Habrachtice (raudtee)
31. Rumburk – Neugersdorf
32. Rumburk – Seifhennersdorf
33. Stožec – Haidmühle
34. Strážný – Philippsreuth
35. Svatá Kateřina – Neukirchen b.Hl. Blut
36. Svatý Kříž – Waldsassen
37. Varnsdorf – Seifhennersdorf
38. Vejprty – Bärenstein

39. Vejprty – Bärenstein (raudtee)

40. Vojtanov – Bad Brambach (raudtee)

41. Vojtanov – Schönberg

42. Všeruby – Eschlkam

43. Železná – Eslarn

44. Železná Ruda – Bayerisch Eisenstein

45. Železná Ruda – Bayerisch Eisenstein (raudtee)

Turistidele ettenähtud piiripunktid

1. Brandov – Olbernhau (Grünthal)

2. Branka – Hermannsreuth

3. Bublava – Klingenthal/Aschberg

4. Bučina – Finsterau

5. Čerchov – Lehmgrubenweg

6. Černý Potok – Jöhstadt

7. České Žleby – Bischofsreut (Marchhäuser)

8. Český Jiřetín – Deutschgeorgenthal

9. Debrník – Ferdinandsthal

10. Dolní Podluží – Waltersdorf (Herrenwalde)

11. Dolní Světlá – Jonsdorf

12. Dolní Světlá – Waltersdorf

13. Dolní Žleb – Elbradweg Schöna

14. Fleky – Hofberg

15. Fojtovice – Fürstenau

16. Hora sv. Kateřiny – Deutschkatharinenberg

17. Horní Paseky – Bad Brambach

18. Hrádek nad Nisou – Hartau

19. Hranice – Bad Elster/ Bärenloh

20. Hranice – Ebmath
21. Hřebečná (Boží Dar/Hubertky) – Oberwiesenthal
22. Hřebečná/Korce – Henneberg (Oberjugel)
23. Hřensko – Schöna
24. Jelení – Wildenthal
25. Jílové/Sněžník – Rosenthal
26. Jiříkov – Ebersbach (Bahnhofstr.)
27. Křížový Kámen – Kreuzstein
28. Krompach – Jonsdorf
29. Krompach – Oybin/Hain
30. Kryštofovy Hamry – Jöhstadt (Schmalzgrube)
31. Libá/Dubina – Hammermühle
32. Lipová – Sohland
33. Lobendava – Langburkersdorf
34. Lobendava/Severní – Steinigtwolmsdorf
35. Loučná – Oberwiesenthal
36. Luby – Wernitzgrün
37. Mikulášovice – Hinterhermsdorf
38. Mikulášovice (Tomášov) –Sebnitz OT/Hertigswalde (Waldhaus)
39. Mikulášovice/Tanečnice – Sebnitz (Forellenschänke)
40. Moldava – Holzhau
41. Mýtina – Neualbenreuth
42. Nemanice/Lučina – Untergrafenried
43. Nová Ves v Horách – Deutschneudorf
44. Nové Údolí /Trojstoličník/ – Dreisessel
45. Ostrý – Grosser Osser
46. Ovčí Vrch – Hochstrasse

47. Petrovice – Lückendorf

48. Pleš – Friedrichshäng

49. Plesná – Bad Brambach

50. Pod Třemi znaky – Brombeerregel

51. Potůčky – Breitenbrunn (Himmelswiese)

52. Prášily – Scheuereck

53. Přední Zahájí – Waldheim

54. Rybník – Stadlern

55. Šluknov/Rožany – Sohland (Hohberg)

56. Starý Hrozňatov – Hatzenreuth

57. Tři znaky – Drei Wappen

58. Zadní Doubice – Hinterheermsdorf

59. Ždár – Griesbach

60. Železná Ruda – Bayerisch Eisenstein

Õhupiir

A. Avalikud lennujaamad[63]

1. Brno – Tuřany

2. České Budějovice – Hosín

3. Holešov

4. Karlovy Vary

5. Karlovy

6. Liberec

7. Mnichovo Hradiště

8. Olomouc

9. Ostrava – Mošnov

---

[63] Lennujaamad jagatakse kasutajate kategooria järgi avalikeks ja mitteavalikeks lennujaamadeks. Oma operatiiv- ja tehnilise võimsuse piires võtavad avalikud lennujaamad vastu kõiki lennukeid.

10. Pardubice

11. Praha – Ruzyně

12. Uherské Hradiště – Kunovice

B. Mitteavalikud lennujaamad[64]

1. Benešov

2. Hradec Králové

3. Líně’

4. Otrokovice

5. Přerov

6. Vodochody

7. Vysoké Mýto

[64] Mitteavalike lennujaamade kasutajad määratleb tsiviillennundusamet lennujaama käitaja ettepanekul.

TAANI

Merepiir:

Taani

Aabenrå Havn

Aggersund Kalkværks Udskibningsbro

Allinge Havn

Asnæsværkets Havn

Assens Havn

Augustenborg Havn

Avedøreværkets Havn

Avernakke Pier

Bagenkop Havn

Bandholm Havn

Bogense Havn

Bønnerup Havn

Dansk Salt A/S' Anlægskaj

Det Danske Stålvalseværk A/S' Havn

Dragør Havn

Enstedværkets Havn

Esbjerg Havn

Faaborg Havn

Fakse Havn

Fakse Ladeplade Fiskeri- og Lystbådehavn

Fredericia Havn

Frederikshavn Havn

Gedser Havn

Grenå Havn

Gråsten Havn

Gudhjem Havn

Gulfhavn, Stigsnæs

Haderslev Havn

Hals Havn

Hanstholm Havn

Hasle Havn

Helsingør Statshavn

Helsingør Færgehavn

Hirtshals Havn

H.J. Hansen Hadsund A/S' Havn

Hobro Havn

Holbæk Havn

Holstebro-Struer Havn

Horsens Havn

Hou Havn (Odder)

Hundested Havn

Hvide Sande Havn

Kalundborg Havn

Kaløvig Bådehavn

Kerteminde Havn og Marina

Klintholm Havn

Koldby Kås Havn (Samsø)

Kolding Havn

Kongsdal Havn

Korsør Havn

Kyndbyværkets Havn

København Havn

Køge Havn

Lemvig Havn

Lindholm Havn

Lindø-Terminalen

Lyngs Odde Ammoniakhavn

Marstal Havn

Masnedøværkets Havn

Middelfart Havn

Nakskov Havn

Neksø Havn

NKT Trådværket A/S' Havn

Nordjyllandsværkets Havn

Nyborg Havn

Nyborg Fiskerihavn

Nyborg Fritids- og Lystbåde-Havn

Nykøbing Falster Havn

Nykøbing Mors Havn

Næstved Havn

Odense Havn

Odense Staalskibsværft A/S' Havn

Orehoved Havn

Randers Havn

Rudkøbing Havn

Rødby Færge- og Trafikhavn

Rømø Havn

Rønne Havn

Skagen Havn

Skive Havn

Skærbækværkets Havn

Spodsbjerg Færgehavn

Statoil Pieren

Stege Havn

Stevns Kridtbruds Udskibningspier

Stigsnæsværkets Havn

Stubbekøbing Havn

Studstrupværkets Havn

Svaneke Havn

Svendborg Trafikhavn

Sæby Havn

Søby Havn

Sønderborg Havn

Tejn Havn

Thisted Havn

Thorsminde Havn

Thyborøn Havn

Vang Havn

Vejle Havn

Vordingborg Havn

Ærøskøbing Havn

Ålborg Havn

Ålborg Portland

Århus Havn

Årø Havn

Årøsund Havn

Fääri saared:

Fuglafjadar Havn

Klaksvikar Havn

Kollafjardar Havn

Oyra Havn

Runavikar Havn

Torshavn Havn

Tvøroyrar Havn

Vags Havn

Miovags/Sandavags Havn

Sørvags Havn

Vestmanna Havn

Gröönimaa:

Aasiaat Havn (Egedesminde)

Ilulissat Havn (Jakobshavn)

Illoqqortoormiit Havn (Scoresbysund)

Kangerlussauaq Havn (Søndre Strømfjord)

Maniitsoq Havn (Sukkertoppen)

Nanortalik Havn

Narsaq Havn

Narsarsuaq Havn

Nuuk Havn (Godthåb)

Paamiut Havn (Frederikshåb)

Qaanaaq Havn (Thule)

Qaqortoq Havn (Julianehåb)

Qasigiannguit Havn (Christianshåb)

Qeqertarsuaq Havn (Godhavn)

Sisimiut Havn (Holsteinsborg)

Tasiilaq Havn (Angmagssalik)

Upernavik Havn

Uummannaq Havn (Umanak)

Õhupiir:

Taani

Billund Lufthavn

Esbjerg Lufthavn

Grønholt Flyveplads

Herning Flyveplads

Karup Lufthavn

Koldingegnens Lufthavn i Vamdrup

Københavns Lufthavn i Kastrup

Lolland-Falster Airport

Lemvig Lufthavn

Odense Lufthavn

Randers Flyveplads

Roskilde Lufthavn i Tune

Rønne Lufthavn

Sindal Lufthavn

Skive Lufthavn

Stauning Lufthavn

Sydfyns Flyveplads på Tåsinge

Sønderborg Lufthavn

Thisted Lufthavn

Vojens Lufthavn

Ærø Lufthavn

Ålborg Lufthavn

Århus Lufthavn

Års flyveplads i Løgstør

Fääri saared:

Vågø Lufthavn

Gröönimaa:

Aasiaat Lufthavn (Egedesminde)

Ilulissat Lufthavn (Jakobshavn)

Kangerlussuaq Lufthavn (Søndre Strømfjord)

Kulusuk Lufthavn

Maniitsoq Lufthavn (Sukkertoppen)

Nerlerit Inaat Lufthavn

Narsarsuaq Lufthavn

Pituffik Lufthavn (Thule)

Nuuk Lufthavn (Godthåb)

Qaanaaq Lufthavn (Thule)

Sisimiut Lufthavn (Holsteinsborg)

Upernavik Lufthavn

Uummannaq Lufthavn (Umanak)

SAKSAMAA

SAKSAMAA – TAANI

- *Määratud piiripunktid*

Saksa poolel

- *Määratud piiripunktid*

Taani poolel

Flensburg Bahnhof	Pattburg (Padborg)
Wassersleben	Kollund
Kupfermühle	Krusau (Kruså)
Flensburg Bahnhof	Pattburg Bahnhof (Padborgi jaam)
Harrislee	Pattburg (Padborg)
Ellund Autobahn (BAB 7)	Fröslee (Frøslev)
Jardelund	Sophienthal (Sofiedal)
Weesby	Groß Jündewatt (St. Jyndevad)
Neupepersmark	Alt Pepersmark (Pebersmark)
Westre	Grünhof (Grøngård)
Böglum	Seth (Sæd)
Süderlügum Bahnhof	Tondern (Tønder)
Aventoft	Møllehus
Rosenkranz	Rüttebüll (Rudbøl)
Rodenäs	Hoger (Højer)

SAKSAMAA – POOLA

– *Määratud piiripunktid*

Saksa poolel

– *Määratud piiripunktid*

Poola poolel

Ahlbeck	Swinemünde (Świnoujście)
Linken	Neu Lienken (Lubieszyn)
Grambow Bahnhof	Scheune (Szczecin-Gumieńce)

Pomellen Autobahn (BAB 11)	Kolbitzow (Kolbaskowo)
Tantow Bahnhof	Scheune (Szczecin-Gumieńce)
Rosow	Rosow (Rosowek)
Mescherin	Greifenhagen (Gryfino)
Gartz	Fiddichow (Widuchowa)
Schwedt	Nieder Kränig (Krajnik Dolny)
Hohensaaten-Hafen	Niederwutzen (Osinów Dolny)
Hohenwutzen	Niederwutzen (Osinów Dolny)
Küstrin-Kietz	Küstrin (Kostrzyn)
Küstrin-Kietz Bahnhof	Küstrin (Kostrzyn)
Frankfurt/Oder Hafen	Słubice
Frankfurt/Oder Straße	Słubice
Frankfurt/Oder Bahnhof	Kunersdorf (Kunowice)
Frankfurt/Oder Autobahn (BAB 12)	Schwetig (Świecko)
Eisenhüttenstadt	Mühlow (Miłów)
Guben Straße	Guben (Gubin)
Guben Bahnhof	Guben (Gubin)
Forst Bahnhof	Forst (Zasieki)
Forst Autobahn (BAB 15)	Erlenholz (Olszyna)
Bad Muskau	Muskau (Mużaków)
Podrosche	Priebus (Przewoz)
Horka Bahnhof	Nieder Bielau (Bielawa Dolna)
Ludwigsdorf Autobahn	Hennersdorf (Jedrzychowice)
Görlitz Straße	Görlitz (Zgorzelec)
Görlitz Bahnhof	Görlitz (Zgorzelec)
Ostriz	Ostriz-Bahnhof (Krzewina Zgorzelecka)

Zittau Chopin-Straße	Kleinschönau (Sieniawka)
Zittau-Friedensstraße	Poritsch (Porajow)

SAKSAMAA – TŠEHHI

– *Määratud piiripunktid*	– *Määratud piiripunktid*
Saksa poolel	*Tšehhi poolel*
Zittau Bahnhof	Grottau an der Neiße (Hrádek n.N.)
Seifhennersdorf (Nordstraße)	Rumburg (Rumbuk)
Seifhennersdorf	Warnsdorf (Varnsdorf)
Neugersdorf	Georgswalde (Jiřikov)
Ebersbach Bahnhof	Rumburg (Rumburk)
Sebniz	Niedereinsiedel (Dolni Poustevna)
Schmilka	Herrnskretschen (Hřensko)
Bad Schandau Bahnhof	Tetschen (Děčin)
Schöna	Herrnskretschen (Hřensko)
Bahratal	Peterswald (Petrovice)
Zinnwald	Zinnwald (Cinovec)
Neurehefeld	Moldava (Moldau)
Reitzenhain	Sebastiansberg (Hora Sv. Šebestiána)
Bärenstein (Eisenbahn)	Weipert (Vejprty)
Bärenstein	Weipert (Vejprty)
Oberwiesenthal	Gottesgab (Boži Dar)
Johanngeorgenstadt Bahnhof	Breitenbach (Potučky)
Johanngeorgenstadt	Breitenbach (Potučky)
Klingenthal	Graslitz (Kraslice)
Bad Brambach Bahnhof	Voitersreuth (Vojtanov)
Schönberg	Voitersreuth (Vojtanov)

Bad Elster	Grün (Doubrava)
Selb	Asch (Aš)
Selb-Plößberg Bahnhof	Asch (Aš)
Schirnding Cheb/Eger Bahnhof	Eger (Cheb)
Schirnding	Mühlbach (Pomezi)
Waldsassen	Heiligenkreuz (Svaty Křiž)
Mähring	Promenhof (Broumov)
Bärnau	Paulusbrunn (Pavluv Studenec)
Waidhaus (B 14)	Roßhaupt (Rozvadov)
Waidhaus Autobahn (BAB 6)	Roßhaupt (Rozvadov)
Eslarn	Eisendorf (Železná)
Waldmünchen	Haselbach (Lisková)
Furth im Wald Schafberg	Vollmau (Folmava)
Furth im Wald Bahnhof	Böhmisch Kubitzen (Česká Kubice)
Eschlkam	Neumark (Všeruby)
Neukirchen b. Hl. Blut	St. Katharina (Sverá Katerina)
Bayerisch Eisenstein	Markt Eisenstein (Železná Ruda)
Bayerisch Eisenstein Bahnhof	Markt Eisenstein (Železná Ruda)
Philippsreuth	Kuschwarda (Strážny)
Haidmühle	Tusset (Stožek)

SAKSAMAA – ŠVEITS

- *Määratud piiripunktid* *Saksa poolel*	- *Määratud piiripunktid* *Šveitsi poolel*
Konstanz-Klein Venedig	Kreuzlingen-Seestraße
Konstanz-Schweizer Personenbahnhof	Konstanz Personenbahnhof
Konstanz-Wiesenstraße	Kreuzlingen-Wiesenstraße

Konstanz-Kreuzlinger Tor	Kreuzlingen
Konstanz-Emmishofer Tor	Kreuzlingen-Emmishofer
Konstanz-Paradieser Tor	Tägerwilen
Gaienhofen	Steckborn
Hemmenhofen	Steckborn
Wangen	Mammern
Öhningen-Oberstaad	Stein am Rhein
Öhningen	Stein am Rhein
Rielasingen Bahnhof	Ramsen Bahnhof
Singen Bahnhof	Schaffhausen
Rielasingen	Ramsen-Grenze
Gasthof „Spießhof” an der B 34	Gasthof „Spiesshof”
Gottmadingen	Buch-Grenze
Murbach	Buch-Dorf
Gailingen-Ost	Ramsen-Dorf
Gailingen-Brücke	Diessenhofen
Gailingen-West	Dörflingen-Pünt und Dörflingen-Laag
Randegg	Neu Dörflingen
Bietingen	Thayngen Straße
Thayngen Bahnhof	Thayngen Bahnhof
Ebringen	Thayngen-Ebringer Straße
Schlatt am Randen	Thayngen-Schlatt
Büßlingen	Hofen
Wiechs-Dorf	Altdorf
Wiechs-Schlauch	Merishausen
Neuhaus-Randen	Bargen

Fützen	Beggingen
Stühlingen	Schleitheim
Eberfingen	Hallau
Eggingen	Wunderklingen
Erzingen	Trasadingen
Erzingen Bahnhof	Trasadingen Bahnhof
Weisweil	Wilchingen
Jestetten-Wangental	Osterfingen
Jestetten-Hardt	Neuhausen
Jestetten Bahnhof	Neuhausen Bahnhof
Altenburg-Rheinau Bahnhof	Neuhausen Bahnhof
Altenburg-Nohl	Nohl
Altenburg-Rheinbrücke	Rheinau
Nack	Rüdlingen
Lottstetten	Rafz-Solgen
Lottstetten-Dorf	Rafz-Grenze
Lottstetten Bahnhof	Rafz Bahhof
Baltersweil	Rafz-Schluchenberg
Dettighofen	Buchenloh
Bühl	Will-Grenze
Günzgen	Wasterkingen
Herdern	Rheinsfelden
Rötteln	Kaiserstuhl
Reckingen	Rekingen
Rheinheim	Zurzach-Burg
Waldshut Bahnhof	Koblenz

Waldshut-Rheinbrücke	Koblenz
Waldshut-Rheinfähre	Juppen / Full
Dogern	Leibstadt
Albbruck	Schwaderloch
Laufenburg	Laufenburg
Bad Säckingen-alte Rheinbrücke	Stein / Holzbrücke
Bad Säckingen	Stein
Rheinfelden	Rheinfelden
Grenzacherhorn	Riehen-Grenzacher Straße
Inzlingen	Riehen-Inzlinger Straße
Lörrach-Wiesentalbahn	Riehen Bahnhof
Lörrach-Stetten	Riehen
Lörrach-Wiesenuferweg	Riehen-Weilstraße
Weil-Ost	Riehen-Weilstraße
Basel Badischer Personenbahnhof	Basel Badischer Bahnhof
Basel Badischer Rangierbahnhof	Basel Badischer Rangierbahnhof im Weil am Rhein
Weil-Otterbach	Basel-Freiburger Straße
Weil-Friedlingen	Basel-Hiltalinger Straße
Weil am Rhein-Autobahn (BAB 5)	Basel

BODENI JÄRVE SADAMAD

Lindau-Städtischer Segelhafen

Lindau-Hafen

Bad Schachen

Wasserburg (Bodensee)

Langenargen

Friedrichshafen-Hafen

Meersburg

Überlingen

Mainau

Konstanz-Hafen

Insel Reichenau

Radolfzell

REINI JÕE SADAMAD

Rheinfelden-Rheinhafen

Wyhlen (Wyhlen GmbH)

Grenzach (Fa. Geigy)

Grenzach (Fa. Hoffmann La Roche AG)

Weil-Schiffsanlegestelle

Weil-Rheinhafen

PÕHJAMERE SADAMAD

List/Sylt

Hörnum/Sylt

Dagebüll

Wyk/Föhr

Wittdün/Amrum

Pellworm

Strucklahnungshörn/Nordstrand

Süderhafen/Nordstrand

Husum

Friedrichstadt

Tönning

Büsum

Meldorfer Hafen

Friedrichskoog

Helgoland

Itzehoe

Wewelsfleth

Brunsbüttel

Glückstadt

Elmshorn

Uetersen

Wedel

Hamburg

Hamburg-Neuenfelde

Buxtehude

Stade

Stadersand

Bützflether Sand

Otterndorf

Cuxhaven

Bremerhaven

Bremen

Lemwerder

Elsfleth

Brake

Großensiel

Nordenham

Fedderwardersiel

Eckwarderhörne

Varel

Wilhelmshaven

Hooksiel

Horumersiel

Carolinensiel (Harlesiel)

Neuharlingersiel

Bensersiel

Westeraccumersiel

Norddeich

Greetsiel

Wangerooge

Spiekeroog

Langeoog

Baltrum

Norderney

Juist

Borkum

Emden

Leer

Weener

Papenburg

Herbrum

LÄÄNEMERE SADAMAD

Flensburg-Hafen

Flensburg-Mürwik (Hafenanlage der Bundesmarine)

Glücksburg

Langballigau

Quern-Neukirchen

Gelting

Maasholm

Schleimünde

Kappeln

Olpenitz (Hafenanlage der Bundesmarine)

Schleswig

Ostseebad Damp

Eckernförde

Eckernförde (Hafenanlage der Bundesmarine)

Surendorf (Hafenanlagen der Bundesmarine)

Rendsburg

Strande

Schilksee

Kiel-Holtenau

Kiel

Möltenort/Heikendorf

Jägersberg (Hafenanlagen der Bundesmarine)

Laboe

Orth

Puttgarden Bahnhof

Puttgarden

Burgstaaken

Heiligenhafen

Großenbrode (Hafenanlagen der Bundesmarine)

Grömitz

Neustadt (Hafenanlagen der Bundesmarine)

Niendorf

Lübeck-Travemünde

Lübeck

Timmendorf

Wolgast

Wismar

Warnemünde

Rostock Überseehafen

Stralsund

Libben

Bock

Saßnitz

Ruden

Greifswald – Ladebow Hafen

Kamminke

Ahlbeck Seebrücke

ODERHAFF

Anklam Hafen

Karnin

Ueckermünde

Altwarp Hafen

Lennujaamad, lennuväljad

SCHLESWIG-HOLSTEINI LIIDUMAAL

Eggebek

Flensburg-Schäferhaus

Helgoland-Düne

Hohn

Itzehoe-Hungriger Wolf

Kiel-Holtenau

Lübeck-Blankensee

Schleswig/Jagel

Westerland/Sylt

Wyk/Föhr

MECKLENBURG-VORPOMMERNI LIIDUMAAL

Barth

Heringsdorf

Neubrandenburg-Trollenhagen

Rostock-Laage

HAMBURGI LIIDUMAAL

Hamburg

BREMENI LIIDUMAAL

Bremen

Bremerhaven-Luneort

ALAM-SAKSI LIIDUMAAL

Borkum

Braunschweig-Waggum

Bückeburg-Achum

Celle

Damme/Dümmer-See

Diepholz

Emden

Faßberg

Ganderkesee

Hannover

Jever

Nordhorn-Lingen

Leer-Papenburg

Lemwerder, Werksflughafen der Weser-Flugzeugbau GmbH Bremen

Norderney

Nordholz

Osnabrück-Atterheide

Peine-Eddersee

Wangerooge

Wilhelmshaven-Mariensiel

Wittmundhafen

Wunstorf

BRANDENBURGI LIIDUMAAL

Cottbus-Drewitz

Cottbus-Neuhausen

Kyritz

Nauen

Neuhausen

Schönhagen

BERLIINI LIIDUMAAL

Tegel

Tempelhof

Schönefeld

PÕHJA-REIN - VESTFAALI LIIDUMAAL

Aachen-Merzbrück

Arnsberg

Bielefeld-Windelsbleiche

Bonn-Hardthöhe

Dahlemer Binz

Dortmund-Wickede

Düsseldorf

Essen-Mülheim

Hangelar

Hopsten

Köln/Bonn

Marl/Loemühle

Meinerzhagen

Mönchengladbach

Münster-Osnabrück

Nörvenich

Paderborn-Lippstadt

Porta Westfalica

Rheine-Bentlage

Siegerland

Stadtlohn-Wenningfeld

SAKSIMAA LIIDUMAAL

Dresden

Leipzig-Halle

Rothenburg/Oberlausitz

TÜÜRINGI LIIDUMAAL

Erfurt

REINIMAA-PFALZI LIIDUMAAL

Büchel

Föhren

Koblenz-Winningen

Mendig

Pferdsfeld

Pirmasens-Zweibrücken

Speyer

Worms-Bürgerweide-West

SAARIMAA LIIDUMAAL

Saarbrücken-Ensheim

Saarlouis/Düren

HESSENI LIIDUMAAL

Egelsbach

Allendorf/Eder

Frankfurt/Main

Fritzlar

Kassel-Calden

Reichelsheim

BADEN-WÜRTTEMBERGI LIIDUMAAL

Aalen-Heidenheim-Elchingen

Badeni lennujaam Karlsruhe Baden-Baden

Baden-Baden-Oos

Donaueschingen-Villingen

Freiburg/Brg.

Friedrichshafen-Löwentl

Heubach (Krs. Schwäb.Gmünd)

Karlsruhe Forchheim

Konstanz

Laupheim

Leutkirch-Unterzeil

Mannheim-Neuostheim

Mengen

Mosbach-Lohrbach

Niederstetten

Offenburg

Schwäbisch Hall

Stuttgart

BAIERI LIIDUMAAL

Aschaffenburg

Augsburg-Mühlhausen

Bayreuth-Bindlakeher Berg

Coburg-Brandebsteinsebene

Eggenfelden/Niederbayern

Erding

Fürstenfeldbruck

Hassfurth-Mainwiesen

Herzogenaurach

Hof-Pirk

Ingolstadt

Kempten-Durach

Landsberg/Lech

Landshut-Ellermühle

Lechfeld

Leipheim

Memmingen

München „Franz Joseph Strauß”

Neuburg

Nürnberg

Oberpfaffenhofen, Werkflugplatz der Dornier-Werke GmbH

Passau-Vilshofen

Roth

Rothenburg o.d. Tauber

Straubing-Wallmühle

Weiden/Opf.

Würzburg am Schenkenturm

EESTI

EESTI – LÄTI

Maismaapiir

1. Holdre – Omuļi
2. Ikla – Ainaži
3. Jäärja – Ramata
4. Lilli – Unguriņi
5. Mõisaküla – Ipiķi
6. Murati – Veclaicene
7. Valga – Lugaži (raudtee)
8. Valga 1 – Valka 2
9. Valga 2 – Valka 3
10. Valga 3 – Valka 1
11. Vana-Ikla – Ainaži (Ikla)
12. Vastse-Roosa – Ape

EESTI – VENE FÖDERATSIOON

Maismaapiir

1. Koidula – Kunitšina-Gora
2. Luhamaa – Šumilkino
3. Narva – Jaanilinn (Ivangorod) (raudtee)
4. Narva-1 – Jaanilinn (Ivangorod)
5. Narva-2 – Jaanilinn (Ivangorod)
6. Orava – Petseri (raudtee)
7. Saatse – Krupa

Merepiir

1. Dirhami
2. Haapsalu
3. Heltermaa
4. Kuivastu
5. Kunda
6. Lehtma
7. Lohusalu
8. Loksa
9. Miiduranna
10. Mõntu
11. Muuga
12. Narva-Jõesuu
13. Nasva
14. Paldiski-1
15. Paldiski-2
16. Pärnu-2
17. Pärnu-3
18. Rohuküla
19. Roomassaare
20. Ruhnu
21. Sõru
22. Tallinna-2
23. Tallinna-3
24. Tallinna-4
25. Tallinna-5
26. Tallinna-6

27. Tallinna-7

28. Tallinna-8

29. Tallinna-9

30. Tallinna-10

31. Tallinna-11

32. Tallinna-12

33. Veere

34. Vergi

35. Virtsu

Õhupiir

1. Ämari (mitteavalik sõjaväelennujaam, ei ole tsiviillennukitele avatud)

2. Kärdla

3. Kuressaare

4. Pärnu-1

5. Tallinna-1

6. Tallinna-13

7. Tartu-1

KREEKA

ΕΝΑΕΡΙΑ ΣΥΝΟΡΑ		*LENNUJAAMAD*
1.	ΑΘΗΝΑ	ATHINA
2.	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	IRAKLIO
3.	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	THESSALONIKI
4.	ΡΟΔΟΣ	RODOS (RHODOS)
5.	ΚΕΡΚΥΡΑ	KERKIRA (KORFU)
6.	ΑΝΤΙΜΑΧΕΙΑ ΚΩ	ANDIMAHIA (KOS)
7.	ΧΑΝΙΑ	HANIA
8.	ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟ ΣΑΜΟΥ	PITHAGORIO, SAMOS
9.	ΜΥΤΙΛΗΝΗ	MITILINI
10.	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	IOANNINA
11.	ΑΡΑΞΟΣ*	ARAHOS*
12.	ΣΗΤΕΙΑ	SITIA
13.	ΧΙΟΣ*	HIOS*
14.	ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	ARGOSTOLI
15.	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	KALAMATA
16.	ΚΑΒΑΛΑ	KAVALA
17.	ΑΚΤΙΟ ΒΟΝΙΤΣΑΣ	AKTIO VONITSAS
18.	ΜΗΛΟΣ*	MILOS*
19.	ΖΑΚΥΝΘΟΣ	ZAKINTHOS
20.	ΘΗΡΑ	THIRA
21.	ΣΚΙΑΘΟΣ	SKIATHOS
22.	ΚΑΡΠΑΘΟΣ*	KARPATHOS*
23.	ΜΥΚΟΝΟΣ	MIKONOS
24.	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ	ALEXANDROUPOLI

25.	ΕΛΕΥΣΙΝΑ	ELEFSINA
26.	ΑΝΔΡΑΒΙΔΑ	ANDRAVIDA
27.	ΑΤΣΙΚΗ ΛΗΜΝΟΥ	ATSIKI, LIMNOS
28.	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	KASTORIA

*Märkus: Arahose, Hiose, Karpathose ja Milose lennujaamad ei ole ametlikud piiripunktid. Need tegutsevad ainult suveperioodil.

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΣΥΝΟΡΑ		*SADAMAD*
1.	ΓΥΘΕΙΟ	GITHIO
2.	ΣΥΡΟΣ	SIROS
3.	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	IGOUMENITSA
4.	ΣΤΥΛΙΔΑ	STILIDA
5.	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	AGIOS NIKOLAOS
6.	ΡΕΘΥΜΝΟ	RETHIMNO
7.	ΛΕΥΚΑΔΑ	LEFKADA
8.	ΣΑΜΟΣ	SAMOS
9.	ΒΟΛΟΣ	VOLOS
10.	ΚΩΣ	KOS
11.	ΔΑΦΝΗ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ	DAFNI, AGIO OROS
12.	ΙΒΗΡΑ ΑΓΙΟ ΟΡΟΥΣ	IVIRA, AGIO OROS
13.	ΓΕΡΑΚΙΝΗ	GERAKINI
14.	ΓΛΥΦΑΔΑ	GLIFADA
15.	ΠΡΕΒΕΖΑ	PREVEZA
16.	ΠΑΤΡΑ	PATRA
17.	ΚΕΡΚΥΡΑ	KERKIRA
18.	ΣΗΤΕΙΑ	SITIA
19.	ΧΙΟΣ	HIOS
20.	ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	ARGOSTOLI

21.	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	THESSALONIKI
22.	ΚΟΡΙΝΘΟΣ	KORINTHOS
23.	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	KALAMATA
24.	ΚΑΒΑΛΑ	KAVALA
25.	ΘΑΚΗ	ITHAKI
26.	ΠΥΛΟΣ	PILOS
27.	ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟ ΣΑΜΟΥ	PITHAGORIO, SAMOS
28.	ΛΑΥΡΙΟ	LAVRIO
29.	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	IRAKLIO
30.	ΣΑΜΗ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	SAMI, KEFALONIA
31.	ΠΕΙΡΑΙΑΣ	PIREAS
32.	ΜΗΛΟΣ	MILOS
33.	ΚΑΤΑΚΩΛΟ	KATAKOLO
34.	ΣΟΥΔΑ ΧΑΝΙΩΝ	SOUDA, HANIA
35.	ΙΤΕΑ	ITEA
36.	ΕΛΕΥΣΙΝΑ	ELEFSINA
37.	ΜΥΚΟΝΟΣ	MIKONOS
38.	ΝΑΥΠΛΙΟ	NAFPLIO
39.	ΧΑΛΚΙΔΑ	HALKIDA
40.	ΡΟΔΟΣ	RODOS
41.	ΖΑΚΥΝΘΟΣ	ZAKINTHOS
42.	ΘΗΡΑ	THIRA
43.	ΚΑΛΟΙ ΛΙΜΕΝΕΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	KALI LIMENES, IRAKLIO
44.	ΜΥΡΙΝΑ ΛΗΜΝΟΥ	MYRINA, LIMNOS
45.	ΠΑΞΟΙ	PAXI
46.	ΣΚΙΑΘΟΣ	SKIATHOS
47.	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ	ALEXANDROUPOLI

48.	ΑΙΓΙΟ	EGIO
49.	ΠΑΤΜΟΣ	PATMOS
50.	ΣΥΜΗ	SIMI
51.	ΜΥΤΙΛΗΝΗ	MITILINI
52.	ΧΑΝΙΑ	HANIA
53.	ΑΣΤΑΚΟΣ	ASTAKOS

ΧΕΡΣΑΙΑ ΣΥΝΟΡΑ	*MAISMAAPIIR*
ΧΕΡΣΑΙΑ ΣΥΝΟΡΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ	**ALBAANIAGA**
1. ΚΑΚΑΒΙΑ	1. KAKAVIA
2. ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ	2. KRISTALOPIGI
3. ΜΕΡΤΖΑΝΗ	3. MERTZANI
ΧΕΡΣΑΙΑ ΣΥΝΟΡΑ FYROM	**ENDISE JUGOSLAAVIA MAKEDOONIA VABARIIGIGA**
1. ΝΙΚΗ	1. NIKI
2. ΕΙΔΟΜΕΝΗ (ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ)	2. IDOMENI (RAUDTEE)
3. ΕΥΖΩΝΟΙ	3. EVZONI
4. ΔΟΙΡΑΝΗ	4. DOIRANI
ΧΕΡΣΑΙΑ ΣΥΝΟΡΑ ΜΕ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	**BULGAARIAGA**
1. ΠΡΟΜΑΧΩΝΑΣ	1. PROMAHONAS
2. ΠΡΟΜΑΧΩΝΑΣ (ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ)	2. PROMAHONAS (RAUDTEE)
3. ΔΙΚΑΙΑ (ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ)	3. DIKEA, EVROS (RAUDTEE)
4. ΟΡΜΕΝΙΟ	4. ORMENIO, EVROS
ΧΕΡΣΑΙΑ ΣΥΝΟΡΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ	**TÜRGIGA**
1. ΚΑΣΤΑΝΙΕΣ ΕΒΡΟΥ	1. KASTANIES, EVROS
2. ΠΥΘΙΟΥ (ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ)	2. PITHIO (RAUDTEE)
3. ΚΗΠΟΙ ΕΒΡΟΥ	3. KIPI, EVROS

HISPAANIA

Õhupiir

– Madrid-Barajas

– Barcelona

– Gran Canaria

– Palma de Mallorca

– Alicante

– Ibiza

– Málaga

– Sevilla

– Tenerife Sur

– Valencia

– Almería

– Asturias

– Bilbao

– Fuerteventura

– Gerona

– Granada

– Lanzarote

– La Palma

– Menorca

– Santander

– Santiago

– Vitoria

– Zaragoza

– Pamplona

– Jerez de la Frontera

– Valladolid

– Reus

– Vigo

– La Coruña

– Murcia

Merepiir

– Algeciras (Cádiz)

– Alicante

– Almería

– Arrecife (Lanzarote)

– Avilés (Asturias)

– Barcelona

– Bilbao

– Cádiz

– Cartagena (Murcia)

– Castellón

– Ceuta

– Ferrol (La Coruña)

– Gijón

– Huelva

– Ibiza

– La Coruña

– La Línea de la Concepción

– La Luz (Las Palmas)

– Mahón

– Málaga

– Melilla

– Motril (Granada)

– Palma de Mallorca

– Sagunto (Provincia de Valencia)

– San Sebastian

– Santa Cruz de Tenerife

– Santander

– Sevilla

– Tarragona

– Valencia

– Vigo

Maismaapiir

– Ceuta

– Melilla

– La Seo de Urgel

– La Línea de la Concepción*

* La Línea de la Concepciónis asuv tolli- ja politseikontrollpunkt ei vasta sellisele piiri kirjeldusele, mida Hispaania Utrechti lepingus tunnistab.

PRANTSUSMAA

Õhupiir

(1) Abbeville

(2) Agen-la Garenne

(3) Ajaccio-Campo dell'Oro

(4) Albi-le Séquestre

(5) Amiens-Glisy

(6) Angers-Marcé

(7) Angoulême-Brie-Champniers

(8) Annecy-Methet

(9) Annemasse

(10) Auxerre-Branches

(11) Avignon-Caumont

(12) Bâle-Mulhouse

(13) Bastia-Poretta

(14) Beauvais-Tillé

(15) Bergerac-Roumanière

(16) Besançon-la Vèze

(17) Béziers-Vias

(18) Biarritz-Bayonne-Anglet

(19) Bordeaux-Mérignac

(20) Bourges

(21) Brest-Guipavas

(22) Caen-Carpiquet

(23) Cahors-Lalbenque

(24) Calais-Dunkerque

(25) Calvi-Sainte-Catherine

(26) Cannes-Mandelieu

(27) Carcassonne-Salvaza

(28) Castres-Mazamet

(29) Châlons-Vatry

(30) Chambéry-Aix-les-Bains

(31) Charleville-Mézières

(32) Châteauroux-Déols

(33) Cherbourg-Maupertus

(34) Clermont-Ferrand-Aulnat

(35) Colmar-Houssen

(36) Courchevel

(37) Deauville-Saint-Gatien

(38) Dieppe-Saint-Aubin

(39) Dijon-Longvic

(40) Dinard-Pleurtuit

(41) Dôle-Tavaux

(42) Epinal-Mirecourt

(43) Figari-Sud Corse

(44) Cap-Tallard

(45) Genève-Cointrin

(46) Granville

(47) Grenoble-Saint-Geoirs

(48) Hyères-le Palivestre

(49) Issy-les-Moulineaux

(50) La Môle

(51) Lannion

(52) La Rochelle-Laleu

(53) Laval-Entrammes

(54) Le Castelet

(55) Le Havre-Octeville

(56) Le Mans-Arnage

(57) Le Touquet-Paris-Plage

(58) Lille-Lesquin

(59) Limoges-Bellegarde

(60) Lognes-Emerainville

(61) Lorient-Lann-Bihoué

(62) Lyon-Bron

(63) Lyon-Saint-Exupéry

(64) Marseille-Provence

(65) Meaux-Esbly

(66) Megève

(67) Metz-Nancy-Lorraine

(68) Monaco-Héliport

(69) Montbéliard-Courcelles

(70) Montpellier-Fréjorgues

(71) Morlaix-Ploujean

(72) Nancy-Essey

(73) Nantes-Atlantique

(74) Nevers-Fourchambault

(75) Nice-Côte d'Azur

(76) Nîmes-Garons

(77) Orléans-Bricy

(78) Orléans-Saint-Denis-de-l'Hôtel

(79) Paris-Charles de Gaulle

(80) Paris-le Bourget

(81) Paris-Orly

(82) Pau-Pyrénées

(83) Périgueux-Bassillac

(84) Perpignan-Rivesaltes

(85) Poitiers-Biard

(86) Pontarlier

(87) Pontoise-Cormeilles-en-Vexin

(88) Quimper-Pluguffan

(89) Reims-Champagne

(90) Rennes Saint-Jacques

(91) Roanne-Renaison

(92) Rodez-Marcillac

(93) Rouen-Vallée de Seine

(94) Saint-Brieuc-Armor

(95) Saint-Etienne-Bouthéon

(96) Saint-Nazaire-Montoir

(97) Saint-Yan

(98) Strasbourg-Entzheim

(99) Tarbes-Ossun-Lourdes

(100) Toulouse-Blagnac

(101) Tours-Saint-Symphorien

(102) Toussus-le-Noble

(103) Troyes-Barberey

(104) Valence-Chabeuil

(105) Valenciennes-Denain

(106) Vannes-Meucon

(107) Vesoul-Frotey

(108) Vichy-Charmeil

Merepiir

(1) Agde

(2) Ajaccio

(3) Anglet

(4) Arcachon

(5) Bastia

(6) Bayonne

(7) Beaulieu-sur-Mer

(8) Biarritz

(9) Bonifacio

(10) Bordeaux

(11) Boulogne

(12) Brest

(13) Caen-Ouistreham

(14) Calais

(15) Calvi

(16) Camaret

(17) Cannes-Vieux Port

(18) Cap-d'Agde

(19) Carry-le-Rouet

(20) Carteret

(21) Cassis

(22) Cherbourg

(23) Ciboure

(24) Concarneau

(25) Dieppe

(26) Dunkirk

(27) Fécamp

(28) Golfe-Juan

(29) Granville

(30) Groix

(31) Gruissan

(32) Hendaye

(33) Honfleur

(34) La Rochelle-La Pallice

(35) La Turballe

(36) Le Croisic

(37) Le Guilvinec

(38) Le Havre

(39) Le Palais

(40) Les Sables-d'Olonne-Port

(41) Le Touquet-Etaples

(42) Le Tréport

(43) Leucate

(44) L'Ile-Rousse

(45) Lorient

(46) Macinaggio

(47) Mandelieu-la Napoule

(48) Marseille

(49) Monaco-Port de la Condamine

(50) Morlaix

(51) Nantes-Saint-Nazaire

(52) Nice

(53) Noirmoutier

(54) Paimpol

(55) Pornic

(56) Port-Camargue

(57) Port-de-Bouc-Fos/Port-Saint-Louis

(58) Port-en-Bessin

(59) Port-la-Nouvelle

(60) Porto-Vecchio

(61) Port-Vendres

(62) Propriano

(63) Quimper

(64) Roscoff

(65) Rouen

(66) Royan

(67) Saint-Brieuc (merepiir)

(68) Saint-Cyprien

(69) Saint-Florent

(70) Saint-Gilles-Croix-de-Vie

(71) Saint-Malo

(72) Saint-Valéry-en-Caux

(73) Sète

(74) Toulon

(75) Valras

(76) Villefranche-sur-Mer

(77) Villeneuve-Loubet

Maismaapiir

* **ŠVEITSIGA**

(1) Abbevillers' maantee

(2) Bâle Mulhouse'i lennujaam (sektoritevaheline jalakäijate tee)

(3) Bois-d'Amont

(4) Chatel

(5) Col France

(6) Delle road

(7) Divonne-les-Bains

(8) Ferney-Voltaire

(9) Ferrières-sous-Jougne

(10) Genève-Cornavin'i raudteejaam

(11) Goumois

(12) Hegenheim-Allschwill

(13) Huningue' maantee

(14) La Cheminée maantee

(15) La Cure

(16) Les Fourgs

(17) Les Verrières' maantee

(18) Leymen-Benken

(19) Moëllesulaz

(20) Mouthe'i maantee

(21) Pfetterhouse

(22) Pontarlier' jaam

(23) Poste autoroute Saint-Julien-Bardonnex (kiirtee piiripunkt)

(24) Pougny

(25) Prévessin

(26) Saint-Gingolph

(27) Saint-Julien-Perly

(28) Saint-Louis' kiirtee

(29) Saint-Louis-Bâle'i raudtee kaubajaam

(30) Saint-Louis-Lysbuchel

(31) Vallard-Thonex

(32) Vallorbe (rahvusvahelised rongid)

(33) Vallorcine

(34) Veigy

* **ÜHENDKUNINGRIIGIGA:**

(regulaarne ühendus üle La Manche'i väina)

(1) Gare de Paris-Nord (raudteejaam)/Londoni Waterloo jaam/Ashfordi rahvusvaheline jaam

(2) Gare de Lille-Europe (raudteejaam)/Londoni Waterloo jaam/Ashfordi rahvusvaheline jaam

(3) Cheriton/Coquelles

(4) Gare de Fréthun (raudteejaam)/Londoni Waterloo jaam/Ashfordi rahvusvaheline jaam

(5) Gare de Chessy-Marne-la-Vallée (raudteejaam)

(6) Gare d'Avignon-Centre (raudteejaam)

* **ANDORRAGA**

– Pas de la Case

ITAALIA

Õhupiir

– Alessandria	Polizia di Stato
– Alghero (SS)	Polizia di Stato
– Ancona	Polizia di Stato
– Aosta	Polizia di Stato
– Bari	Polizia di Stato
– Bergamo	Polizia di Stato
– Biella	Polizia di Stato
– Bologna	Polizia di Stato
– Bolzano	Polizia di Stato
– Brescia	Polizia di Stato
– Brindisi	Polizia di Stato
– Cagliari	Polizia di Stato
– Catania	Polizia di Stato
– Crotone	Polizia di Stato
– Cuneo	Polizia di Stato
– Firenze	Polizia di Stato
– Foggia	Polizia di Stato
– Forlì	Polizia di Stato
– Genova	Polizia di Stato
– Grosseto	Polizia di Stato
– Lamezia Terme (CZ)	Polizia di Stato
– Lampedusa (AG)	Carabinieri
– Lecce	Polizia di Stato
– Marina di Campo (LI)	Carabinieri

– Milano Linate	Polizia di Stato
– Napoli	Polizia di Stato
– Noviligure	Carabinieri
– Olbia	Polizia di Stato
– Oristano	Polizia di Stato
– Padova	Polizia di Stato
– Palermo	Polizia di Stato
– Pantelleria (TP)	Carabinieri
– Para	Polizia di Stato
– Perugia	Polizia di Stato
– Pescara	Polizia di Stato
– Pisa	Polizia di Stato
– Reggio di Calabria	Polizia di Stato
– Rimini	Polizia di Stato
– Roma Ciampino	Polizia di Stato
– Roma Fiumicino	Polizia di Stato
– Roma Urbe	Polizia di Stato
– Ronchi dei Legionari (GO)	Polizia di Stato
– Salerno	Polizia di Stato
– Siena	Polizia di Stato
– Taranto-Grottaglie	Polizia di Stato
– Torino	Polizia di Stato
– Trapani	Polizia di Stato
– Tortoli (NU)	Polizia di Stato
– Treviso	Polizia di Stato
– Varese Malpensa	Polizia di Stato
– Venezia	Polizia di Stato

– Verona	Polizia di Stato
– Villanova d'Albenga (SV)	Carabinieri

Merepiir

– Alassio (SV)	Polizia di Stato
– Alghero (SS)	Polizia di Stato
– Ancona	Polizia di Stato
– Anzio – Nettuno (RM)	Polizia di Stato
– Augusta (SR)	Polizia di Stato
– Barcoli (NA)	Carabinieri
– Bari	Polizia di Stato
– Barletta (BA)	Polizia di Stato
– Brindisi	Polizia di Stato
– Cagliari	Polizia di Stato
– Campo nell'Elba (LI)	Carabinieri
– Caorle (VE)	Carabinieri
– Capraia Isola (LI)	Carabinieri
– Capri (NA)	Polizia di Stato
– Carbonia (CA)	Polizia di Stato
– Castellammare di Stabia (NA)	Polizia di Stato
– Castellammare del Golfo (TP)	Polizia di Stato
– Catania	Polizia di Stato
– Chioggia (VE)	Polizia di Stato
– Civitavecchia (RM)	Polizia di Stato
– Crotone	Polizia di Stato
– Duino Aurisina (TS)	Polizia di Stato
– Finale Ligure (SV)	Carabinieri
– Fiumicino (RM)	Polizia di Stato

– Formia (LT)	Polizia di Stato
– Gaeta (LT)	Polizia di Stato
– Gallipoli (LE)	Polizia di Stato
– Gela (CL)	Polizia di Stato
– Genova	Polizia di Stato
– Gioia Tauro (RC)	Polizia di Stato
– Grado (GO)	Polizia di Stato
– Ischia (NA)	Polizia di Stato
– La Maddalena (SS)	Carabinieri
– La Spezia	Polizia di Stato
– Lampedusa (AG)	Polizia di Stato
– Lerici (SP)	Carabinieri
– Levanto (SP)	Carabinieri
– Licata (AG)	Polizia di Stato
– Lignano (VE)	Carabinieri
– Lipari (ME)	Carabinieri
– Livorno	Polizia di Stato
– Loano (SV)	Carabinieri
– Manfredonia (FG)	Polizia di Stato
– Marciana Marina (LI)	Carabinieri
– Marina di Carrara (MS)	Polizia di Stato
– Marsala (TP)	Polizia di Stato
– Mazara del Vallo (TP)	Polizia di Stato
– Messina	Polizia di Stato
– Milazzo (ME)	Polizia di Stato
– Molfetta (BA)	Carabinieri
– Monfalcone (GO)	Polizia di Stato

– Monopoli (BA)	Carabinieri
– Napoli	Polizia di Stato
– Olbia (SS)	Polizia di Stato
– Oneglia (IM)	Polizia di Stato
– Oristano	Polizia di Stato
– Ortona (CH)	Carabinieri
– Otranto (LE)	Polizia di Stato
– Palau (SS)	Polizia di Stato
– Palermo	Polizia di Stato
– Pantelleria (TP)	Carabinieri
– Pesaro	Polizia di Stato
– Pescara	Polizia di Stato
– Piombino (LI)	Polizia di Stato
– Porto Azzurro (LI)	Carabinieri
– Porto Cervo (SS)	Polizia di Stato
– Porto Empedocle (AG)	Polizia di Stato
– Porto Ferraio (LI)	Polizia di Stato
– Porto Nogaro (UD)	Carabinieri
– Porto Tolle (RO)	Polizia di Stato
– Porto Torres (SS)	Polizia di Stato
– Porto Venere (SV)	Carabinieri
– Portofino (IM)	Carabinieri
– Pozzalo (RG)	Carabinieri
– Pozzuoli (NA)	Polizia di Stato
– Rapallo (GE)	Polizia di Stato
– Ravenna	Polizia di Stato
– Reggio di Calabria	Polizia di Stato

– Rimini	Polizia di Stato
– Rio Marina (LI)	Carabinieri
– Riposto (CT)	Carabinieri
– Santa Margherita Ligure (GE)	Carabinieri
– San Remo (IM)	Polizia di Stato
– Santa Teresa di Gallura (SS)	Polizia di Stato
– San Benedetto del Tronto (AP)	Polizia di Stato
– Salerno	Polizia di Stato
– Savona	Polizia di Stato
– Siracusa	Polizia di Stato
– Sorrento (NA)	Polizia di Stato
– Taormina (ME)	Polizia di Stato
– Taranto	Polizia di Stato
– Termini Imerese (PA)	Polizia di Stato
– Terracina (LT)	Polizia di Stato
– Torre Annunziata (NA)	Polizia di Stato
– Tortolì (NU)	Polizia di Stato
– Torviscosa (UD)	Carabinieri
– Trapani	Polizia di Stato
– Trieste	Polizia di Stato
– Varazze (SV)	Carabinieri
– Vasto (CH)	Polizia di Stato
– Venezia	Polizia di Stato
– Viareggio (LU)	Polizia di Stato
– Vibovalentia Marina (VV)	Polizia di Stato

Maismaapiir

ŠVEITSIGA

– Bellavista di Clivio (VA), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Biegno Indemini (VA), 1. kategooria	Guardia di Finanza
– Bizzarone (CO), 1. kategooria	Polizia di Stato
– Brogeda (CO), 1. kategooria (äri)	Guardia di Finanza
– Brogeda (CO), 1. kategooria (turism)	Polizia di Stato
– Chiasso (CO), 1. kategooria (raudtee)	Polizia di Stato
– Col G.S. Bernardo (AO), 1. kategooria	Carabinieri
– Col Menoure (AO), 1. kategooria	Guardia di Finanza
– Cremenaga (VA), 1. kategooria	Carabinieri
– Crociale dei Mulini (CO), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Domodossola (VB), 1. kategooria	Polizia di Stato
– Drezzo (CO), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Forcola di Livigno (SO), 1. kategooria	Carabinieri
– Fornasette (VA), 1. kategooria	Carabinieri
– Gaggiolo (VA), 1. kategooria	Carabinieri
– Iselle (VB), 1. kategooria (raudtee)	Polizia di Stato
– Luino (VA), 1. kategooria (raudtee)	Polizia di Stato
– Luino (VA), 1. kategooria (järv)	Polizia di Stato
– Maslianico (CO), 1. kategooria	Polizia di Stato
– Monte Bianco (AO), 1. kategooria	Polizia di Stato
– Monte Moro (VB), 1. kategooria	Guardia di Finanza
– Monte Spluga (SO), 1. kategooria	Carabinieri
– Oria Val Solda (CO), 1. kategooria	Carabinieri
– Oria Val Solda (CO), 1. kategooria (järv)	Carabinieri
– Paglino (VB), 1. kategooria	Polizia di Stato

–	Palone (VA), 1. kategooria	Guardia di Finanza
–	Passo S. Giacomo (VB), 1. kategooria	Guardia di Finanza
–	Piaggio Valmara (VB), 1. kategooria	Carabinieri
–	Piattamala (SO), 1. kategooria	Polizia di Stato
–	Pino Lago Maggiore (VA), 1. kategooria (raudtee)	Polizia di Stato
–	Plan Maison (AO), 1. kategooria	Carabinieri
–	Plateau Rosa (AO), 1. kategooria	Carabinieri
–	Ponte Chiasso (CO), 1. kategooria	Polizia di Stato
–	Ponte del Gallo (SO), 1. kategooria	Carabinieri
–	Ponte Ribellasca (VB), 1. kategooria (raudtee)	Polizia di Stato
–	Ponte Ribellasca (VB), 1. kategooria	Polizia di Stato
–	Ponte Tresa (VA), 1. kategooria (järv ja maantee)	Polizia di Stato
–	Porto Ceresio (VA), 1. kategooria (järv ja maantee)	Polizia di Stato
–	Ronago (CO), 2. kategooria	Guardia di Finanza
–	Saltrio (VA), 2. kategooria	Guardia di Finanza
–	S. Margherita di Stabio (CO), 1. kategooria	Polizia di Stato
–	S. Maria dello Stelvio (SO), 1. kategooria	Guardia di Finanza
–	S. Pietro di Clivio (VA), 2. kategooria	Guardia di Finanza
–	Tirano (SO), 1. kategooria (raudtee)	Polizia di Stato
–	Traforo G.S. Bernardo (AO), 1. kategooria	Polizia di Stato
–	Tubre (BZ), 1. kategooria	Polizia di Stato
–	Valmara di Lanzo (CO), 1. kategooria	Carabinieri
–	Villa di Chiavenna (SO), 1. kategooria	Carabinieri
–	Zenna (VA), 1. kategooria	Carabinieri

SLOVEENIAGA

–	Basovizza (TS), 1. kategooria	Carabinieri
–	Castelletto Versa (GO), 2. kategooria	Guardia di Finanza

– Chiampore (TS), 2. kategooria	Carabinieri
– Devetachi (GO), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Fernetti (TS), 1. kategooria	Polizia di Stato
– Fusine Laghi (UD), 1. kategooria	Carabinieri
– Gorizia, 1. kategooria (raudtee)	Polizia di Stato
– Gorizia Casa Rossa, 1. kategooria	Polizia di Stato
– Gorizia S. Gabriele, 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Gorizia S. Pietro, 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Gorizia Via Rafut, 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Jamiano (GO), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Merna (GO), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Mernico (GO), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Molino Vecchio (UD)	Guardia di Finanza
– Monrupino (TS), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Noghere (TS), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Passo Predil (UD), 1. kategooria	Carabinieri
– Pese (TS), 1. kategooria	Polizia di Stato
– Plessiva (GO), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Polava di Cepletischis (UD), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Ponte Vittorio, 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Prebenico Caresana (TS), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Rabuiese (TS), 1. kategooria	Polizia di Stato
– Robedischis (UD), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Salcano (GO), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– S. Andrea (GO), 1. kategooria	Polizia di Stato
– S. Barbara (TS), 2. kategooria	Polizia di Stato
– S. Bartolomeo (TS), 1. kategooria	Carabinieri

– S. Floriano (GO), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– S. Pelagio (TS), 2. kategooria	Carabinieri
– S. Servolo (TS), 2. kategooria	Guardia di Finanza
– Stupizza (UD), 1. kategooria	Guardia di Finanza
– Vencò (GO), 1. kategooria	Guardia di Finanza
– Villa Opicina (TS), 1. kategooria (raudtee)	Polizia di Stato
– Uccea (UD), 1. kategooria	Guardia di Finanza

NB! 2. kategooria piiripunkte kasutavad ainult piirialade elanikud, kellel on selleks vajalikud eridokumendid („kohalik piiriliiklus”).

KÜPROS

Merepiir

1. Marina de Larnaka (Μαρίνα Λάρνακας)
2. Port de Larnaka (Λιμάνι Λάρνακας)
3. Vieux port de Lemesos (Παλαιό Λιμάνι Λεμεσού)
4. Port de Lemesos (Λιμάνι Λεμεσού)
5. Port de Pafos (Λιμάνι Πάφου)
6. Marina Agios Rafail (Μαρίνα Αγίου Ραφαήλ)
7. Port de Zygi (Λιμάνι Ζυγίου)

Õhupiir

1. Larnaka rahvusvaheline lennujaam (Διεθνές αεροδρόμιο Λάρνακας)
2. Pafose rahvusvaheline lennujaam (Διεθνές αεροδρόμιο Πάφου)

LÄTI

LÄTI – VENE FÖDERATSIOON

Maismaapiir

1. Aizgārša – Ļamoni (Лямоны)
2. Bērziņi – Manuhnova (Манухново)
3. Grebņeva – Ubiļinka (Убылинка)
4. Kārsava – Skangaļi (Скангали) (raudtee)
5. Pededze – Bruniševa (Брунишево)
6. Punduri – Punduri (Пундури)
7. Terehova – Burački (Бурачки)
8. Vientuļi – Ludonka (Лудонка)
9. Zilupe – Posiņi (Посинь) (raudtee)

LÄTI – VALGEVENE

Maismaapiir

1. Indra – Bigosova (Бигосово) (raudtee)
2. Pāternieki – Grigorovščina (Григоровщина)
3. Silene – Urbani (Урбаны)

Kohalik piiriliiklus

1. Piedruja – Druja (Друя)
2. Meikšāni – Gavriļino (Гаврилино)
3. Vorzova – Ļipovka (Липовка)
4. Kaplava – Pļusi (Плюсы)

LÄTI – EESTI

Maismaapiir

1. Ainaži (Ikla) – Vana-Ikla
2. Ainaži – Ikla

3. Ape – Vastse-Roosa

4. Ipiķi – Mõisaküla

5. Lugaži – Valga (raudtee)

6. Omuļi – Holdre

7. Ramata – Jäärja

8. Unguriņi – Lilli

9. Valka 1 – Valga 3

10. Valka 2 – Valga 1

11. Valka 3 – Valga 2

12. Veclaicene – Murati

LÄTI – LEEDU

Maismaapiir

1. Adžūni – Žeimelis

2. Aizvīķi – Gėsalai

3. Aknīste – Juodupis

4. Brunava – Joneliai

5. Demene – Tilžė

6. Eglaine – Obeliai (raudtee)

7. Ezere – Buknaičai

8. Grenctāle – Saločiai

9. Krievgali – Puodžiūnai

10. Kurcums – Turmantas (raudtee)

11. Laižuva – Laižuva

12. Lankuti – Lenkimai

13. Lukne – Luknė

14. Medumi – Smėlynė

15. Meitene – Joniškis (raudtee)

16. Meitene – Kalviai

17. Nereta – Suvainiškis

18. Piķeļmuiža - Pikeliai

19. Pilskalne - Kvetkai

20. Plūdoņi – Skuodas

21. Priedula – Klykoliai

22. Priekule – Skuodas (raudtee)

23. Rauda – Stelmužė

24. Reņģe – Mažeikiai (raudtee)

25. Rucava – Būtingė

26. Skaistkalne – Germaniškis

27. Subate – Obeliai

28. Vaiņode – Bugeniai (raudtee)

29. Vaiņode – Strėliškiai

30. Vītiņi – Vegeriai

31. Žagare – Žagarė

32. Zemgale – Turmantas

Merepiir

1. Lielupe

2. Liepāja

3. Mērsrags

4. Pāvilosta

5. Rīga

6. Roja

7. Salacgrīva

8. Skulte

9. Ventspils

Õhupiir

1. Daugavpils
2. Liepāja
3. Rīga
4. Ventspils

LEEDU

LEEDU – LÄTI

Maismaapiir

1. Bugeniai – Vaiņode (raudtee)
2. Buknaičiai – Ezere
3. Būtingė – Rucava
4. Germaniškis – Skaistkalne
5. Gėsalai – Aizvīķi
6. Joneliai – Brunava
7. Joniškis – Meitene (raudtee)
8. Juodupis – Aknīste
9. Kalviai – Meitene
10. Klykoliai – Priedula
11. Kvetkai – Pilskalne
12. Laižuva – Laižuva
13. Lenkimai – Lankuti
14. Luknė – Lukne
15. Mažeikiai – Reņģe (raudtee)
16. Obeliai – Eglaine (raudtee)
17. Obeliai – Subate
18. Pikeliai – Piķeļmuiža
19. Puodžiūnai – Krievgali
20. Saločiai – Grenctāle
21. Skuodas – Plūdoņi
22. Skuodas – Priekule (raudtee)
23. Smėlynė – Medumi

24. Stelmužė – Rauda

25. Strėliškiai – Vaiņode

26. Suvainiškis – Nereta

27. Tilžė – Demene

28. Turmantas – Kurcums (raudtee)

29. Turmantas – Zemgale

30. Vegeriai – Vītiņi

31. Žagarė – Žagare

32. Žeimelis – Adžūni

LEEDU – VALGEVENE

Maismaapiir

1. Adutiškis – Lentupis (raudtee)

2. Adutiškis – Moldevičiai

3. Adutiškis – Pastovys (raudtee)

4. Druskininkai – Pariečė (raudtee)

5. Eišiškės – Dotiškės

6. Geledně – Lentupis (raudtee)

7. Kabeliai – Pariečė (raudtee)

8. Kapčiamiestis – Kadyš

9. Kena – Gudagojis (raudtee)

10. Krakūnai – Geranainys

11. Latežeris – Pariečė

12. Lavoriškės – Kotlovka

13. Medininkai – Kamenyj Log

14. Papelekis – Lentupis

15. Raigardas – Privalka

16. Šalčininkai – Benekainys

17. Stasylos – Benekainys (raudtee)

18. Šumskas – Loša

19. Tverečius – Vidžiai

20. Ureliai – Klevyčia

LEEDU – POOLA

Maismaapiir

1. Kalvarija – Budzisko

2. Lazdijai – Ogrodniki (Aradninkai)

3. Mockava (Šeštokai) – Trakiszki (Trakiškės) (raudtee)

LEEDU – VENE FÖDERATSIOON

Maismaapiir

1. Jurbarkas – Sovetsk (jõgi)

2. Kybartai – Černyševskoje

3. Kybartai – Nesterov (raudtee)

4. Nida – Morskoje

5. Nida – Rybačyj (jõgi)

6. Pagėgiai – Sovetsk (raudtee)

7. Panemunė – Sovetsk

8. Ramoniškiai – Pograničnyj

9. Rusnė – Sovetsk (jõgi)

Merepiir

Klaipėda sadam (Kuršių, Molo ja Malkų piiripunktid) ja Būtingėse naftaterminali piiripunkt.

Õhupiir

1. Kaunase lennujaam

2. Palanga lennujaam

3. Vilniuse lennujaam

4. Zoknių lennujaam

LUKSEMBURG

Õhupiir

– Luxembourg

UNGARI

UNGARI – AUSTRIA

Maismaapiir

1. Bozsok – Rechnitz
2. Bucsu – Schachendorf
3. Fertőd – Pamhagen
4. Fertőrákos – Mörbisch (sadam)
5. Fertőrákos – Mörbisch
6. Fertőújlak – Pamhagen (raudtee)
7. Hegyeshalom – Nickelsdorf
8. Hegyeshalom – Nickelsdorf (kiirtee)
9. Hegyeshalom (raudtee)
10. Jánossomorja – Andau
11. Kópháza – Deutschkreutz
12. Kőszeg – Rattensdorf
13. Rábafüzes – Heiligenkreutz
14. Sopron – Klingenbach
15. Sopron (raudtee)
16. Szentgotthárd – Jennersdorf (raudtee)
17. Szentpéterfa – Eberau
18. Zsira – Lutzmannsburg

UNGARI – SLOVEENIA

Maismaapiir

1. Bajánsenye – Hodoš
2. Bajánsenye – Hodoš (raudtee)
3. Felsőszölnök – Martinje

4. Kétvölgy – Čepinci

5. Magyarszombatfa – Prosenjakovci

6. Nemesnép – Kobilje

7. Rédics – Dolga Vas

8. Tornyiszentmiklós – Pince

UNGARI – HORVAATIA

Maismaapiir

1. Barcs – Terezino Polje

2. Beremend – Baranjsko Petrovo Selo

3. Berzence – Gola

4. Drávaszabolcs – Donji Miholjac

5. Gyékényes – Koprivnica (raudtee)

6. Letenye – Goričan

7. Magyarboly – Beli Manastir

8. Mohács (sadam)

9. Murakeresztúr – Kotoriba (raudtee)

10. Udvar – Dubosevica

UNGARI – JUGOSLAAVIA

Maismaapiir

1. Bácsalmás – Bajmok

2. Baja (jõgi)

3. Hercegszántó – Bački Breg

4. Kelebia – Subotica (raudtee)

5. Röszke II – Horgoš

6. Röszke III – Horgoš (raudtee)

7. Szeged (jõgi)

8. Szeged-Röszke I – Horgoš (kiirtee)

9. Tiszasziget – Đala

10. Tompa – Kelebija

UNGARI – RUMEENIA

Maismaapiir

1. Ágerdőmajor (Tiborszállás) – Carei (raudtee)

2. Ártánd – Borş

3. Battonya – Turnu

4. Biharkeresztes – Episcopia (raudtee)

5. Csengersima – Petea

6. Gyula – Vărşand

7. Kiszombor – Cenad

8. Kötegyán – Salonta (raudtee)

9. Lőkösháza – Curtici (raudtee)

10. Méhkerék – Salonta

11. Nagylak – Nădlac

12. Nyírábrány – Valea Lui Mihai (raudtee)

13. Nyírábrány – Valea Lui Mihai/Barantău

UNGARI – UKRAINA

Maismaapiir

1. Barabás – Kosyny

2. Beregsurány – Luzhanka

3. Eperjeske – Salovka (raudtee)

4. Lónya – Dzvinkove

5. Tiszabecs – Vylok

6. Záhony – Čop (raudtee)

7. Záhony – Čop (maismaa)

UNGARI – SLOVAKKIA

Maismaapiir

1. Aggtelek – Domica
2. Balassagyarmat – Slovenské Ďarmoty
3. Bánréve – Kráľ
4. Bánréve – Lenártovce (raudtee)
5. Esztergom – Štúrovo
6. Győr – Gönyű (jõgi – Slovaki poolel vastav punkt puudub)
7. Győr-Vámosszabadi – Medveďov
8. Hidasnémeti – Čaňa (raudtee)
9. Ipolytarnóc – Kalonda
10. Komárom – Komárno
11. Komárom – Komárno (raudtee)
12. Komárom – Komárno (jõgi)
13. Letkés – Salka
14. Pácin – Veľký Kamenec
15. Parassapuszta – Šahy
16. Rajka – Čunovo
17. Rajka – Rusovce
18. Rajka – Rusovce (raudtee)
19. Salgótarján – Šiatorská Bukovinka
20. Sátoraljaújhely – Slovenské Nové Mesto
21. Sátoraljaújhely – Slovenské Nové Mesto (raudtee)
22. Somoskőújfalu – Fiľakovo (raudtee)
23. Szob – Štúrovo (raudtee)
24. Tornanádaska – Hosťovce
25. Tornyosnémeti – Milhosť

Õhupiir

1. Debrecen

2. Ferihegy rahvusvaheline lennujaam, Budapest

3. Sármellék’

MALTA

Merepiir

1. Mġarr jahisadam
2. Ta' Xbiex jahisadam
3. Valletta' meresadam

Õhupiir

1. Malta rahvusvaheline lennujaam, Luqa

HOLLAND

Õhupiir

– Amsterdam Schiphol

– De Kooy

– Eindhoven

– Enschede Twente

– Groningen Eelde

– Lelystad

– Maastricht-Aachen

– Rotterdam

– Valkenburg (ZH)

– *Merepiir*

– Amsterdam Ijmond

– Delfzijl

– Den Helder

– Dordrecht

– Gent-Terneuzen

– Harlingen

– Hoek van Holland/Europoort

– Lauwersoog

– Moerdijk

– Rotterdam-Havens

– Scheveningen

– Vlissingen

AUSTRIA

Lennujaamad ja lennuväljad

Lennujaamad	Mayrhofen
Graz – Thalerhof	Micheldorf
Innsbruck – Kranebitten	Niederöblarn
Klagenfurt – Wörthersee	Nötsch im Gailtal
Linz – Hörsching	Ottenschlag
Salzburg – Maxglan	Pinkafeld
Wien – Schwechat	Punitz – Güssing
Lennuväljad	Reutte – Höfen
Bad Kleinkirchheim	Ried – Kirchheim
Dobersberg	St. Andrä im Lavanttal
Eferding	St. Donat
Feldkirchen – Ossiacher See	St. Georgen am Ybbsfeld
Ferlach	St. Johann/Tirol
Ferlach – Glainach	Scharnstein
Freistadt	Schärding – Suben
Friesach – Hirt	Seitenstetten
Fürstenfeld	Spitzerberg
Gmunden	St. Pölten
Goldeck Talstation	Stockerau
Halleg	Trieben
Heliport Pongau	Villach
Hofkirchen	Völkermarkt
Hohenems – Dornbirn	Vöslau
Kapfenberg	Waidring

Kappl	Wattens
Kitzbühel	Weiz – Unterfladnitz
Krems – Langenlois	Wels
Kufstein – Langkampfen	Wiener Neudorf
Lanzen – Turnau	Wiener Neustadt/Ost
Leoben – Timmersdorf	Wietersdorf
Leopoldsdorf	Wolfsberg
Lienz – Nikolsdorf	Zell am See
Linz – Ost	Zeltweg
Mariazell	Zwatzhof (kopteriväljak)
Mauterndorf	

Sadamad

Sadamad Doonaul	*Sadamad Bodeni järvel*
Hainburg[65]	Hafen Bregenz[66]
Wien – Praterkai[65]	Hafen Hard[66]

Maismaapiir Šveitsiga (ja Liechtensteiniga)

Martinsbruck	Bangs[67]
Schalklhof	„Tschagguns”[68]
Spiss	Koblach
Zeblas	Mäder
Fimberpaß	Hohenems

[65] Doonau jõel olev piiripunkt reisijate- ja kaubaveo jaoks.

[66] Bodeni järve sadam, kus regulaarne laevaliiklus puudub; töötajad on kohal üksnes eksursioonide korral.

[67] Bangsi piiripunkt hõlmab ka järgmisi piiripunkte: Nofels-Egg, Gantensteinweg, Rainweg, Habererwegi Rheindammweg ja Jägersteig-Felsbandweg.

[68] „Tschagguns” hõlmab ka järgmisi piiripunkte: Plankner Sattel, Saminatal, Kirchlspitzen, Brandner Gletscher, Schesaplana, Tote Alpe, Bartümeljoch, Salarueljoch, Mattlerjoch, Sareiserjoch, Bettlerjoch, Schweizertor, Drusentor, Grünes Fürkele, Plaseggenpaß ja Sarottlpaß.

Tisis	Lustenau – Schmitterbrücke
Feldkirch – Buchs (raudteejaam)	Wiesenrain
Tosters	Lustenau
Nofels	St. Margarethen (raudteejaam)
Nofels – Fresch	Höchst
Meiningen	Gaissau (k.a jalgrattatee)

Maismaapiir Tšehhiga

Plöckensteiner See – A. Stifter Denkmal	Grametten
Plöckensteiner See	Fratres
Guglwald	Oberthürnau
Schöneben	Mitterretzbach
Weigetschlag	Hardegg
Summerau (raudteejaam)	Kleinhaugsdorf
Wullowitz	Retz (raudteejaam)
Pyhrabruck	Laa an der Thaya
Gmünd – Bahn (raudtee)	Drasenhofen
Gmünd – Böhmzeil	Schrattenberg
Gmünd – Bleylebenstraße	Reinthal
Schlag	Hohenau (raudteejaam)
Neunagelberg	

Maismaapiir Slovakkiaga

Hohenau – Brücke (sild)	Kittsee
Marchegg (raudteejaam)	Kittsee-Jarovce
Berg	

Maismaapiir Ungariga

Nickelsdorf – Hegyeshalom (raudteejaam)	Deutschkreutz

Nickelsdorf – Straße (maantee)	Rattersdorf
Nickelsdorf – Autobahn (kiirtee)	Geschriebenstein
Andau	Rechnitz
Pamhagen	Schachendorf
Pamhagen (raudteejaam)	Eberau
Mörbisch am See	Heiligenkreuz im Lafnitztal
Klingenbach	Jennersdorf (raudteejaam)
Sopron[69]	

Maismaapiir Sloveeniaga

Bonisdorf	Radlpaß
Tauka	Soboth
Kalch	Laaken
St. Anna	Hühnerkogel
Gruisla	Lavamünd
Pölten	Leifling
Goritz	Grablach
Zelting	Bleiburg (raudteejaam)
Sicheldorf	Raunjak
Bad Radkersburg	Petzen
Mureck	Luscha
Weitersfeld – Murfähre	Uschowa
Spielfeld – Autobahn (kiirtee)	Steiner Alpen
Spielfeld – Straße (maantee)	Paulitschsattel
Spielfeld (raudteejaam)	Seebergsattel
Ehrenhausen	Koschuta

[69] Sopron hõlmab ka kõiki järgmisi ametlikke piiripunkte: Wulkaprodersdorf-Sopron, Loipersbach-Sopron ja Deutschkreutz-Sopron.

Berghausen	Loibltunnel
Sulztal	Loiblpass
Langegg	Hochstuhl
Großwalz	Kahlkogel
Schloßberg	Rosenbach (raudteejaam)
Arnfels	Karawankentunnel
Oberhaag	Mittagskogel
St. Pongratzen	Wurzenpaß

POOLA

POOLA – VENE FÖDERATSIOON

Maismaapiir

1. Bezledy – Bagrationowsk
2. Braniewo – Mamonowo (raudtee)
3. Głomno – Bagrationowsk (raudtee)
4. Gołdap – Gusiew
5. Gronowo – Mamonowo
6. Skandawa – Żeleznodorożnyj (raudtee)

POOLA – LEEDU

Maismaapiir

1. Budzisko – Kalvarija
2. Ogrodniki – Lazdijai
3. Trakiszki – Mockava (Šeštokai) (raudtee)

POOLA – VALGEVENE

Maismaapiir

1. Bobrowniki – Bierestowica
2. Czeremcha – Wysokolitowsk (raudtee)
3. Kukuryki – Kozłowiczy
4. Kuźnica – Bruzgi
5. Kuźnica – Grodno (raudtee)
6. Połowce – Pieszczatka
7. Siemianówka – Swisłocz (raudtee)
8. Sławatycze – Domaczewo
9. Terespol – Brześć
10. Terespol – Brześć (raudtee)
11. Zubki – Bierestowica (raudtee)

POOLA – UKRAINA

Maismaapiir

1. Dorohusk – Jagodzin
2. Dorohusk – Jagodzin (raudtee)
3. Hrebenne – Rawa Ruska
4. Hrebenne – Rawa Ruska (raudtee)
5. Hrubieszów – Włodzimierz Wołyński (raudtee)
6. Korczowa – Krakowiec
7. Krościenko – Chyrow (raudtee)
8. Krościenko – Smolnica
9. Medyka – Szeginie
10. Przemyśl – Mościska (raudtee)
11. Werchrata – Rawa Ruska (raudtee)
12. Zosin – Ustiług

POOLA – SLOVAKKIA

Maismaapiir

1. Barwinek – Vyšný Komárnik
2. Chochołów – Suchá Hora
3. Chyżne – Trstená
4. Konieczna – Becherov
5. Korbielów – Oravská Polhora
6. Łupków – Palota (raudtee)
7. Łysa Polana – Tatranská Javorina
8. Muszyna – Plaveč (raudtee)
9. Niedzica – Lysá nad Dunajcom
10. Piwniczna – Mníšek nad Popradom
11. Ujsoły – Novoť

12. Winiarczykówka – Bobrov

13. Zwardoń – Skalité (raudtee)

14. Zwardoń-Myto – Skalité

Kohalik piiriliiklus (*) ja turistidele ettenähtud piiripunktid (**)

1. Babia Góra – Babia Hora**

2. Balnica – Osadné**

3. Blechnarka – Stebnická Huta**

4. Bor – Oščadnica-Vreščovka**

5. Czeremcha – Čertižné**

6. Głuchaczki – Przełęcz Jałowiecka**

7. Góra Magura – Oravice**

8. Górka Gomółka – Skalité Serafínov**

9. Jaśliska – Čertižné*

10. Jaworki – Litmanová**

11. Jaworki – Stráňany**

12. Jaworzynka – Cerne **

13. Jurgów – Podspády*

14. Kacwin – Veľká Franková*/**

15. Leluchów – Čirč*/**

16. Milik – Legnava*

17. Muszynka – Kurov*

18. Ożenna – Nižná Polianka*/**

19. Pilsko – Pilsko**

20. Piwowarówka – Pil'hov*

21. Przegibek – Vychylovka*

22. Przełęcz Przysłop – Stará Bystrica**

23. Przywarówka – Oravská Polhora**

24. Radoszyce – Palota*/**

25. Roztoki Górne – Ruske Sedlo**

26. Rycerka – Nova Bystrica*

27. Rysy – Rysy**

28. Sromowce Niżne – Červený Kláštor**

29. Sromowce Wyżne – Lysá nad Dunajcom*

30. Szczawnica – Lesnica znak graniczny II/91**

31. Szczawnica – Lesnica znak graniczny II/94**

32. Szlachtowa – Veľký Lipník**

33. Wielka Racza – Veľká Rača**

34. Wierchomla Wielka – Kače*

35. Wysowa Zdrój – Cigeľka**

36. Wysowa Zdrój – Regetowka**

37. Zawoja-Czatoża – Oravská Polhora**

38. Zwardoń – Skalité**

POOLA – TŠEHHI

Maismaapiir

1. Boboszów – Dolní Lipka

2. Bogatynia – Kunratice

3. Chałupki – Bohumín

4. Chałupki – Bohumín (raudtee)

5. Cieszyn – Český Těšín

6. Cieszyn – Český Těšín (raudtee)

7. Cieszyn – Chotěbuz

8. Czerniawa Zdrój – Nové Město p. Smrkem

9. Głuchołazy – Mikulovice

10. Głuchołazy – Mikulovice (raudtee)

11. Golińsk – Starostín

12. Golkowice – Závada

13. Jakuszyce – Harrachov

14. Jasnowice – Bukovec

15. Konradów – Zlaté Hory

16. Kudowa Słone – Náchod

17. Leszna Górna – Horní Lištná

18. Lubawka – Královec

19. Lubawka – Královec (raudtee)

20. Marklowice Górne – Dolní Marklovice

21. Międzylesie –Lichkov (raudtee)

22. Mieroszów – Meziměstí (raudtee)

23. Miloszów – Srbská

24. Paczków – Bílý Potok

25. Pietraszyn – Sudice

26. Pietrowice – Krnov

27. Pomorzowiczki – Osoblaha

28. Porajów – Hrádek nad Nisou

29. Przełęcz Okraj – Pomezní Boudy

30. Tłumaczów – Otovice

31. Trzebina – Bartultovice

32. Zawidów – Frýdlant v Čechách (raudtee)

33. Zawidów – Habartice

34. Zebrzydowice – Petrovice u Karviné (raudtee)

Kohalik piiriliiklus (*) ja turistidele ettenähtud piiripunktid (**)

1. Beskidek – Beskydek*

2. Bolesław – Píšť*

3. Borucin – Chuchelná*

4. Branice – Úvalno*

5. Brzozowie – Česká Čermná**

6. Chałupki – Šilheřovice*

7. Chomiąża – Chomýž*

8. Czermna – Malá Čermná*

9. Duszniki Zdrój – Olešnice v Orlických horách (Čihalka)**

10. Dziewiętlice – Bernartice*

11. Głuszyca Górna – Janovičky**

12. Gorzyczki – Věřňovice*

13. Gródczanki – Třebom*

14. Jarnołtówek (Biskupia Kopa) – Zlaté Hory (Biskupská kupa)**

15. Jaworzynka – Hrčava*/**

16. Jodłów – Horní Morava**

17. Kaczyce Górne – Karviná Ráj II*

18. Kałków – Vidnava*

19. Kamieńczyk – Mladkov (Petrovičky)**

20. Kietrz – Třebom*

21. Krzanowice – Chuchelná*

22. Krzanowice – Strahovice*

23. Łączna – Zdoňov**

24. Łaziska – Věřňovice*

25. Lenarcice – Linhartovy*

26. Lutogniewice – Andělka**

27. Lutynia – Travná*/**

28. Mostowice – Orlické Záhoří*

29. Niedomirów – Žacléř**

30. Niemojów – Bartošovice v Orlických horách*/***

31. Nowa Morawa – Staré Město*/**
32. Okrzeszyn – Petříkovice**
33. Olza – Kopytov*
34. Ostra Góra – Machovská Lhota**
35. Owsiszcze – Píšť*
36. Pilszcz – Opava*
37. Polana Jakuszycka – Harrachov**
38. Przesieka – Špindlerův Mlýn**
39. Puńców – Kojkovice*
40. Radków – Božanov**
41. Równia pod Śnieżką – Luční bouda **
42. Rudyszwałd – Hať*
43. Ściborzyce Wielkie – Hněvošice*
44. Ściborzyce Wielkie – Rohov*
45. Śląski Dom – Luční bouda **
46. Sławniowice – Velké Kunětice*
47. Śnieżnik – vrchol Kralického Sněžníku**
48. Sowia Przełęcz – Soví sedlo (Jelenka)**
49. Stóg Izerski – Smrk**
50. Stożek – Malý Stožek*
51. Stożek – Velký Stožek**
52. Szrenica – Vosecká bouda (Tvarožník)**
53. Tworków – Hať*
54. Wiechowice – Vávrovice*
55. Wielka Czantorja – Nýdek**
56. Zieleniec – Masarykova chata**
57. Złoty Stok – Bílá Voda*

POOLA – SAKSAMAA

Maismaapiir

1. Gryfino – Mescherin (jõgi)
2. Gryfino – Mescherin
3. Gubin – Guben
4. Gubin – Guben (raudtee)
5. Gubinek– Guben
6. Jędrzychowice – Ludwigsdorf
7. Kołbaskowo – Pomellen
8. Kostrzyn – Kietz
9. Kostrzyn – Kietz (raudtee)
10. Krajnik Dolny – Schwedt
11. Krzewina Zgorzelecka – Ostritz
12. Kunowice – Frankfurt (raudtee)
13. Łęknica – Bad Muskau
14. Lubieszyn – Linken
15. Miłów – Eisenhüttenstadt (jõgi)
16. Olszyna – Forst
17. Osinów Dolny – Hohensaaten (jõgi)
18. Osinów Dolny – Hohenwutzen
19. Porajów – Zittau
20. Przewóz – Podrosche
21. Rosówek – Rosow
22. Sieniawka – Zittau
23. Słubice – Frankfurt
24. Słubice – Frankfurt (jõgi)
25. Świecko – Frankfurt (kiirtee)
26. Świnoujście – Ahlbeck

27. Szczecin-Gumieńce – Grambow,Tantow (raudtee)

28. Węgliniec – Horka (raudtee)

29. Widuchowa – Gartz (jõgi)

30. Zasieki – Forst

31. Zasieki – Forst (raudtee)

32. Zgorzelec – Görlitz

33. Zgorzelec – Görlitz (raudtee)

Kohalik piiriliiklus

1. Bobolin – Schwennenz

2. Buk – Blankensee

Merepiir

1. Darłowo

2. Dziwnów

3. Elbląg

4. Frombork

5. Gdańsk – Górki Zachodnie

6. Gdańsk – Nowy sadam

7. Gdańsk – Północny sadam

8. Gdynia

9. Hel

10. Jastarnia

11. Kołobrzeg

12. Łeba

13. Mrzeżyno

14. Nowe Warpno

15. Świnoujście

16. Szczecini sadam

17. Trzebież

18. Ustka

19. Władysławowo

Õhupiir

1. Biała Podlaska

2. Bydgoszcz

3. Gdańsk – Rębiechowo

4. Jelenia Góra

5. Katowice – Pyrzowice

6. Kielce – Masłów

7. Kraków – Balice

8. Lubin

9. Łódź – Lublinek

10. Mielec

11. Poznań – Ławica

12. Rzeszów – Jasionka

13. Świdnik

14. Szczecin – Goleniów

15. Szymanyk – Szczytna

16. Warszawa – Babice

17. Warszawa – Okęcie

18. Wrocław – Strachowice

19. Zielona Góra – Babimost

20. Zielona Góra – Przylep

PORTUGAL

Merepiir

MANDRIOSA

– Aveiro

– C. das Freiras

– Cascais

– Doca dos Olivais – Lissabon

– Cais da Estiva Velha – Porto

– Faro

– Figueira da Foz

– Lagos

– Leixões

– Porto de Lisboa

– Marina de Vila Moura

– Nazaré

– Olhão

– Peniche

– Portimão

– Póvoa do Varzim

– S. Martinho do Porto

– Sesimbra

– Setúbal

– Sines

– Viana do Castelo

MADEIRA AUTONOOMNE PIIRKOND

– PF 208 – Funchali sadam

– Porto Santo sadam – Porto Santo saar

ASSOORIDE AUTONOOMNE PIIRKOND

– Angra do Heroísmo/Praia da Vitória sadam – Terceira saar

– Ponta Delgada sadam – S. Migueli saar

– Horta kai – Faiali saar

Õhupiir

MANDRIOSA

– Lissaboni lennujaam

– Faro lennujaam

– Francisco Sá Carneiro lennujaam – Porto

MADEIRA AUTONOOMNE PIIRKOND

– Santa Catarina lennujaam – Madeira saar

– Porto Santo lennujaam – Porto Santo saar

ASSOORIDE AUTONOOMNE PIIRKOND

– Lajese tsiviillendude terminal – Terceira saar

– Santa Maria lennujaam – Santa Maria saar

– Ponta Delgada lennujaam – S. Migueli saar

SLOVEENIA

SLOVEENIA – ITAALIA

Maismaapiir

1. Fernetiči – Fernetti
2. Kozina – Pesse
3. Lazaret – S. Bartolomeo
4. Lipica – Lipizza
5. Neblo – Venco
6. Nova Gorica – Casa Rossa
7. Nova Gorica – Gorizia (raudtee)
8. Predel – Passo del Predil
9. Rateče – Fusine Laghi
10. Robič – Stupizza
11. Sežana – Villa Opicina (raudtee)
12. Škofije – Rabuiese
13. Učeja – Uccea
14. Vrtojba – S. Andrea Vertoiba

Kohalik piiriliiklus

1. Britof – Mulino Vechio
2. Čampore – Chiampore
3. Golo Brdo – Mernico
4. Gorjansko – S. Pelagio
5. Hum – S. Floriano
6. Kaštelir – S. Barbara
7. Klariči – Iamiano
8. Livek – Polava di Cepletischis

9. Log pod Mangrtom – Cave del Predil

10. Lokvica – Devetacchi

11. Miren – Merna

12. Most na Nadiži – Ponte Vittorio

13. Nova Gorica I – S. Gabriele

14. Osp – Prebenico Caresana

15. Plavje – Noghera

16. Plešivo – Plessiva

17. Pristava – Rafut

18. Repentabor – Monrupino

19. Robidišče – Robedischis

20. Šempeter – Gorizia/S.Pietro

21. Socerb – S. Servolo

22. Solarji – Solarie di Drenchia

23. Solkan – Salcano I

24. Vipolže – Castelleto Versa

Põllumajanduslikel eesmärkidel kasutatavad piiripunktid

1. Botač – Botazzo

2. Cerej – Muggia

3. Draga – S. Elia

4. Gročana – Grozzana

5. Gropada – Gropada

6. Jevščck – Monte Cau

7. Mavhinje – Malchina

8. Medana – Castelleto Zeglo

9. Mišček – Misceco

10. Opatje selo – Palichisce Micoli

11. Orlek – Orle

12. Podklanec – Ponte di Clinaz

13. Podsabotin – S. Valentino

14. Pri bajtarju – Scale di Grimacco

15. Šentmaver – Castel S.Mauro

16. Škrljevo – Scrio

17. Solkan Polje – Salcano II

18. Šturmi – Bocchetta di topolo

19. Valerišče – Uclanzi

20. Voglje – Vogliano

21. Zavarjan-Klobučarji – Zavarian di Clabuzzaro

Erikokkulepete alusel kasutatavad piiripunktid

1. Kanin: vaba pääs Kanini mäe tippu

2. Mangart: vaba pääs Mangarti mäe tippu

SLOVEENIA – AUSTRIA

Maismaapiir

1. Duh na Ostrem vrhu – Grosswalz

2. Gederovci – Sicheldorf

3. Gornja Radgona – Radkersburg

4. Holmec – Grablach

5. Jesenice – Rosenbach (raudtee)

6. Jezersko – Seebergsattel

7. Jurij – Langegg

8. Karavanke – Karawankentunnel

9. Korensko sedlo – Wurzenpass

10. Kuzma – Bonisdorf

11. Libeliče – Leifling

12. Ljubelj – Loiblpass

13. Maribor – Spielfeld (raudtee)

14. Mežica – Raunjak

15. Pavličevo sedlo – Paulitschsattel

16. Prevalje – Bleiburg (raudtee)

17. Radlje – Radlpass

18. Šentilj – Spielfeld

19. Šentilj – Spielfeld (kiirtee)

20. Trate – Mureck

21. Vič/Dravograd – Lavamünd

Kohalik piiriliiklus

1. Cankova – Zelting

2. Fikšinci – Gruisla

3. Gerlinci – Poelten

4. Gradišče – Schlossberg

5. Kapla – Arnfels

6. Korovci – Goritz

7. Kramarovci – Sankt Anna

8. Matjaševci – Tauka

9. Muta – Soboth

10. Pernice – Laaken

11. Plač – Ehrenhausen

12. Remšnik – Oberhaag

13. Sladki Vrh – Weitersfeld

14. Sotina – Kalch

15. Špičnik – Sulztal

16. Svečina – Berghausen

Piiripunktid mägedes

1. Duh na Ostrem vrhu – Grosswalz: terve aasta

2. Golica – Kahlkogel: 15. aprillist 15. novembrini

3. Gradišče – Schlossberg: 1. märtsist 30. novembrini

4. Kamniške Alpe – Steiner Alpen: 15. aprillist 15. novembrini

5. Kepa – Mittagskogel: 15. aprillist 15. novembrini

6. Koprivna – Luscha: 15. aprillist 15. novembrini

7. Košenjak – Huehnerkogel: 15. aprillist 15. novembrini

8. Košuta – Koschuta: 15. aprillist 15. novembrini

9. Olševa – Ushowa: 15. aprillist 15. novembrini

10. Peč – Ofen: ainult mägironijate iga-aastase traditsioonilise kokkutuleku ajal

11. Peca – Petzen: 15. aprillist 15. novembrini

12. Prelaz Ljubelj – Loiblpass: 15. aprillist 15. novembrini

13. Radlje – Radlberg: 1. märtsist 30. novembrini

14. Radlje – Radlpass: 1. märtsist 30. novembrini

15. Remšnik – Remschnigg: 1. märtsist 30. novembrini

16. Stol – Hochstuhl: 15. aprillist 15. novembrini

17. Sv. Jernej – St. Bartholomäus: 1. märtsist 30. novembrini

18. Tromeja – Dreiländereck: 15. aprillist 15. novembrini

Erikokkulepete alusel kasutatavad piiripunktid

1. Piirikivi X/331 – Schmirnberg – Langegg – piiri ületamine on lubatud ööbimiseks mägionnis „Dom škorpion”

2. Piirikivi XIV/266 – piiri ületamine on lubatud osalemiseks St. Urbani kirikus toimuvatel religioossetel tseremooniatel (juuli igal teisel pühapäeval ning oktoobri esimesel pühapäeval kell 9–18)

3. Piirikivi XXII/32 – piiri ületamine on lubatud osalemiseks St. Leonhardi kirikus toimuvatel religioossetel tseremooniatel (augusti igal teisel pühapäeval kell 9–18)

4. Piirikivi XXIII/141 – piiri ületamine on lubatud osalemiseks Ebriach-Trögern ja Jezersko kogudustes toimuvatel religioossetel tseremooniatel (mai igal teisel pühapäeval ja eelviimasel pühapäeval kell 9 – 18)

5. Piirikivi XXVII/277 – piiri ületamine on lubatud Peči piirkonnas osalemiseks mägironijate iga-aastasel traditsioonilisel kokkutulekul

6. Mägedes asuvad piiripunktid – (vastavalt Sloveenia Vabariigi ja Austria Vabariigi valitsuste vahelisele kokkuleppele turistide liikumise kohta piirialal (INTERREG/PHARE – CBC – piirialade turismirajad) – Uradni loetelu RS MP.št. 11/2000):

1. Pernice – Laaken,

2. Radelca – Radlberg,

3. Špičnik – Šentilj,

4. Šentilj – Sladki vrh – Mureck,

5. Mureck – Bad Radkersburg,

6. Laevaliiklus Muri jõel:

   – Trate – Gornja Radgona – Radenci,

   – Mureck – Bad Radkersburg.

SLOVEENIA – UNGARI

Maismaapiir

1. Čepinci – Kétvölgy

2. Dolga vas – Rédics

3. Hodoš – Bajánsenye

4. Hodoš – Bajánsenye (raudtee)

5. Kobilje – Nemesnép

6. Martinje – Felsőszölnök

7. Pince – Tornyiszentmiklós

8. Prosenjakovci – Magyarszombatfa

SLOVEENIA – HORVAATIA

Maismaapiir

(1) Babno Polje – Prezid

(2) Bistrica ob Sotli – Razvor

(3) Božakovo – Obrež

(4) Brezovica pri Gradinu – Lucija

(5) Brezovica – Brezovica

(6) Dobova – Savski Marof (raudtee)

(7) Dobovec – Lupinjak

(8) Dragonja – Kaštel

(9) Drenovec – Gornja Voća

(10) Gibina – Bukovje

(11) Gruškovje – Macelj

(12) Hotiza – Sveti Martin na Muri

(13) Ilirska Bistrica – Šapjane (raudtee)

(14) Imeno – Kumrovec (raudtee)

(15) Imeno – Miljana

(16) Krasinec – Pravutina

(17) Krmačina – Vivodina

(18) Jelšane – Rupa

(19) Lendava – Čakovec (raudtee)

(20) Meje – Zlogonje

(21) Metlika – Jurovski brod

(22) Metlika – Kamanje (raudtee)

(23) Nova vas ob Sotli – Draše

(24) Novi Kot – Prezid I

(25) Novokračine – Lipa

(26) Obrežje – Bregana

(27) Orešje – Mihanović Dol

(28) Osilnica – Zamost

(29) Ormož – Otok Virje

(30) Petišovci – Mursko središče

(31) Petrina – Brod na Kupi

(32) Planina v Podboču – Novo Selo Žumberačko

(33) Podčetrtek – Luke Poljanske

(34) Podgorje – Vodice

(35) Podplanina – Čabar

(36) Radovica – Kašt

(37) Rajnkovec – Mali Tabor

(38) Rakitovec – Buzet (raudtee)

(39) Rakitovec – Slum

(40) Rakovec – Kraj Donji

(41) Razkrižje – Banfi

(42) Rigonce – Harmica

(43) Rogatec – Đurmanec (raudtee)

(44) Rogatec – Hum na Sotli

(45) Rogatec I – Klenovec Humski

(46) Sečovlje – Plovanija

(47) Sedlarjevo – Plavić

(48) Slovenska vas – Bregana naselje

(49) Sočerga – Požane

(50) Sodevci – Blaževci

(51) Središče ob Dravi – Čakovec (raudtee)

(52) Središče ob Dravi – Trnovec

(53) Središče ob Dravi I – Preseka

(54) Stara vas/Bizeljsko – Donji Čemehovec

(55) Starod – Pasjak

(56) Starod I – Vele Mune

(57) Vinica – Pribanjci

(58) Zavrč – Dubrava Križovljanska

(59) Zg. Leskovec – Cvetlin

(60) Žuniči – Prilišće

Merepiir

1. Izola – Isola (hooajaline)

2. Koper – Capodistria

3. Piran – Pirano

Õhupiir

1. Ljubljana – Brnik

2. Maribor – Slivnica

3. Portorož – Portorose

SLOVAKKIA

SLOVAKKIA – AUSTRIA

Maismaapiir

1. Bratislava – Devínska Nová Ves – Marchegg (raudtee)
2. Bratislava port (jõgi)
3. Bratislava, Jarovce – Kittsee
4. Bratislava, Jarovce – Kittsee (kiirtee)
5. Bratislava, Petržalka – Berg
6. Bratislava, Petržalka – Kittsee (raudtee)
7. Moravský Svätý Ján – Hohenau
8. Záhorská Ves – Angern (jõgi)

SLOVAKKIA – TŠEHHI

Maismaapiir

1. Brodské (kiirtee) – Břeclav (kiirtee)
2. Brodské – Lanžhot
3. Čadca – Milošová -Šance
4. Čadca – Mosty u Jablunkova (raudtee)
5. Červený Kameň – Nedašova Lhota
6. Drietoma – Starý Hrozenkov
7. Holíč – Hodonín
8. Holíč – Hodonín (raudtee)
9. Horné Srnie – Brumov-Bylnice
10. Horné Srnie – Vlárský průsmyk (raudtee)
11. Klokočov – Bílá
12. Kúty – Lanžhot (raudtee)
13. Lúky pod Makytou – Horní Lideč (raudtee)

14. Lysá pod Makytou – Střelná

15. Makov – Bílá-Bumbálka

16. Makov – Velké Karlovice

17. Moravské Lieskové – Strání

18. Nová Bošáca – Březová

19. Skalica – Sudoměřice

20. Skalica – Sudoměřice (raudtee)

21. Svrčinovec – Mosty u Jablunkova

22. Vrbovce – Velká nad Veličkou

23. Vrbovce – Velká nad Veličkou (raudtee)

SLOVAKKIA – POOLA

Maismaapiir

1. Becherov – Konieczna

2. Bobrov – Winiarczykówka

3. Lysá nad Dunajcom – Niedzica

4. Mníšek nad Popradom – Piwniczna

5. Novoť – Ujsoły

6. Oravská Polhora – Korbielów

7. Palota – Łupków (raudtee)

8. Plaveč – Muszyna (raudtee)

9. Skalité – Zwardoń (raudtee)

10. Skalité – Zwardoń-Myto

11. Suchá Hora – Chochołów

12. Tatranská Javorina – Łysa Polana

13. Trstená – Chyżne

14. Vyšný Komárnik – Barwinek

Kohalik piiriliiklus (*) ja turistidele ettenähtud piiripunktid (**)

1. Babia hora – Babia Góra**
2. Čertižné – Jaśliska*
3. Čertižné –Czeremcha**
4. Červený Kláštor – Sromowce Niżne**
5. Čierne – Jaworzynka**
6. Cigeľka – Wysowa Zdrój**
7. Čirč – Leluchów*/**
8. Gluchačky – Przełęcz Jałowiecka**
9. Kače – Wierchomla Wielka*
10. Kurov – Muszynka*
11. Legnava – Milik*
12. Lesnica znak graniczny II/91 – Szczawnica**
13. Lesnica znak graniczny II/94 – Szczawnica**
14. Litmanová – Jaworki**
15. Lysá nad Dunajcom – Sromowce Wyżne*
16. Nižná Polianka – Ożenna*/**
17. Nová Bystrica – Rycerka*
18. Oravice – Góra Magura**
19. Oravská Polhora – Przywarówka**
20. Oravská Polhora – Zawoja-Czatoża**
21. Osadné – Balnica**
22. Oščadnica-Vrečšovka – Bor*
23. Palota – Radoszyce*/**
24. Piľhov – Piwowarówka*
25. Pilsko – Pilsko**
26. Podspády – Jurgów*

27. Regetovka – Wysowa Zdrój**

28. Ruské Sedlo – Roztoki Górne**

29. Rysy – Rysy**

30. Skalité – Zwardoń**

31. Skalité Serafínov – Górka Gomółka**

32. Stará Bystrica – Przełęcz Przysłop**

33. Stebnická Huta – Blechnarka**

34. Stráňany – Jaworki**

35. Veľká Franková – Kacwin*/**

36. Veľká Rača – Wielka Racza**

37. Veľký Lipník – Szlachtowa**

38. Vychylovka – Przegibek*

SLOVAKKIA – UKRAINA

Maismaapiir

1. Čierna nad Tisou – Čop (raudtee)

2. Ubľa – Malyj Bereznyj

3. Vyšné Nemecké – Užhorod

SLOVAKKIA – UNGARI

Maismaapiir

1. Čaňa – Hidasnémeti (raudtee)

2. Čunovo (kiirtee) – Rajka

3. Domica – Aggtelek

4. Fiľakovo – Somoskőújfalu (raudtee)

5. Hosťovce – Tornanádaska

6. Kalonda – Ipolytarnóc

7. Komárno – Komárom

8. Komárno – Komárom (raudtee)

9. Komárno – Komárom (jõgi)

10. Kráľ – Bánréve

11. Lenartovce – Bánréve (raudtee)

12. Medveďov – Győr-Vámosszabadi

13. Milhosť – Tornyosnémeti

14. Rusovce – Rajka

15. Rusovce – Rajka (raudtee)

16. Šahy – Parassapuszta

17. Salka – Letkés

18. Šiatorská Bukovinka – Salgótarján

19. Slovenské Ďarmoty – Balassagyarmat

20. Slovenské Nové Mesto – Sátoraljaújhely

21. Slovenské Nové Mesto – Sátoraljaújhely (raudtee)

22. Štúrovo – Esztergom

23. Štúrovo – Szob (raudtee)

24. Veľký Kamenec – Pácin

Sadamad

Bratislava - prístav / sadam (jõgi) (vastav piiripunkt puudub)

Õhupiir

1. Bratislava lennujaam

2. Košice lennujaam

3. Popradi lennujaam

SOOME

Maismaapiir

Vaalimaa

Vainikkala (raudtee)

Nuijamaa

Niirala

Vartius

Raja-Jooseppi

Imatra*

Kelloselkä*

Kortesalmi*

Kolmikanta*

Uukuniemi*

Valkeavaara*

Ruhovaara*

Haapavaara*

Leminaho*

Inari*

Kokkojärvi*

Kivipuro*

Rajakangas*

Karikangas*

Karttimo*

Kurvinen*

Onkamo*

Virtaniemi*

SELGITUS:

Piiripunktid põhinevad Soome Vabariigi valitsuse ja Vene Föderatsiooni valitsuse vahelisel vastastikuseid piiripunkte käsitleval kokkuleppel (Helsingi, 11. märts 1994). Tärniga tähistatud piiripunkte kasutatakse kokkuleppe alusel piiratud ulatuses ja need on liiklusele avatud vajaduse korral. Liikluse põhiosa moodustab puiduvedu. Suurem osa piiripunktidest on enamiku ajast suletud.

Lennujaamad

Enontekiö

Helsinki – Malmi

Helsinki – Vantaa

Ivalo

Joensuu

Jyväskylä

Kajaani

Kemi – Tornio

Kittilä

Kruunupyy

Kuopio

Kuusamo

Lappeenranta

Maarianhamina

Mikkeli

Oulu

Pori

Rovaniemi

Savonlinna

Tampere – Pirkkala

Turku

Vaasa

Varkaus

Merepiir

Sadamates asuvad piiripunktid kauba- ja kalalaevadele

Eckerö

Hamina

Hanko

Haukipudas

Helsinki

Inkoo

Kalajoki

Kaskinen (ka lõbusõidulaevadele)

Kemi (ka lõbusõidulaevadele)

Kokkola

Kotka

Kristiinankaupunki

Lappeenranta

Loviisa

Långnäs

Maarianhamina (ka lõbusõidulaevadele)

Naantali

Nuijamaa (ka lõbusõidulaevadele)

Oulu

Parainen

Pietarsaari (ka lõbusõidulaevadele)

Pori (ka lõbusõidulaevadele)

Porvoo

Raahe

Rauma (ka lõbusõidulaevadele)

Tammisaari

Tornio

Turku

Uusikaupunki (ka lõbusõidulaevadele)

Vaasa

Rannavalvejaamad, mis toimivad ka piiripunktidena lõbusõidulaevadele ja vesilennukitele

Bågaskär

Enskär

Glosholmen

Haapasaari

Hanko (ka vesilennukitele)

Hiittinen

Jussarö

Kalajoki

Kokkola

Kotka (ka vesilennukitele)

Kummelgrund

Kökar

Maarianhamina (ka vesilennukitele)

Mäntyluoto

Nauvo

Orrengrund

Pirttisaari

Porkkala (ka vesilennukitele)

Raahe

Röyttä

Santio

Storklubb

Suomenlinna (ka vesilennukitele)

Susiluoto

Valassaaret

Vallgrund

Virpiniemi

ROOTSI

Arlanda

Arvidsjaur

Borlänge

Gävle

Göteborg

Halmstad

Helsingborg

Härnösand

Jönköping

Kalmar

Karlshamn

Karlskrona

Karlstad

Kristianstad

Landskrona

Landvetter

Lidköping

Linköping

Luleå

Lysekil

Malmö

Marstrand

Mora

Norrköping

Nyköping

Nynäshamn

Oxelösund

Ronneby

Sandhamn

Simrishamn

Slite

Stockholm

Strömstad

Sundsvall

Säffle

Söderköping

Södertälje

Trelleborg

Trollhättan

Uddevalla

Umeå

Visby

Västerås

Växjö

Ystad

Örebro

Örnsköldsvik

Östersund

ISLAND

Lennujaamad

Akureyri

Egilsstaðir

Höfn

Keflavík

Reykjavík

Sadamad

Akranes

Akureyri

Bolungarvík

Fáskrúðsfjörður

Fjarðarbyggð

Grindavík

Grundarfjörður

Grundartangi

Hafnarfjörður

Húsavík

Höfn

Ísafjörður

Patreksfjörður

Raufarhöfn

Reykjanesbær

Reykjavík

Sandgerði

Sauðárkrókur

Seyðisfjörður

Siglufjörður

Skagaströnd

Vestmannaeyjar

Vopnafjörður

Þorlákshöfn

Þórshöfn

NORRA

LENNUJAAMAD	MEREPIIR	MAISMAAPIIR
Gardermoen	Oslo	Storskog
Fagernes	Halden	
Geilo	Sarpsborg	
Sandefjord	Fredrikstad	
Skien	Hvaler	
Notodden	Moss	
Kristiansand	Follo	
Sola	Drammen	
Haugesund	Hurum	
Leirvik	Holmestrand	
Bergen indre	Horten	
Ålesund	Tønsberg	
Molde	Sandefjord	
Kristiansund	Larvik	
Ørland	Skien	
Røros	Porsgrunn	
Stjørdal	Kragerø	
Bodø	Arendal	
Narvik	Grimstad	
Sortland	Risør	
Bardufoss	Kristiansand	
Tromsø	Farsund	
Alta	Flekkefjord	
Lakselv	Mandal	

Kirkenes	Egersund
	Gjesdal
	Hå
	Sandnes
	Sokndal
	Rana
	Sola
	Stavanger
	Haugesund
	Tysvær
	Odda
	Lindås
	Askøy
	Sotra
	Leirvik
	Bergen indre
	Høyanger
	Årdalstangen
	Florø
	Måløy
	Ålesund
	Molde
	Kristiansund
	Ørland
	Hummelvik
	Orkanger
	Trondheim

Steinkjer

Stjørdal

Namsos

Mosjøen

Bodø

Narvik

Sortland

Svolvær

Gryllefjord

Harstad

Balsfjord

Finnsnes

Karlsøy

Lyngen

Skjervøy

Tromsø

Hammerfest

Havøysund

Honningsvåg

Alta

Båtsfjord

Vardø

Kjøllefjord

Vadsø

Kirkenes

II LISA
Dokumentaalsed tõendid sissesõidu põhjuste tõepärasuse kinnitamiseks

1. Artikli 5 lõikes 2 osutatud dokumentaalsed tõendid on järgmised:

a) ärireisi puhul:

– ettevõtte või asutuse kutse osalemiseks kaubandus-, tööstus- või tööalastel nõupidamistel või üritustel;

– muud dokumendid, mis tõestavad äri- või tööalaste suhete olemasolu;

– messide või konverentside piletid;

b) õppimise või muu väljaõppega seotud reisi puhul:

– tõend õppeasutuse nimekirja kandmise kohta kutseõppe- või teoreetilistel kursustel osalemiseks põhi- või täienduskoolituse raames;

– üliõpilaspiletid või tunnistused kursuste kohta, millel osaletakse;

c) turismireisi või isiklikel põhjustel tehtava reisi puhul:

– võõrustaja küllakutse;

– tõendav dokument majutust pakkuvalt ettevõttelt;

– broneerimiskinnitus organiseeritud reisil osalemise kohta;

– tagasisõidupilet või edasi-tagasi pilet;

d) isikute puhul, kelle suhtes kehtib kohaliku piiriliikluse süsteem:

– tõend piirialal elamise kohta, kui seda ei ole reisidokumendis juba täpsustatud;

– mis tahes dokument, mis õigustaks sagedast piiriületamist kohaliku piiriliikluse alusel, nagu näiteks peresidemeid tõendavad tunnistused või tõendid, teisel pool piiri asuvat omandit kinnitavad tõendid jne;

e) muul eesmärgil tehtava reisi puhul:

Poliitika-, teadus-, kultuuri-, spordialaste või religioossete ürituste

– kutsed, tõendid nimekirja kandmise kohta või programmid;

– osalemistunnistused, piletid, kviitungid jne,

kus on võimaluse korral märgitud ka võõrustava organisatsiooni nimi ja viibimise kestus.

2. Elatusvahendite piisavus artikli 5 lõigete 1 ja 3 tähenduses määratakse kindlaks näiteks kolmanda riigi kodaniku valduses oleva sularaha, reisitšekkide, krediitkaartide ja garantiikirjade põhjal. Samuti võivad piisavate elatusvahendite olemasolu tõendada

dokumendid, milles kinnitatakse, et kolmanda riigi kodaniku kulud katab sihtliikmesriigis ametlikult elav isik.

3. Kui artikli 5 lõike 1 punktis c sätestatud reisikindlustust vastavalt ühiste konsulaarjuhiste V osa punkti 1.4 teise lõike kolmandale taandele ei nõuta, märgitakse kindlustuskohustusest vabastamine ära viisakleebise siseriiklike kannete osas („KINDLUSTUST EI NÕUTA”).

III LISA
Riikide asutuste poolt igal aastal kinnitatavad piiriületamisel nõutavad summad

BELGIA

Belgia õigusaktides nähakse ette piisavate elatusvahendite olemasolu kontrollimist käsitlevad üldsätted, kuid samas puuduvad kohustuslikud eeskirjad.

Haldustavad on järgmised:

Eraisiku juures peatuv välismaalane

Elatusvahendite olemasolu tõendusena võib esitada garantiikirja, mille on allkirjastanud välismaalast Belgias majutav isik ning kinnitanud tema elukohajärgne kohalik haldusasutus.

Vastutuskohustus hõlmab välismaalase ülalpidamis-, meditsiini-, majutus- ja kodumaale tagasitoimetamise kulusid, kui ta ise ei suuda nende eest tasuda; selle eesmärk on vältida olukordi, mil nende kulude eest peavad tasuma riigiasutused. Avalduse allkirjastanud isik peab olema maksejõuline ning, kui tegemist on välismaalasega, peab tal olema alaline või ajutine elamisluba.

Vajaduse korral võidakse välismaalaselt nõuda isiklike ressursside olemasolu tõendamist.

Kui välismaalasel puudub igasugune finantskrediit, peab tema käsutuses olema vähemalt 38 eurot kavandatava viibimise iga päeva kohta.

Hotellis peatuv välismaalane

Kui välismaalane ei suuda tõendada mis tahes krediidi olemasolu, peab tema käsutuses olema vähemalt ligikaudu 50 eurot kavatsetava viibimise iga päeva kohta.

Lisaks sellele peab asjaomane isik enamikul juhtudel esitama ka pileti (lennukipileti), mis võimaldab tal oma päritolu- või elukohariiki tagasi pöörduda.

TŠEHHI

Nõutavad summad on kindlaks määratud seaduses nr 326/1999 Sb. välismaalaste Tšehhi Vabariigi territooriumil elamise ja teatavate seaduste muutmise kohta.

Vastavalt välismaalaste Tšehhi Vabariigi territooriumil elamist käsitleva seaduse §-le 5 on välismaalane kohustatud politsei nõudmisel esitama dokumendid, mis kinnitavad, et tal on riigis viibimise ajaks piisavalt rahalisi vahendeid (§ 13), või tõestatud küllakutse, mille politsei on tõestanud kõige rohkem 90 päeva eest (§-d 15 ja 180).

§-s 13 sätestatakse järgmine:

„Rahalised vahendid riigis viibimiseks

1) Kui allpool ei ole sätestatud teisiti, tuleb riigis viibimiseks vajalike rahaliste vahendite olemasolu tõestamiseks esitada:

a) vähemalt järgmised rahalised vahendid:

– 0,5-kordne toimetulekumiinimum, mis on kehtestatud erimääruse alusel ning mis on vajalik ülalpidamiseks ja muudeks isiklikeks vajadusteks (edaspidi „toimetulekumiinimum isiklikeks vajadusteks") iga viibimispäeva kohta, kui riigis viibimise kestus ei ületa 30 päeva,

– 15-kordne toimetulekumiinimum isiklikeks vajadusteks, kui riigis viibimise kestus ületab 30 päeva, kusjuures seda summat suurendatakse nii, et toimetulekumiinimumi kahekordistatakse iga terve kuu kohta, mille jooksul riigis kavatsetakse viibida,

– 50-kordne toimetulekumiinimum isiklikeks vajadusteks, juhul kui viibimise eesmärk on äritegevus ja reisi kestus ületab 90 päeva või

– dokument, mis tõendab välismaalase riigis viibimisega seotud teenuste eest tasumist, või dokument, mis tõendab teenuste osutamist tasuta.

2) Lõikes 1 nimetatud vahendite asemel võib riigis viibimiseks vajalike rahaliste vahendite olemasolu tõestamiseks kasutada järgmist:

a) välismaalase nimel oleva pangakonto väljavõte, mis tõendab, et välismaalasel on võimalik kasutada tema Tšehhi Vabariigis viibimise ajal rahalisi vahendeid lõikes 1 osutatud summas, või

b) muu dokument, mis tõendab rahaliste vahendite olemasolu, näiteks kehtiv rahvusvaheliselt tunnustatud krediitkaart.

3) Riigis õppima asuv välismaalane võib oma viibimisajaks vajalike vahendite olemasolu tõendamiseks esitada riigiasutuse või juriidilise isiku garantiikirja välismaalase viibimiskulude katmise kohta summas, mis võrdub ühe eeldatava viibimiskuu toimetulekumiinimumiga isiklikeks vajadusteks, või dokumendi, milles kinnitatakse, et kõik tema õpingute ja viibimisega seotud kulud kannab vastuvõttev organisatsioon (kool). Kui garantiikirjas märgitud summa on väiksem kui nimetatud summa, on välismaalane kohustatud esitama dokumendi, mis tõendab, et tal on vahendeid, mille suurus katab isiklikeks vajadusteks nõutava toimetulekumiinimumi ja eeldatava viibimisaja kohta antud garantiikirjas märgitud summa vahe, kuid see summa ei ole suurem kui kuuekordne toimetulekumiinimum isiklikeks vajadusteks. Viibimisajaks vajalikke vahendeid käsitleva dokumendi võib asendada otsuse või kokkuleppega stipendiumi andmise kohta Tšehhi Vabariigile siduva rahvusvahelise lepingu alusel.

4) Alla 18-aastane välismaalane on kohustatud lõike 1 kohaselt tõestama oma viibimisajaks vajalike vahendite olemasolu poole väiksemas summas";

ja §-s 15 sätestatakse järgmine:

„Küllakutse

Küllakutses kohustub välismaalast külla kutsuv isik katma kulud, mis:

a) on seotud välismaalase ülalpidamisega kogu tema riigis viibimise ajal kuni riigist lahkumiseni,

b) on seotud välismaalase majutusega kogu tema riigis viibimise ajal kuni riigist lahkumiseni,

c) on seotud välismaalase tervishoiuga kogu tema riigis viibimise ajal kuni riigist lahkumiseni ja haigestunud välismaalase või surnu säilmete transpordiga,

d) tekivad politseil seoses välismaalase riigis viibimise ja riigist lahkumisega halduskorras väljasaatmise puhul."

TAANI

Taani välismaalaste seaduse kohaselt peab Taani territooriumile siseneval välismaalasel olema piisavad vahendid enda ülalpidamiseks ja tagasipöördumiseks.

Tegelikkuses hindavad seda piirikontrolli teostavad ametivõimud piiriületamise kohas välismaalase majandusliku olukorra põhjal, võttes arvesse teavet seoses tema majutus- ja tagasipöördumisvõimalustega.

Haldusasutused on määranud piisavate elatusvahendite põhimõtteliseks summaks 300 Taani krooni iga 24 tunni kohta.

Lisaks sellele peab välismaalane suutma tõendada, et tal on piisavalt vahendeid tagasisõiduks, näiteks tagasisõidupileti näol.

SAKSAMAA

Kooskõlas 9. juuli 1990. aasta välismaalaste seaduse (AuslG) artikli 60 lõikega 2 võib välismaalase piirilt tagasi saata, kui on põhjust väljasaatmiseks.

Sellise juhtumiga on tegemist näiteks siis, kui välismaalane on sunnitud nõudma või nõuab Saksa riigilt sotsiaaltoetust endale või oma Saksa riigi territooriumil viibivatele perekonnaliikmetele või ülalpeetavatele (välismaalaste seaduse artikli 46 lõige 6).

Konkreetseid nõutavaid summasid, millest piirikontrolliametnikud peaksid juhinduma, ei ole kindlaks määratud. Üldjuhul peetakse nõutavaks summaks 25 eurot ühe päeva kohta. Lisaks sellele peab välismaalasel olema tagasisõidupilet või selle hankimiseks vajalik raha.

Enne sissesõitu keelava otsuse tegemist tuleb välismaalasele siiski anda võimalus aegsasti ja seaduspärasel viisil tõendada Saksa riigi territooriumil viibimiseks vajalike rahaliste vahendite olemasolu, esitades:

– Saksa panga antud õigusliku tagatise,

– vastuvõtja garantiikirja,

– rahatelegrammi või

– välismaalase viibimisega tegelevale immigratsiooniasutusele jäetud tagatissumma.

EESTI

Eesti õigusaktide kohaselt peab Eestisse saabuv välismaalane, kel ei ole kutsuja garantiid, riiki sisenemisel piirivalveametniku nõudmisel tõendama Eestis viibimise ja Eestist lahkumise kulude kandmiseks piisavate rahaliste vahendite olemasolu. Piisavateks rahalisteks vahenditeks iga Eestis viibida lubatud päeva kohta loetakse 0,2-kordne Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuupalga alammäär.

Muudel juhtudel vastutab välismaalase Eestis viibimise ja Eestist lahkumise kulude kandmise eest küllakutsuja.

KREEKA

11. jaanuari 1992. aasta ministri dekreediga nr 3011/2/1f on kindlaks määratud elatusvahendite summa, mis peab olema välisriikide kodanike (välja arvatud Euroopa Ühenduse liikmesriikide kodanike) käsutuses Kreeka territooriumile sisenemisel.

Kõnealuse ministri dekreedi kohaselt nõutakse Euroopa Ühendusse mittekuuluvate riikide kodanikelt Kreekasse sisenemisel ühe inimese ühe päeva kohta 20 eurole vastavat summat välisvaluutas ning see summa peab olema kokku vähemalt 100 eurot.

Välismaalase alaealiste perekonnaliikmete puhul vähendatakse kõnealust päeva kohta ette nähtud välisvaluuta summat 50% võrra.

Ühendusse mittekuuluvate riikide kodanike suhtes, kelle riigi õigusaktidega on Kreeka kodanike suhtes kehtestatud piiril valuuta vahetamise nõue, kehtib vastastikkuse põhimõttel sama kohustus.

HISPAANIA

Välismaalased peavad tõendama piisavate elatusvahendite olemasolu. Miinimumsummad on järgmised:

a) Hispaanias viibimise kulud: 30 eurot või samaväärne summa välisvaluutas, mis korrutatakse Hispaanias viibitavate päevade arvuga ning asjaomase isikuga kaasasolevate perekonnaliikmete arvuga. Olenemata viibimise kavandatavast kestusest tuleb alati tõendada vähemalt 300 euro olemasolu inimese kohta;

b) lähteriiki tagasipöördumise või transiidi jaoks kolmandate riikide kaudu: esitada ettenähtud transpordivahendis kasutatav nimeline, kindlaksmääratud kuupäevaga pilet (piletid), mida ei saa teistele isikutele kasutamiseks edasi anda.

Välismaalane peab tõendama eespool nimetatud elatusvahendite olemasolu, võimaluse korral esitades need sularahas või esitades nende vahendite olemasolu kinnitavad kontrollitud tšekid, reisitšekid, kviitungid, akreditiivid või pangatõendid. Nende dokumentide puudumisel võib esitada muid Hispaania piiripolitseiasutuste poolt tunnustatud tõendavaid dokumente.

PRANTSUSMAA

Nõutav summa, mida käsitletakse piisavate elatusvahenditena välismaalase kavandatud viibimise ajal või läbisõidul Prantsusmaa kaudu kolmandatesse riikidesse, vastab

Prantsusmaal makstavale tagatud miinimumpalgale (SMIC), mis arvutatakse iga päev jooksva aasta 1. jaanuaril kindlaksmääratud kursi alusel.

Seda summat kohandatakse korrapäraselt Prantsusmaa elukallidusindeksi alusel:

– automaatselt, kui tarbijahinnaindeks tõuseb üle 2%,

– valitsuse otsusega tõsta summat tarbijahinnaindeksi tõusust suurema summa võrra, kusjuures see otsus tehakse pärast konsulteerimist kollektiivläbirääkimiste siseriikliku komiteega.

Alates 1. juulist 2002 on miinimumpalk (SMIC) päevas 47,80 eurot.

Isikutel, kellel on tõend majutuse kohta, peab Prantsusmaal viibimiseks olema miinimumsumma, mis vastab poolele miinimumpalgale. See summa on seega 23,90 eurot päeva kohta.

ITAALIA

25. juuli 1998. aasta sisserännet ja välismaalaste staatust reguleerivate sätete konsolideeritud teksti (nr 286) artikli 4 lõikes 3 märgitakse, et kooskõlas teatavate rahvusvaheliste lepingute allkirjastamisest tulenevate kohustustega lubab Itaalia oma territooriumile siseneda välismaalastel, kes tõendavad vajalike dokumentide olemasolu, mis kinnitavad nende reisi eesmärke, elamistingimusi ja piisavaid elatusvahendeid riigis elamiseks ning, muudel juhtudel kui töötamiseks väljastatud elamislubade puhul, päritoluriiki naasmiseks. Elatusvahendid on määratletud siseministri asjakohase direktiiviga. Välismaalased, kes nendele nõuetele ei vasta või keda peetakse ohtlikuks Itaalia või mõne sellise riigi sisejulgeolekule või avalikule korrale, kellega Itaalia on sõlminud kokkuleppe sisepiiridel kontrollide kaotamise ja isikute vaba liikumise kohta, ei tohi Itaaliasse siseneda, võttes siiski arvesse kõnealustes kokkulepetes sätestatud piiranguid ja erandeid.

Kõnealuses direktiivis, mis anti välja 1. märtsil 2000. aastal ning mis kannab pealkirja „Välismaalaste siseriiklikule territooriumile sisenemiseks ja seal elamiseks vajalike elatusvahendite määratlus”, sätestatakse, et:

a) elatusvahendite olemasolu võib tõendada valuuta või samaväärsete vekslite, pangagarantiide või maksmist tagavate kindlustuspoliiside, ettemakstud teenuseid kinnitavate dokumentide või riigi territooriumil saadavast tulust laekuvate rahaliste vahendite olemasolu tõendavate dokumentide esitamise teel;

b) direktiivis kehtestatud summad tuleb vaadata läbi igal aastal pärast ISTATi esitatud iga-aastase keskmise erinevusega seotud parameetrite kohaldamist ning arvutada toiduainete, jookide, transpordi ja majutusega seotud teenuste üldise tarbijahinnaindeksi põhjal;

c) välismaalane peab näitama, et tal on Itaalia territooriumil sobiv majutus ja kodumaale naasmiseks vajalik summa, mida saab tõendada ka tagasisõidupileti esitamisega;

d) viisa väljastamiseks ja turismi eesmärgil Itaalia territooriumile sisenemiseks vajalikud minimaalsed elatusvahendid inimese kohta määratletakse vastavalt allpool esitatud tabelile A.

TABEL A
TABEL TURISMI EESMÄRGIL ITAALIA TERRITOORIUMILE SISENEMISEL NÕUTAVATE ELATUSVAHENDITE KINDLAKSMÄÄRAMISEKS

Reisi kestus	Reisil osalejate arv	
	Üks osaleja	Kaks või enam osalejat
	eurot	eurot
1–5 päeva		
kindlaksmääratud üldsumma	269,60	212,81
6–10 päeva		
päevane summa inimese kohta	44,93	26,33
11–20 päeva		
määratud summa	51,64	25,82
+		
päevane summa inimese kohta	36,67	22,21
üle 20 päeva		
määratud summa	206,58	118,79
+		
päevane summa inimese kohta	27,89	17,04

KÜPROS

Välismaalasi ja sisserännet käsitlevate eeskirjade (eeskiri 9(2)(B)) kohaselt sõltub välismaalaste sisenemine Küprose Vabariiki seal ajutiseks viibimiseks piiril olevate

immigratsiooniametnike diskretsiooniotsusest, mida tehes järgitakse siseministri üld- või erijuhendeid või eespool nimetatud eeskirju. Immigratsiooniametnikud otsustavad riiki lubamise iga üksiku juhtumi puhul eraldi, võttes arvesse viibimise eesmärki ja kestust, võimalikke hotellibroneeringuid või Küprosel alaliselt elavate isikute pakutavat majutust.

LÄTI

Ministrite kabineti 6. aprilli 1999. aasta määruse nr 131 (muudetud ministrite kabineti 19. märtsi 2002. aasta määrusega nr 124) artiklis 81 sätestatakse, et piirivalveametniku nõudmisel peab välismaalane või kodakondsuseta isik esitama kõnealuse määruse lõigetes 67.2.2 ja 67.2.8 nimetatud dokumendid:

67.2.2. sanatooriumi- või reisivautšer, mis on kinnitatud Läti Vabariigi õigusaktide kohaselt, või turistimärkmik, mis on koostatud ettenähtud näidise kohaselt ja mille on välja andnud Rahvusvahelise Turismi Liit (AIT);

67.2.8. ühekordse sissesõiduviisa saamiseks:

67.2.8.1. reisitšekid konverteeritavas valuutas või sularaha Läti lattides või konverteeritavas valuutas summas 60 latti iga päeva kohta; kui isik esitab dokumendid, mis tõendavad, et tunnustatud majutuskoha eest on juba makstud kogu tema viibimise aja kohta – reisitšekid konverteeritavas valuutas või sularaha Läti lattides või konverteeritavas valuutas summas 25 latti iga päeva kohta;

67.2.8.2. dokument, mis tõendab broneeringut tunnustatud majutuskohas;

67.2.8.3. kindlaksmääratud kuupäevaga tagasisõidupilet.

LEEDU

Välismaalaste õiguslikku seisundit käsitleva Leedu seaduse artikli 7 lõike 1 kohaselt keeldutakse välismaalast Leedu Vabariiki lubamast juhul, kui ta ei suuda tõendada, et tal on piisavalt vahendeid Leedu Vabariigis viibimiseks ning tagasisõiduks oma riiki või sõitmiseks teise riiki, kuhu tal on õigus siseneda.

Kuid nõutavad summad eespool nimetatu kindlaksmääramiseks puuduvad. Otsus tehakse iga üksiku juhtumi puhul eraldi, lähtudes viibimise eesmärgist, laadist ja kestusest.

LUKSEMBURG

Luksemburgi õigusaktidega ei nähta ette nõutavat summat, mille olemasolu piiril kontrollitaks. Kontrolliv ametnik otsustab igal üksikjuhtumil eraldi, kas piiri ületava välismaalase käsutuses on piisavad elatusvahendid. Seejuures võtab ametnik arvesse viibimise eesmärki ja majutuse liiki.

UNGARI

Nõutav summa on sätestatud välismaalaste kontrollimist käsitlevates õigusaktides: siseministri määruse nr 25/2001 (XI.21.) kohaselt on praegu igal sisenemisel nõutav vähemalt 1000 Ungari forinti.

Välismaalaste seaduse (välismaalaste sissesõitu ja riigis viibimist käsitlev 2001. aasta seaduse XXXIX) artikli 5 alusel võib sissesõiduks ja viibimiseks nõutavate rahaliste vahendite olemasolu tõendamiseks esitada:

– Ungari valuuta või välisvaluuta või mitterahalised maksevahendid (näiteks tšekid, krediitkaart jne),

– kehtiva küllakutse, mille on saatnud Ungari kodanik või alalise või ajutise elamisloaga välismaalane või juriidiline isik, kui kutsuja kinnitab, et ta katab majutus-, elamis-, tervishoiu- ja tagasisõidu- (repatrieerimis-) kulud. Küllakutsele lisatakse välismaalasi kontrolliva ametivõimu ametlik nõusolek,

– kinnitus majutuskoha broneerimise ja selle eest tasumise kohta reisibüroo kaudu (vautšer),

– muu piisav tõendusmaterjal.

MALTA

Praktikas veendutakse, et Maltale siseneval isikul on vähemalt 20 Malta liiri (48 eurot) iga viibimispäeva kohta.

HOLLAND

Elatusvahendite kontrollimisel lähtuvad piirikontrolliametnikud nõutavast summast, mis on 34 eurot inimese kohta päevas.

Seda kriteeriumit kohaldatakse siiski paindlikult, sest nõutavate elatusvahendite olemasolu kontrollimisel lähtutakse viibimise kavandatavast kestusest, selle põhjusest ning asjaomase isiku olukorrast.

AUSTRIA

Kooskõlas välismaalaste seaduse artikli 52 lõike 2 alapunktiga Z 4 ei lubata välismaalasel riiki siseneda, kui tal puuduvad Austrias majutuskoht ning piisavad elatusvahendid riigis viibimise kulude ja tagasisõidukulude katteks.

Nõutavaid summasid ei ole siiski kindlaks määratud. Otsus tehakse igal üksikjuhtumil eraldi, võttes arvesse viibimise eesmärki, liiki ja kestust. Tõendusena võib käsitleda sularaha ning – olenevalt konkreetse juhtumi asjaoludest – reisitšekke, krediitkaarte, pangatagatisi või Austrias elavate maksejõuliste isikute garantiikirju.

POOLA

Piiri ületamisel nõutav summa on kindlaks määratud sise- ja haldusministri 20. juuni 2002. aasta määrusega, mis käsitleb Poola Vabariigi piiri ületavate välismaalaste sissesõidu-, transiidi-, viibimis- ja lahkumiskulude katmiseks vajalike vahendite suurust ning vahendite omamist tõendavate dokumentide üksikasjalikke eeskirju – Dz.U. 2002, Nr 91, poz. 815).

Nimetatud määruses on ette nähtud järgmised summad:

– 100 Poola zlotti viibimispäeva kohta üle 16-aastaste isikute puhul, kuid mitte vähem kui 500 Poola zlotti,

– 50 Poola zlotti viibimispäeva kohta alla 16-aastaste isikute puhul, kuid mitte vähem kui 300 Poola zlotti,

– 20 Poola zlotti viibimispäeva kohta, kuid mitte vähem kui 100 Poola zlotti isikute puhul, kes osalevad turismireisidel, noortelaagrites, spordivõistlustel või kelle Poolas viibimise kulud kaetakse või kes saabuvad Poolasse sanatooriumiravile,

– 300 Poola zlotti üle 16-aastaste isikute puhul, kes ei viibi Poolas kauem kui 3 päeva (kaasa arvatud transiit),

– 150 Poola zlotti alla 16-aastaste isikute puhul, kes ei viibi Poolas kauem kui 3 päeva (kaasa arvatud transiit).

PORTUGAL

Portugali sisenevate ja seal viibivate välismaalaste käsutuses peavad olema järgmised summad:

– 75 eurot iga sissesõidu kohta,

– 40 eurot iga territooriumil viibitava päeva kohta.

Neid summasid ei pea esitama, kui välismaalane suudab tõendada, et talle on riigis viibimise ajal tagatud eluase ja toitlustamine.

SLOVEENIA

70 eurot isiku kohta iga kavandatud viibimispäeva jaoks.

SLOVAKKIA

Välismaalaste riigis viibimist käsitleva seaduse nr 48/2002 Z. z. artikli 4 lõike 2 punkti c kohaselt on välismaalane kohustatud nõudmise korral tõendama, et tal on viibimiseks vajalikud rahalised vahendid konverteeritavas valuutas iga viibimispäeva kohta vähemalt poole miinimumpalga ulatuses, mis on sätestatud miinimumpalka käsitlevas seaduses nr 90/1996 Z. z. (muudetud redaktsioonis); noorem kui 16-aastane välismaalane peab tõendama, et tal on viibimiseks vajalikud rahalised vahendid, mis moodustavad vähemalt poole sellest summast.

SOOME

Hetkel võtavad piirikontrolliametnikud elatusvahendite määramise aluseks 40 eurot isiku kohta iga kavandatava viibimispäeva jaoks.

ROOTSI

Rootsi seadused ei näe ette piiriületamisel nõutavat summat. Piirikontrolliametnik otsustab iga üksiku juhtumi puhul eraldi, kas välismaalasel on piisavalt elatusvahendeid.

ISLAND

Islandi seaduste alusel peavad välismaalased tõestama, et neil on piisavalt raha Islandis viibimise jooksul esinevate vajaduste katmiseks ja tagasipöördumiseks. Praktikas on nõutav summa 4000 Islandi krooni isiku kohta. Kui elamiskulud katab kolmas osapool, vähendatakse seda summat poole võrra. Minimaalselt nõutakse iga sisenemise puhul kokku 20 000 Islandi krooni.

NORRA

Norra immigratsiooniseaduse artikli 27 punkti d alusel võib piirilt tagasi saata iga välisriigi kodaniku, kes ei suuda tõestada, et tal on piisavalt rahalisi vahendeid kuningriigis viibimiseks ja tagasipöördumiseks või et ta saab selliseid vahendeid kasutada.

Vajalikuks peetav summa määratakse kindlaks individuaalselt ning otsuseid tehakse iga juhtumi puhul eraldi. Arvesse võetakse viibimise kestust ning seda, kas välisriigi kodanik peatub pere või sõprade juures, kas tal on tagasisõidupilet ja kas tema viibimisajaks on antud tagatis (soovitavalt peetakse külaliste puhul, kes ei viibi sugulaste ega sõprade juures, piisavaks summaks 500 Norra krooni päevas).

IV LISA
Kontroll ametlikes piiripunktides

1. Artikli 6 lõikes 2 nimetatud minimaalne kontroll isiku kindlakstegemiseks hõlmab isiku tuvastamist esitatud reisidokumentide põhjal ning piiriületamist lubava dokumendi kehtivuse ja võltsimistunnuste puudumise kiiret ja otsest kontrollimist.

2. Artikli 6 lõikes 2 sätestatud kolmandate riikide kodanike põhjalik kontroll hõlmab eelkõige järgmist:

a) järgmiste aspektide üksikasjalikku kontrollimist:

– esitatud dokumendi kehtivuse ja vajaduse korral nõutud viisa kontrollimist;

– dokumendi uurimist võltsimis- ja järeletegemise tunnuste avastamiseks;

b) isiku päritolu ja sihtkoha ning reisi eesmärgi ja vajaduse korral vastavate tõendavate dokumentide kontrollimist;

c) kontrollimist, et isikul on piisavalt elatusvahendeid kavandatavaks viibimiseks, tagasipöördumiseks või kolmandasse riiki sõiduks või et ta suudab need vahendid seaduslikul teel saada, ning et tal on reisikindlustus, kui seda nõutakse;

d) kontrollimist, et isik, tema sõiduk ja tema valduses olevad esemed ei ohusta tõenäoliselt ühegi liikmesriigi avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist ega rahvusvahelisi suhteid. See hõlmab Schengeni infosüsteemi (SIS) ja siseriiklikesse andmebaasidesse lülitatud isikute ja esemete kohta tehtud sissekannete ja teadete otsest kontrollimist ning meetmete võimalikku võtmist selliste teadete esinemise korral. Kui SIS-ist järelevaatamisel selgub, et Schengeni konventsiooni artiklite 95 ja 100 määratluse kohaselt on esitatud teade, tuleb kõigepealt tegutseda vastavalt ekraanile ilmuvatele juhistele.

3. Kõigis piiripunktides (maismaapiiridel, sadamates ja lennujaamades) tuleb kogu teenistusega seotud teave ja muu eriti tähtis teave registrisse kanda. Teatis peaks sisaldama eelkõige järgmisi andmeid:

– kohaliku piirikontrolli eest vastutavate piirivalvurite ja teiste igasse meeskonda kuuluvate ametnike nimed;

– vastavalt artiklile 7 kohaldatav isikukontrolli leevendamine;

– passe asendavate dokumentide ja piiril antavate viisade või lubade väljastamine;

– kinnipeetud isikud ja kaebused (kuriteod ja haldusrikkumised);

– isikud, kellel ei ole lubatud riiki siseneda või riigist lahkuda (nende arv ja kodakondsus);

– muud eriti tähtsad politsei- või kohtulikud meetmed;

– erijuhtumid.

V LISA
Kontrolli leevendamine maismaapiiridel

1. Artikli 7 lõikes 1 osutatud erakorralised ja ettenägematud asjaolud esinevad siis, kui ettenägematute sündmuste tõttu on piiriliiklus niivõrd intensiivne, et kontrollpunkti jõudmiseks kulub liigselt aega ning kõik töötajate, vahendite ja korraldusega seotud ressursid on ammendatud.

2. Kui kontrollimist artikli 7 lõigete 1 ja 2 kohaselt leevendatakse, on riiki sisenevate isikute kontrollimisel üldjuhul eelis riigist lahkuvate isikute kontrollimise ees.

3. Kontrolli leevendav piirivalvur peab seda tegema kaalutletult. Kontrolli võib leevendada üksnes ajutiselt, seda tuleb kohandada selle põhjustanud asjaoludega ning see tuleb kehtestada järkjärguliselt.

4. Inimesi, keda piirivalvur isiklikult tunneb ja kelle kohta ta esialgse kontrolli põhjal teab, et nende suhtes ei ole SIS-is ega siseriiklikus andmebaasis teadet esitatud, ning kellel on kehtiv piiriületamist lubav dokument, kontrollitakse üksnes pisteliselt, et veenduda sellise dokumendi olemasolus. Eelkõige kehtib see isikute kohta, kes ületavad ühes ja samas piiripunktis sagedasti piiri. Aeg-ajalt tuleb selliseid isikuid põhjalikult kontrollida, tehes seda ette hoiatamata ja ebaregulaarsete ajavahemike tagant.

VI LISA
Piiripunktides ridasid tähistavate viitade näidised

A osa

[70]

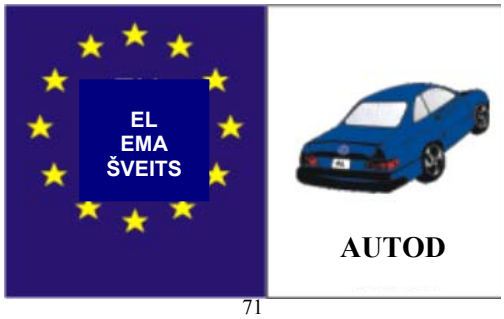
EL = EUROOPA LIIT
EMA = EUROOPA MAJANDUSPIIRKOND

[70] Norra ja Islandi puhul logo ei nõuta.

B osa

C osa

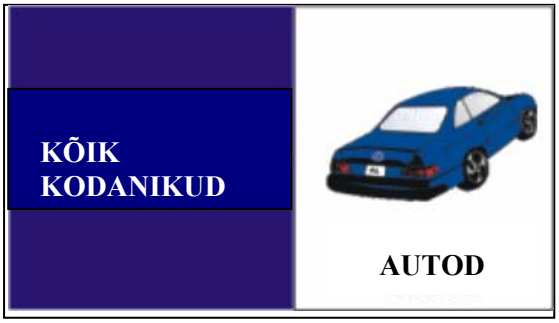
71

2

2

[71] Norra ja Islandi puhul logo ei nõuta.

KÕIK
KODANIKUD

BUSSID

KÕIK
KODANIKUD

VEOAUTOD

VII LISA
Templite löömine

1. Esmakordsel sisenemisel tuleb tempel võimaluse korral lüüa nii, et see kataks viisa serva ilma viisatunnuste loetavust või viisakleebise turvatunnuseid kahjustamata. Kui dokumenti tuleb lüüa mitu templit (näiteks mitmekordse viisa puhul), tehakse seda viisaga lehekülje vastasleheküljel.

Kui seda lehekülge pole võimalik kasutada, lüüakse tempel järgmisele leheküljele.

2. Riiki sisenemise ja sealt lahkumise kinnitamiseks kasutatakse erineva kujuga templeid (ristkülikukujuline sisenemisel, ümardatud nurkadega ristkülik väljumisel). Templitel on näidatud riiki märgistav täht (tähed), piiripunkti nimi, kuupäev, seerianumber ja piktogramm, mis tähistab ületatud piiri liiki (maismaa-, mere- või õhupiir).

Samuti hõlmavad templid kahekohalist turvakoodi, mida tuleb regulaarsete, kõige rohkem ühe kuu pikkuste ajavahemike tagant muuta.

3. Liikmesriigid peavad tagama, et piiripunktides kasutatavate sisenemis- ja väljumistemplite turvakoodidega seotud teabe vahetamise eest vastutavatel siseriiklikel kontaktisikutel on kohene juurdepääs asjaomase liikmesriigi välispiiril kasutavate ühiste sisenemis- ja väljumistemplitega seotud andmetele, eriti järgmisele teabele:

– asjaomast templit kasutav piiripunkt;

– asjaomast templit mis tahes ajahetkel kasutava piirikontrolliametniku isik;

– asjaomase templi turvakood mis tahes ajahetkel.

Kõik ühiste sisenemis- ja väljumistemplitega seotud järelepärimised tuleb teha eespool nimetatud siseriiklike kontaktisikute kaudu.

Samuti edastavad siseriiklikud kontaktisikud viivitamatult teistele kontaktisikutele, nõukogu peasekretariaadile ja komisjonile andmed kadunud ja varastatud templite kohta.

VIII LISA
A osa
Sissesõidukeelu kehtestamise kord

1. Sissesõitu keelates piirivalvur:

– täidab B osas esitatud sissesõidukeelu standardvormi ja annab selle koopia kolmanda riigi kodanikule, keda otsus puudutab;

– lööb passi sisenemistempli, mis on kehtetuks tunnistatud sellele kustumatu musta tindiga peale tõmmatud ristiga, ning kirjutab selle vastu lehe paremale servale samuti kustumatu tindiga tähe(d), mis vastab/vastavad sissesõidu keelamise põhjustele, mille loetelu on esitatud eespool nimetatud sissesõidukeelu standardvormil;

– märgates, et lühiajalise viisa omanikule on SIS-is kehtestatud sissesõidukeeld, tunnistab ta viisa kehtetuks, lüües sellele templi sõnaga „KEHTETU" („CANCELLED"). Ta peab oma keskasutust sellest otsusest viivitamatult teavitama. Vastavat menetlust on kirjeldatud ühiste konsulaarjuhiste 14. lisa punktis 2.1;

– registreerib iga kehtestatud sissesõidukeelu registrisse või nimekirja, märkides ära isikuandmed, kodakondsuse, viited dokumendile, mis lubas kolmanda riigi kodanikul piiri ületada, ning sissesõidu keelamise põhjuse ja kuupäeva;

– kui on alust kolmanda riigi kodanikule nii sissesõitu keelata kui ka ta vahistada, peab ta ühendust võtma vastutava kohtuasutusega, et otsustada, milliseid meetmeid siseriikliku õiguse alusel võtta.

2. Kui vastavalt artikli 11 lõikele 2 on täidetud nõuded piiril viisa väljastamiseks kolmanda riigi kodanikule, kellel see puudub, väljastatakse see kleebise kinnitamisega reisidokumenti, kuhu saab viisa kinnitada. Kui dokumendis ei ole piisavalt ruumi või ei ole muul põhjusel võimalik viisat dokumenti kinnitada, tuleb see erandkorras kinnitada dokumenti lisatud eraldi lehele. Sellisel juhul tuleb kasutada määruses (EÜ) nr 333/2002[72] sätestatud standardset viisa kinnitamise lehte.

3. Kui kolmanda riigi kodaniku, keda keeldutakse riiki lubamast, on õhu, mere või maismaa kaudu toonud piirile veoettevõte, peab kohalik vastutav ametiasutus:

– nõudma, et veoettevõtja võtaks välismaalase oma hoole alla ja toimetaks ta viivitamatult sellesse kolmandasse riiki, kust ta saabus, või kolmandasse riiki, mis väljastas talle piiriületamist lubava dokumendi, või mis tahes muusse kolmandasse riiki, kus on tagatud tema riiki lubamine. Kui veoettevõtja ei suuda edasitoimetamiskäsku viivitamatult täita, tuleb tagada viivitamatu transport kolmandasse riiki muu veoettevõtja kaudu. Vastavalt nõukogu 28. juuni 2001. aasta direktiivile 2001/51/EÜ[73] peab veoettevõtja kandma majutuse, ülalpidamise ja tagasipöördumisega seotud kulud;

---

[72] EÜT L 53, 23.2.2002, lk 4.
[73] EÜT L 187, 10.7.2001, lk 45.

– võtma kuni edasitoimetamiseni siseriikliku õiguse alusel ja kohalikke olusid arvesse võttes asjakohased meetmed, et takistada kolmanda riigi kodanikul, kellele sissesõidukeeld kehtestati, ebaseaduslikult siseneda.

B osa
Sissesõidukeelu standardvorm

Riigi nimi

RIIGI LOGO (vastava ameti nimi)

_____

_____[74] ___

PIIRIL VÄLJASTATUD SISSESÕIDUKEELD

_____ (kuupäev) _____ (kellaaeg) _____ piiripunktis

Meie, allakirjutanute_____ ees on:

Perekonnanimi _____ Eesnimi _____

Sünnikuupäev _____ Sünnikoht _____ Sugu: _____

Kodakondsus _____ Elukohariik _____

Isikut tõendava dokumendi liik _____ number _____

Välja antud _____ (koht) _____(kuupäev)

Viisa number_____liik _____ välja andnud_____

kehtiv alates ____ kuni ____

väljastatud _____ päevaks järgmistel alustel: _____

kes tuleb _____, kasutades selleks _____ (näidata ära kasutatud transpordivahend, nt lennu number), kellele käesolevaga teatatakse, et vastavalt *(viidata kehtivatele siseriiklikele õigusaktidele)* **keeldutakse teda järgmistel põhjustel riiki lubamast:**

[74] Norra ja Islandi puhul logo ei nõuta.

☐**(A) Puudub kehtiv reisidokument / kehtivad reisidokumendid**

☐**(B) Reisidokument on võltsitud**

☐**(C) Puudub kehtiv viisa**

☐**(D) Viisa on võltsitud**

☐**(E) Puuduvad asjakohased dokumendid, mis õigustaksid reisi eesmärki ja tingimusi**

☐**(F) Puuduvad piisavad elatusvahendid, arvestades viibimise kestust ja olemust, või päritoluriiki naasmiseks või transiidiks vajalikud vahendid**

☐**(G) Asjaomasele isikule on kehtestatud sissesõidukeeld**

☐**SIS-is**

☐**siseriiklikus registris**

☐**(H) Peetakse ohtlikuks ühe või mitme Euroopa Liidu liikmesriigi avalikule korrale, sisejulgeolekule, rahvatervisele või rahvusvahelistele suhetele** *(iga riik peab viitama sellist sissesõidu keelamist käsitlevatele siseriiklikele õigusaktidele).*

Märkused

Asjaomane isik võib sissesõidu keelamise otsuse siseriiklike õigusaktide sätete alusel edasi kaevata. Asjaomane isik saab käesoleva dokumendi koopia *(iga riik peab viitama edasikaebamise õigust käsitlevatele siseriiklikele õigusaktidele)*.

Asjaomane isik	**Kontrolli eest vastutav ametnik**

IX LISA
Piirikontrolli eest vastutavate riiklike teenistuste loetelu

Artikli 13 lõike 2 kohaldamisel vastutavad iga liikmesriigi siseriiklike õigusaktide alusel piirikontrolli eest järgmised riiklikud teenistused:

– Belgia Kuningriigis: föderaalpolitsei (Police Fédérale/Federale Politie) ja toll;

– Tšehhi Vabariigis: isikukontrolli teostamise eest piiripunktides, maismaapiiril ja rahvusvahelistes lennujaamades vastutavad välismaalaste- ja piiripolitseiteenistuse osakonnad. Kaupade kontrolli eest vastutavad vastavad tolliosakonnad;

– Taani Kuningriigis: politsei;

– Saksamaa Liitvabariigis: Bundesgrenzschutz, toll ja Länder (liidumaa) politsei Baieris, Bremenis ja Hamburgis;

– Eesti Vabariigis: Piirivalveamet ja Tolliamet;

– Kreeka Vabariigis: Ελληνική Αστυνομία (Helliniki Astynomia), Λιμενικό Σώμα (Limeniko Soma), Τελωνεία (Telonia);

– Hispaania Kuningriigis: Cuerpo Nacional de Policía, Guardia Civil, Servicios de Aduanas;

– Prantsuse Vabariigis: DCPAF (Direction Centrale de la Police aux Frontières), toll;

– Itaalia Vabariigis: Polizia di Stato, Carabinieri, Guardia di finanza;

– Küprose Vabariigis: Αστυνομία Κύπρου (Küprose politsei), Τμήμα Τελωνείων (tolli- ja aktsiisiamet);

– Läti Vabariigis: Valsts robežsardze (riiklik piirivalve), Muita (toll), Sanitārā robežinspekcija (sanitaarpiirikontroll);

– Leedu Vabariigis: siseministeeriumi alla kuuluv riiklik piirivalveteenistus;

– Luksemburgi Suurhertsogiriigis: toll, Gendarmerie' lennuvälja eriüksus;

– Ungari Vabariigis: piirivalve;

– Malta Vabariigis: immigratsioonipolitsei ja tolliosakond;

– Hollandi Kuningriigis: Koninklijke Marechaussee, toll (sissesõit ja aktsiisimaksud), Rotterdam linnapolitsei (sadam);

– Austria Vabariigis: Bundespolizei (föderaalpolitsei), Gendarmerie, toll;

– Poola Vabariigis: piirivalve;

– Portugali Vabariigis: Serviço de Estrangeiros e Fronteiras, Direcção-Geral de Alfândegas, Brigada Fiscal da Guarda Nacional Républicana;

– Sloveenia Vabariigis: politsei ja toll, viimane üksnes Itaalia Vabariigi ja Austria Vabariigi piiril olevates piiripunktides;

– Slovaki Vabariigis: piiripolitsei ja toll;

– Soome Vabariigis: piirivalve, toll ja politsei;

– Rootsi Kuningriigis: peamiselt politsei, keda abistavad toll, rannavalve ja migratsiooniamet. Merel teostab isikukontrolli rannavalve;

– Islandi Vabariigis: Ríkislögreglustjóri (riigi politsei peadirektor), Lögreglustjórar (politseipiirkondade ülemad);

– Norra Kuningriigis: piirikontroll kuulub põhiliselt politsei kohustuste hulka. Ent teatavatel asjaoludel võivad seda kohaliku politseiülema taotlusel teostada ka toll või relvajõud (rannavalve või Lõuna-Varangeri garnison). Sellisel juhul on neil teenistustel piiratud politseivõim.

X LISA
Eri liiki piiride ja liikmesriikide välispiiride ületamisel kasutatava eri liiki transpordiga seotud üksikasjalikud erieeskirjad

1. Maismaapiir

1.1. Maanteeliikluse kontroll

1.1.1. Selleks, et tagada isikute tõhus kontroll ning samaaegselt kindlustada maanteeliikluse turvalisus ja sujuv kulgemine, tuleb liikumist piiripunktides sobival viisil reguleerida. Vajaduse korral võetakse tarvitusele meetmed liikluse ümbersuunamiseks või tõkestamiseks vastavalt ühist piiripunkti omavate siseriiklike kontrolliasutuste vahelistele kokkulepetele.

1.1.2. Maismaapiiril võivad liikmesriigid kooskõlas artikliga 8 seada teatavates piiripunktides sisse eraldi kanaleid või eraldi kontrollitavaid ridasid, kui nad seda asjakohaseks peavad ja kui asjaolud seda võimaldavad.

Liikmesriikide pädevad asutused võivad erakorralistel asjaoludel eraldi kanalitest või ridadest igal ajal loobuda, kui liiklus- ja infrastruktuuritingimused seda nõuavad.

Liikmesriigid võivad välispiiri ületamise kohas eraldi kanalite ja ridade sisseseadmisel naaberriikidega koostööd teha.

1.1.3. Kui liikmesriik otsustab seada sisse eraldi kanalid või read, kohaldatakse artikli 8 lõigetes 2 ja 3 viitadel kasutatava minimaalse tähistuse kohta sätestatud eeskirju.

Eraldi read võib määrata ja sisse seada isikute jaoks, kelle suhtes kehtib kohaliku piiriliikluse süsteem.

1.1.4. Üldjuhul võivad sõidukites reisivad isikud kontrollimise ajaks oma sõidukisse jääda. Kontroll tuleb läbi viia sõiduki kõrval, väljaspool piiripunktiehitist. Kui kohalikud olud seda võimaldavad, tuleb põhjalik kontroll läbi viia maantee kõrval, selleks ettenähtud alal. Töötajate turvalisuse huvides teostavad kontrolli võimaluse korral vähemalt kaks piirivalvurit.

Tiheda liikluse korral ja kui olukord seda võimaldab, tuleb kohalike regulaarliinidel sõitvate busside reisijaid kontrollida esmajärjekorras.

1.2. Raudteeliikluse kontroll

1.2.1. Raudteeliikluse kontrolli võib teostada järgmisel kahel viisil:

– platvormil, esimeses peatuses pärast liikmesriigi territooriumile saabumist,

– rongis transiidi käigus.

Sellist kontrolli teostades võetakse arvesse ühtsete siseriiklike kontrollasutuste kohta sõlmitud kokkulepete sätteid.

1.2.2. Liiklusvoogude sujuvuse hõlbustamiseks rahvusvaheliste reisirongide puhul võivad rongide transiidist otseselt mõjutatud riigid vastastikusel kokkuleppel teostada reisijate

kontrollimist sihtjaamas ja/või rongis nende jaamade vahelise transiidi ajal eeldusel, et reisijad jäävad eespool mainitud jaamas/jaamades rongi.

Kolmandatest riikidest saabuvate rahvusvaheliste rongide puhul, mis teevad liikmesriikide territooriumil mitmeid peatusi, ning kui raudteetranspordifirma võtab edasise reisi jooksul reisijaid peale ainult liikmesriikide territooriumil reisimiseks, kontrollitakse selliseid reisijaid territooriumile sisenemisel rongis või sihtjaamas.

Vastassuunas reisides kontrollitakse reisijaid väljumisel samasuguse korra alusel.

1.2.3. Reisijaid, kes soovivad lepinguosaliste territooriumil punktis 1.2.2 kirjeldatud tingimustel rongi peale minna, tuleb enne rongi väljumist selgelt teavitada asjaolust, et reisi jooksul või sihtjaama jõudmisel võidakse nende isikut kontrollida.

1.2.4. Magamisvagunis või kupees reisivate isikute piiriületamist võimaldavaid dokumente kontrollitakse üldjuhul vagunisaatja kupees, eeldusel et vagunisaatja on dokumendid tema suhtes kehtivate eeskirjade kohaselt kokku kogunud ning et ta esitab need kontrollimiseks. Kontrollimist alustades tuleb veenduda kõikide reisijate piiriületamist võimaldavate dokumentide olemaolus, võrreldes neid dokumente registreerimis- ja/või broneerimisnimekirjaga. Kupees olevate reisijate isik tuleb tuvastada, võimalusel vagunisaatja juuresolekul, tehes seda ebakorrapäraste ajavahemike tagant või kindlate põhjuste olemasolu korral.

1.2.5. Tagamaks seda, et vagunitesse ei ole peidetud isikuid ega esemeid, keda/mida piiripolitsei peab kontrollima, võib kohalik piirikontrolli eest vastutav ametnik anda käsu vagunite õõnsuste läbivaatamiseks, lähtudes juhuslikust valikust või konkreetsest põhjusest ning kasutades vajaduse korral rongikontrolöri abi.

1.2.6. Kui on põhjust arvata, et isikud, kelle kohta on teatatud, et nad on toime pannud kuriteo või keda selles kahtlustatakse, või kui riiki ebaseaduslikult siseneda kavatsevad kolmandate riikide kodanikud end rongis peidavad, teatab kontrolli teostav ametnik, juhul kui ta ei saa tegutseda vastavalt oma riigi õigusaktidele, sellest liikmesriikidele, kelle territooriumil või territooriumi suunas rong liigub.

2. Õhupiir

2.1. Kontrollimise kord rahvusvahelistes lennujaamades

2.1.1. Koostöös lennujaama käitajaga võtavad pädevad asutused vajalikke meetmeid, et tagada siselendude reisijate füüsiline eraldamine muude lendude reisijatest. Selleks tuleb kõigis rahvusvahelistes lennujaamades luua sobilik infrastruktuur.

2.1.2. Inimeste ja käsipagasi kontrollimise paik määratakse kindlaks kooskõlas järgmise menetlusega:

a) kolmandast riigist saabuva lennu reisijaid, kes suunduvad siselennule, kontrollitakse sisenemisel lennujaamas, kuhu kolmandast riigist tulev lennuk saabub. Siselendude reisijate suhtes, kes lähevad kolmandasse riiki suunduva lennuki pardale (transiitreisijad), teostatakse väljumiskontroll lennujaamas, kust viimati nimetatud lend väljub;

b) kolmandatest riikidest saabuvate või sinna suunduvate lendude korral, millel ei ole transiitreisijaid ning mis teevad liikmesriikide lennujaamades rohkem kui ühe vahemaandumise, ilma et toimuks ümberistumist teisele lennukile:

i) kolmandatest riikidest saabuvate või sinna suunduvate lendude reisijate suhtes teostatakse juhul, kui liikmesriikide territooriumil ei toimu eelnevalt ega hiljem ümberistumisi, sisenemiskontroll lennujaamas, mille kaudu nad saabuvad, ja väljumiskontrolli lennujaamas, mille kaudu nad lahkuvad;

ii) kolmandatest riikidest saabuvate või sinna suunduvate lendude reisijate suhtes teostatakse juhul, kui liikmesriikide territooriumil tehakse rohkem kui üks vahemaandumine, mille käigus lennukit ei vahetata (transiitreisijad), ja tingimusel, et reisijad ei saa Schengeni territooriumil toimuva reisietapi jooksul lennuki pardale minna, sisenemiskontroll lennujaamas, mille kaudu nad saabuvad, ning väljumiskontroll lennujaamas, mille kaudu nad lahkuvad;

(iii) kui reisijad võivad kolmandatest riikidest tulevate lendude puhul, mis teevad liikmesriikide territooriumil rohkem kui ühe vahemaandumise, lennuki pardale minna ainult ülejäänud sellel territooriumil toimuvaks reisietapiks, teostatakse nende suhtes väljumiskontroll lennujaamas, mille kaudu nad lahkuvad, ja sisenemiskontroll lennujaamas, mille kaudu nad saabuvad.

Selliste reisijate kontrolli, kes nende vahemaandumiste ajal juba viibivad lennuki pardal ega ole lennuki pardale läinud liikmesriikide territooriumilt, teostatakse vastavalt punktile a. Selle kategooria lendude suhtes, mille sihtkohaks on mõni kolmas riik, kohaldatakse vastupidist menetlust.

2.1.3. Isikukontrolli ei viida läbi lennuki pardal. Selleks, et tagada artiklites 6–11 kehtestatud eeskirjadele vastav reisijate kontrollimine ametlike piiripunktidena määratletud lennujaamades, peavad liikmesriigid võtma kokkuleppel lennujaama juhtkonna ja transpordiettevõttega sobilikud meetmed, et tagada reisijatevoo suunamine kontrollimiseks eraldatud alale.

Lennujaama juhtkond peab võtma vajalikud meetmeid, et vastavate volitusteta isikud ei saaks siseneda piiratud aladele, nagu näiteks transiitalale, ega sealt lahkuda.

2.1.4. Kui rahvusvahelist lendu sooritav lennuk on vääramatu jõu või vahetu ohu tõttu või ametivõimude juhiseid järgides sunnitud maanduma kohas, mis ei ole ametlik piiripunkt, tohib ta teekonda jätkata üksnes pärast vastava loa saamist piirikontrolli ja -valve eest vastutavalt asutuselt ning tollilt. Sama kehtib juhul, kui ilma loata maandub välismaine lennuk. Igal juhul kohaldatakse selliste lennukite reisijate suhtes artikleid 6–11.

2.2. Kontrollimise kord lennuväljadel

2.2.1. Tuleb tagada, et reisijaid kontrollitakse artiklites 6–11 kehtestatud eeskirjade kohaselt ka lennujaamades, mis ei oma rahvusvahelise lennujaama staatust (lennuväljad), ent mille kaudu on lubatud teostada rahvusvahelisi lende.

2.2.2. Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 2320/2002 (millega kehtestatakse tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirjad)[75] kohaldamist, ei ole lennuväljadel vaja võtta asjakohaseid meetmeid siselendude ja rahvusvaheliste lendude reisijate füüsiliseks eraldamiseks. Kui liiklus ei ole intensiivne, ei pea piirivalvurid pidevalt kohapeal viibima, kuid tuleb tagada, et vajalikud töötajaid oleksid õigel ajal tööpostil.

2.2.3. Kui lennuväljal ei ole piirivalvurite kohalviibimine alati tagatud, peab asjaomase lennuvälja direktor pädevaid asutusi rahvusvahelise marsruudiga lennukite saabumisest ja lahkumisest aegsasti teavitama. Kui siseriiklik õigus seda lubab, võib täiendavalt politseiametnikke appi kutsuda.

2.3. Eralendude kontrollimine

2.3.1. Eralendude puhul peab piloot enne õhku tõusmist edastama sihtliikmesriigi piiriasutustele ja, kui see on asjakohane, selle liikmesriigi piiriasutustele, kuhu esimesena sisenetakse, üldise avalduse, mis hõlmab rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni 2. lisale vastavat lennuplaani ja reisijate isikuandmeid.

2.3.2. Kui kolmandast riigist tulev ja mõnesse liikmesriiki suunduv eralennuk teeb peatuse teiste liikmesriikide territooriumil, peavad selle liikmesriigi pädevad asutused, kuhu lennuk sisenes, alati läbi viima kontrolli ja lööma punktis 2.3.1 nimetatud üldisesse avaldusse sisenemistempli.

2.3.3. Kui on kahtlusi selle kohta, kas eralennuk tuleb ainult liikmesriikide territooriumilt või suundub üksnes sinna ilma kolmanda riigi territooriumil maandumata, peavad pädevad asutused lennukis viibivaid isikuid nii lennujaamades kui ka lennuväljadel vastavalt punktidele 2.1 ja 2.2 kontrollima.

2.3.4. Purilennukite, ülikergete lennukite, helikopterite, üksnes lühilendudeks mõeldud väikelennukite ja õhulaevade sisenemise ja väljumise kord on sätestatud siseriikliku õigusega ja võimalike kahepoolsete kokkulepetega.

3. Merepiir

3.1. Mereliikluse kontrollimise üldine kord

3.1.1. Laevade kontroll toimub saabumise või lahkumise sadamas, laeva pardal või laeva vahetus läheduses selleks spetsiaalselt ettenähtud alal. Selles valdkonnas sõlmitud kokkulepete kohaselt võib kontrolli siiski teostada ka piiri ületamisel või laeva saabumisel või lahkumisel kolmanda riigi territooriumil.

Kontrolli eesmärgiks on tagada, et nii meeskond kui ka reisijad vastavad artiklis 5 sätestatud tingimustele, ilma et see piirakse artikli 17 lõike 1 punkti b kohaldamist.

3.1.2. Erakorralistel ja ettenägematutel asjaoludel võib laevaliikluse kontrollimist vastavalt artiklile 7 leevendada.

---

[75] EÜT L 355, 30.12.2002, lk 1.

3.1.3. Laeva kapten koostab vastavalt direktiivis 98/41/EÜ[76] sätestatud eeskirjadele kahes eksemplaris meeskonnaliikmete ja võimalike reisijate nimekirja. Sadamasse saabumisel esitab ta nimekirja(d) ametnikele, kes vastutavad kontrolli läbiviimise eest laeval või selle läheduses. Kui vääramatu jõu tõttu ei ole võimalik nimekirja või nimekirju kontrolli teostavatele ametnikele saata, tuleb edastada selle koopia asjakohasele piiripunktile või laevandusettevõttele, mis toimetab selle viivitamata edasi piirikontrolli teostama volitatud ametivõimudele.

Regulaarse parvlaevaühenduse puhul ei ole laeva kapten ega reisijateregistri pidaja kohustatud reisijate nimekirja koostama.

3.1.4. Kahest nimekirjast, millele kontrolli teostav ametnik on nõuetekohaselt alla kirjutanud, tagastatakse üks eksemplar laeva kaptenile, kes peab selle sadamas nõudmisel esitama.

3.1.5. Laeva kapten või tema puudumisel isik või ettevõte, kes esindab laevaomanikku kõigis küsimustes, mis on seotud tema kohustustega laeva seadistamise osas („laevaomaniku agent"), peab viivitamata teatama kõigist muudatustest meeskonna koosseisus või reisijate arvus.

Lisaks sellele peab kapten viivitamata ja võimaluse korral juba enne sadamasse sisenemist teavitama pädevaid asutusi pardalolevatest piletita reisijatest. Piletita reisijate eest vastutab siiski kapten.

3.1.6. Laeva kapten peab teavitama piirivalveasutusi laeva lahkumisest ning teatama kõigist meeskonna koosseisus toimunud muudatustest aegsasti ning vastavalt direktiivile 98/41/EÜ ja asjaomases sadamas kehtivatele eeskirjadele; kui tal ei ole võimalik nimetatud asutusi teavitada, peab ta sellest teatama asjakohasele laevandusasutusele. Eelnevalt koostatud ja allkirjastatud nimekirja(de) teine eksemplar tagastatakse nendele asutustele.

3.2. Teatavat liiki laevaliikluse kontrollimise erikord

Reisilaevad

3.2.1. Kui reisilaev randub järjest mitmes liikmesriikide territooriumil asuvas sadamas, randumata väljapoole seda territooriumi jäävas sadamas, teostatakse kontrolli üldjuhul ainult esimeses ja viimases liikmesriikide territooriumil asuvas sadamas.

Sellest olenemata võib vastavalt ebaseadusliku sisserände riskide hinnangule teostada kontrolli ka vahepealsetes sadamates.

3.2.2. Kõikidel juhtudel edastatakse sadamast lahkumisel reisijate nimekiri järgmisesse sadamasse, kus pädevad asutused teostavad süstemaatiliselt vähemalt halduskontrolli.

3.2.3. Kui on alust keelata pardalolevate isikute sisenemist liikmesriigi territooriumile, peavad kontrolli eest vastutavad ametivõimud tagama, et asjaomased isikud territooriumile ei sisene, hoides neid pardal või selleks ettenähtud alal.

[76] EÜT L 188, 2.7.1998, lk 35.

Laevalõbusõidud

3.2.4. Liikmesriigid nõuavad muudest kui nende enda ankrupaikadest tulevate lõbusõidulaevade sildumist sissesõiduks lubatud sadamas, et kontrollida nende sisenemisel ja lahkumisel pardal olevaid isikuid.

3.2.5. Laevalõbusõite tegevaid isikuid, kes lahkuvad ja naasevad samal päeval või lühikese aja jooksul mõne liikmesriigi territooriumil asuvasse sadamasse, kus nende laev tavaliselt ankrus on, ja keda sadama valdajad tunnevad, ei tule süstemaatiliselt kontrollida. Vastavalt ebaseadusliku sisserände riskide hinnangule tuleb teostada pistelist isikukontrolli ja/või laeva füüsilist läbiotsimist, eriti juhul, kui asjaomase liikmesriigi territooriumi vahetus läheduses asub kolmanda riigi rannik.

3.2.6. Kui lõbusõidulaev soovib erandkorras siseneda sadamasse, mis ei ole ametlik piiripunkt, tuleb kontrolli teostamise eest vastutavaid ametivõime sellest teavitada, võimaluse korral enne laeva sadamasse sisenemist ja igal juhul laeva saabudes. Reisijate kohta tehakse avaldus, esitades sadama valdajatele pardal olevate reisijate nimekirja. See nimekiri on kättesaadav ka kontrolli teostamise eest vastutavatele ametivõimudele.

Samamoodi peavad sadama valdajad juhul, kui laev on vääramatu jõu tõttu sunnitud silduma sadamas, mis ei ole lubatud piiripunkt, võtma laeva saabumisest teatamiseks ühendust lähimas sissesõiduks lubatud sadamas asuvate ametivõimudega.

3.2.7. Sellise kontrolli käigus tuleb esitada dokument laeva tehniliste andmete ja pardal olevate isikute nimedega. Selle dokumendi koopia antakse sissesõiduks ja lahkumiseks lubatud sadamates olevatele ametivõimudele. Niikaua, kuni laev viibib mõne liikmesriigi territoriaalvetes, peab laevadokumentide hulgas olema selle nimekirja koopia.

Rannapüük

3.2.8. Selliste rannapüügilaevade meeskondi, mis pöörduvad iga päev või peaaegu iga päev tagasi sadamasse, kus nad on registreeritud, või mõnda teise liikmesriikide territooriumil asuvasse sadamasse ilma randumiseta mõne muu riigi territooriumil asuvas sadamas, ei tule süstemaatiliselt kontrollida. Sellest olenemata tuleb teostatavate pisteliste kontrollide sageduse kindlaksmääramisel arvestada ebaseadusliku sisserände riskide hinnanguga, eriti juhul, kui asjaomase liikmesriigi territooriumi vahetus läheduses asub kolmanda riigi rannik. Vastavalt kõnealustele riskidele tuleb teostada isikukontrolli ja/või laeva füüsilist läbiotsimist.

3.2.9. Liikmesriikide sadamates registreerimata rannapüügilaevade meeskondi kontrollitakse meremehi käsitlevate sätete kohaselt.

Laeva kapten peab asjakohaseid ametivõime viivitamata teavitama kõigist meeskonna nimekirjas toimunud muudatustest või reisijate pardalviibimisest.

Parvlaevad, mis ei osuta teenuseid graafiku kohaselt

3.2.10. Kontrolli teostatakse nende parvlaevade pardal viibivate reisijate suhtes, mis ei osuta vastavalt artiklile 2 teenuseid graafiku kohaselt. Kohaldatakse järgmisi eeskirju:

a) kolmandate riikide kodanike ja ühenduse vaba liikumise õigust omavate isikute kontrolli tuleks teostada eraldi. Selle tagamiseks tuleks võimaluse korral teostada vajalikud ehitustööd vastavalt artiklile 8;

b) transpordivahendita reisijaid (jalakäijaid) kontrollitakse individuaalselt;

c) sõidukites viibijaid kontrollitakse ilma, et nad sõidukist väljuksid;

d) bussiga reisivaid isikuid käsitletakse jalakäijatena. Need reisijad peavad kontrolli ajaks bussist väljuma;

e) raskeveokite juhte ja nendega kaasas olevaid isikuid kontrollitakse ilma, et nad sõidukist väljuksid. Põhimõtteliselt korraldatakse selline kontroll teistest reisijate kontrollist eraldi;

f) kontrolli kiire teostamise tagamiseks peab olema piisav arv väravaid, kus kontrolli läbi viiakse. Vajadusel võetakse kasutusele täiendav värav;

g) eelkõige ebaseaduslike sisserändajate tabamiseks kontrollitakse pisteliselt reisijate kasutatavaid sõidukeid ning vajaduse korral nende sõidukite koormaid ja muid sinna paigutatud kaupu;

h) parvlaevade meeskonnaliikmeid koheldakse samamoodi kui kaubalaevade meeskonnaliikmeid.

3.3. Laevaliiklus siseveekogudel

3.3.1. „Siseveekogudel toimuv laevaliiklus, millega kaasneb välispiiride ületamine", hõlmab igat liiki laevade ja ujuvsõidukite kasutamist ärilistel eesmärkidel või lõbusõiduks jõgedel, kanalitel ja järvedel.

3.3.2. Ärilistel eesmärkidel kasutatavate laevade puhul käsitletakse meeskonnaliikmetena või nendega samaväärsetena kaptenit ja laeval töötavaid isikuid, kes on kantud meeskonna nimekirja, ning nende isikute laeva pardal elavaid pereliikmeid.

3.3.3. Siseveekogudel toimuva laevaliikluse kontrollimise suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* punktide 3.1–3.2 asjakohaseid sätteid.

XI LISA
Teatavate isikute kategooriate kontrollimise erimenetlused

1. Lennukite piloodid ja muud meeskonnaliikmed

1.1. 7. detsembri 1944. aasta tsiviillennunduse konventsiooni 9. lisas sätestatud pilooditunnistuse või meeskonnaliikme tõendi omanikud võivad töökohustuste täitmisel ning kõnealuste dokumentide alusel:

– minna lennuki pardale ja sealt lahkuda liikmesriikide territooriumil asuvas lennujaamas, milles tehakse vahemaandumine või mis on sihtkohaks;

– siseneda selle omavalitsusüksuse territooriumile, kus asub liikmesriikide territooriumil paiknev lennujaam, milles tehakse vahemaandumine või mis on sihtkohaks;

– minna mis tahes transpordivahendit kasutades igasse liikmesriikide territooriumil asuvasse lennujaama, et minna samast lennujaamast väljuvale lennukile.

1.2. Lennukite meeskonnaliikmete kontrollimisel kohaldatakse artikleid 6–11. Võimaluse korral tuleb lennuki meeskonda kontrollida eelisjärjekorras. Nimelt tuleb neid kontrollida enne reisijaid või spetsiaalselt selleks ettenähtud kohas. Meeskondi, keda piirikontrolli teostamise eest vastutavad töötajad tunnevad, võib kontrollida üksnes pisteliselt.

2. Meremehed

2.1. Meremehed, kellel on vastavalt 9. aprilli 1965. aasta Londoni konventsioonile, 19. juuni 2003. aasta Genfi konventsioonile (nr 185) ja asjakohastele siseriiklikele sätetele väljaantud meremehe isikut tõendav dokument, võivad ilma piiripunkti läbimata maale minna ja viibida selle sadama territooriumil, kus nende laev ankrus on, või sellega piirnevates omavalitsusüksustes, tingimusel et nad on kantud oma laeva meeskonna nimekirja, mis on eelnevalt kontrollimiseks esitatud.

Vastavalt riskihinnangule, mis keskenduvad erilise tähelepanuga ebaseadusliku sisserände ja turvalisusega seotud riskidele, peavad pädevad asutused meremehi enne nende maaleminekut ka visuaalselt kontrollima.

Kui meremees kujutab ohtu avalikule korrale, sisejulgeolekule või rahvatervisele, võib keelduda teda maale lubamast.

2.2. Meremehed, kes kavatsevad viibida väljaspool sadamate läheduses paiknevaid omavalitsusüksusi, peavad vastama artikli 5 lõikes 1 liikmesriikide territooriumile sisenemise osas sätestatud nõuetele.

2.3. Erandina punktist 2.2 võib meremehe isikut tõendava dokumendi omanikel lubada allpool nimetatud tingimustel liikmesriikide territooriumile siseneda ka juhul, kui nad ei vasta artikli 5 lõike 1 punktides b ja c sätestatud sissesõidunõuetele:

a) liikmesriigi sadamas juba ankrusse heitnud või sinna parajasti saabuva laeva pardale minek;

b) kolmandasse riiki sõitmine või päritoluriiki naasmine;

c) hädaolukorrad või äärmise vajaduse korral (haigus, vallandamine, töölepingu lõppemine jms).

Sellisel juhul võib meremehe isikut tõendava dokumendi omanikule, kelle suhtes kehtib nende kodakondsusest tingituna liikmesriikide territooriumile sisenemisel viisanõue ja kellel viisa puudub, väljastada viisa piiril vastavalt määruse (EÜ) nr 415/2003 sätetele.

Igal juhul peavad piirivalvurid kontrollima, et kõnealustel meremeestel on kehtiv reisidokument, et nende suhtes ei ole kehtestatud sissesõidukeeldu ning et nad ei kujuta ohtu liikmesriikide avalikule korrale, sisejulgeolekule ega rahvatervisele. Kui see on vajalik ja asjakohane, peavad piirivalvurid lisaks sellele kontrollima järgmisi lisadokumente:

– asjaomase laevaomaniku või tema agendi kirjalik avaldus,

– asjakohase diplomaatilise või konsulaaresinduse kirjalik avaldus,

– politseiasutuse või vajadusel muude pädevate asutuste erikontrolli tulemusel saadud tõendid,

– veeteede ameti templiga kinnitatud leping.

3. Diplomaatiliste, ameti- või teenistuspasside omanikud ja rahvusvaheliste organisatsioonide liikmed

3.1. Sellesse kategooriasse kuuluvate isikute eriprivileege ja -immuniteete arvestades võib isikute suhtes, kellele liikmesriikide poolt tunnustatud riigid või valitsused on väljastanud diplomaatilise, ameti- või teenistuspassi, samuti nende isikute suhtes, kes omavad punktis 3.4 loetletud rahvusvaheliste organisatsioonide väljastatud dokumente, rakendada sooduskohtlemist, andes neile teiste reisijate ees eesõiguse piirikontrolli läbimisel, isegi juhul, kui nende suhtes kehtib viisanõue.

Üldreeglina ei nõuta selliste dokumentide omanikelt piisavate elatusvahendite olemasolu tõendamist.

3.2. Kui välispiiril olev isik tugineb privileegidele, immuniteetidele ja eranditele, võib kontrolli eest vastutav ametnik nõuda, et ta esitaks oma staatuse tõestamiseks asjakohased dokumendid, eelkõige akrediteeriva riigi väljastatud tõendi või diplomaatilise passi või muud tõendusmaterjalid. Kahtluse korral võib ametnik küsimuse kiireloomulisust silmas pidades pöörduda otse välisministeeriumi poole.

3.3. Diplomaatiliste lähetuste ja konsulaaresinduste akrediteeritud liikmed ning nende pereliikmed võivad siseneda liikmesriikide territooriumile, esitades artikli 17 lõikes 2 osutatud kaardi ja piiriületamist võimaldava dokumendi. Lisaks sellele ei tohi piirivalvurid ühelgi juhul keelata diplomaatiliste, ameti- või teenistuspasside omanikke liikmesriikide territooriumile sisenemast ilma asjakohaste siseriiklike asutustega esmalt nõu pidamata. See kehtib isegi juhul, kui asjaomase isiku suhtes on SIS-is kehtestatud sissesõidukeeld.

3.4. Punktis 3.1 täpsustatud eesmärgil rahvusvaheliste organisatsioonide poolt väljastatud dokumendid on eelkõige järgmised:

– Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni reisiluba "*laissez-passer*", mis on väljastatud ÜRO ja selle allorganisatsioonide töötajatele ÜRO Peaassamblee poolt 21. novembril

1947. aastal New Yorgis vastu võetud spetsialiseeritud asutuste privileegide ja immuniteetide konventsiooni alusel;

– Euroopa Ühenduse (EÜ) reisiluba ("*laissez-passer*");

– Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) reisiluba ("*laissez-passer*");

– Euroopa Nõukogu peasekretäri väljastatud legitiimsustõend;

– NATO peakorteri väljastatud dokumendid (sõjaväelase ID-kaart koos lähetuskorralduse, komandeerimistunnistuse või individuaalse või grupiviisilise teenistuskorraldusega).

4. Piirialade töötajad

4.1. Piirialade töötajate kontrollimise menetlused on reguleeritud piirikontrolli üldeeskirjadega, eriti artiklitega 6 ja 11. Kooskõlas artikliga 7 võib kontrollimist siiski leevendada.

4.2. Kui liikmesriik otsustab vastu võtta kohaliku piiriliikluse süsteemi, kohaldatakse piirialade töötajate suhtes automaatselt selle süsteemi alusel kehtestatud praktilisi lihtsustusi, mis on sätestatud artikli 4 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 9 lõike 2 punktis d.

5. Alaealised

5.1. Välispiiri ületavaid alaealisi tuleb sisenemisel ja väljumisel kontrollida samamoodi kui täiskasvanuidki, nagu on sätestatud artiklites 6–11.

5.2. Saatjaga liikuvate alaealiste puhul peab piirivalvur kontrollima ka seda, et alaealist saatev isik on tema vanemlik hooldaja, eriti juhul, kui alaealisega on kaasas vaid üks täiskasvanu ning kui on tõsine alus arvata, et alaealine on tema seadusjärgselt vanemlikult hooldajalt ebaseaduslikult ära võetud.

Sel juhul peab piirivalvur vestlema alaealise ja teda saatva täiskasvanuga eraldi, et tuvastada nende poolt esitatud teabe esinevad võimalikud lahknevused või vasturääkivused.

5.3. Kontrolli teostavad töötajad peavad pöörama erilist tähelepanu saatjata liikuvatele alaealistele. Eelkõige peavad nad reisidokumentide ja täiendavate dokumentide põhjaliku kontrollimisega tagama, et alaealised ei lahku territooriumilt ilma oma vanemliku hooldaja loata.

XII LISA
Välisministeeriumide väljastatavate kaartide näidised

[*See lisa saadetakse eraldi CD-ROM-il*]

XIII LISA
Vastavustabel

Käesoleva määruse sätted	**Schengeni konventsiooni (SK), ühise käsiraamatu (ÜK) ja muude asendatud Schengeni täitevkomitee otsuste (SCH/Com-ex) sätted**
I jaotis **Üldsätted**	
Artikkel 1 Eesmärk	---
Artikkel 2 Mõisted	[*See artikkel võtab üle SK artikli 1, kuid ei asenda seda*][*]
Artikkel 3 Rakendusala	---
II jaotis **Välispiirid**	
I peatükk **Välispiiride ületamine ja sissesõidunõuded**	
Artikkel 4 Välispiiride ületamine	SK artikkel 3 ÜK I osa punktid 1, 1.2, 1.3 (1.3.1 – 1.3.3.)
Artikkel 5 Sissesõidunõuded kolmandate riikide kodanikele	SK artikli 5 lõiked 1 ja 3 ÜK I osa punktid 2, 2.1 ja 4.1; ÜK II osa punktid 1.4.8, 1.4.9 ja 6.2

[*] Sur base de la décision du Conseil n° 1999/436/CE, définissant la base juridique de chacune des dispositions de l'acquis de Schengen, « les définitions [*contenues à l'article premier de la convention*] s'appliquent dans tous les articles de la convention de Schengen », auxquels une base juridique dans les traités a été attribuée. C'est la raison pour laquelle un instrument fondé sur l'article 62 du traité CE ne peut pas modifier ou remplacer des définitions qui s'appliquent aussi par rapport à d'autres articles ayant une base juridique différente (y compris dans le traité UE).

II peatükk **Välispiiride kontroll ja sissesõidukeeld**	
Artikkel 6 Isikukontroll ametlikes piiripunktides	SK artikli 6 lõige 1 ja lõike 2 punktid a–d ÜK I osa punkt 4 ÜK II osa punktid 1 ja 1.2
Artikkel 7 Kontrollimise leevendamine	SK artikli 6 lõike 2 punkt e ÜK II osa punkt 1.3.5 (esimene lause) (vt V lisa)
Artikkel 8 Eraldi read ja viitadel esitatav teave	Otsus SCH/Com-ex(94)17 rev.4
Artikkel 9 Templite löömine kolmandate riikide kodanike reisidokumentidesse	ÜK II osa punktid 2.1.1, 2.1.2, 2.1.5 ja 2.1.6
Artikkel 10 Väljaspool piiripunkte toimuv valve	SK artikli 6 lõige 3 ÜK II osa punkt 2.2 (2.2.1 – 2.2.4*)*
Artikkel 11 Sissesõidukeeld	SK artikli 5 lõige 2 ÜK II osa punktid 1.4.1, 1.4.2 ja 5.6
III peatükk **Vahendid piirikontrolli teostamiseks ja liikmesriikide vaheline koostöö**	
Artikkel 12 Vahendid piirikontrolli teostamiseks	SK artikli 6 lõiked 4 ja 5
Artikkel 13 Kontrolli teostamine	ÜK II osa punktid 1.1.1 (v.a IX lisas ülevõetud osa) ja 1.1.2
Artikkel 14 Liikmesriikide vaheline koostöö	SK artikkel 7 ÜK II osa punktid 4, 4.1 ja 4.2

Artikkel 15 Ühiskontrollid	---
IV peatükk **Piirikontrolli üksikasjalikud erieeskirjad ja erimenetlused**	
Artikkel 16 Eri liiki piiride ja liikmesriikide välispiiride ületamisel kasutatava eri liiki transpordiga seotud üksikasjalikud erieeskirjad	---
Artikkel 17 Erimenetlused	---
III jaotis **Sisepiirid**	
I peatükk **Kontrolli kaotamine sisepiiridel**	
Artikkel 18 Sisepiiride ületamine	SK artikli 2 lõige 1
Artikkel 19 Territooriumil toimuv kontroll	SK artikli 2 lõige 3
II peatükk **Kaitseklausel**	
Artikkel 20 Kontrolli taaskehtestamine liikmesriigi sisepiiridel	SK artikli 2 lõige 2
Artikkel 21 Tavamenetlus	Otsus SCH/Com-ex (95)20, rev.2
Artikkel 22 Kiirmenetlus	

Artikkel 23 Sisepiiridel toimuva kontrolli pikendamise menetlus	
Artikkel 24 Kontrolli ühine taaskehtestamine sisepiiridel piiriülese terroriohu tõttu	---
Artikkel 25 Kontrollimise kord kaitseklausli kohaldamise puhul	---
Artikkel 26 Aruanne kontrolli taaskehtestamise kohta sisepiiridel	---
Artikkel 27 Avalikkuse teavitamine	---
Artikkel 28 Konfidentsiaalsus	---
IV jaotis **Lõppsätted**	
Artikkel 29 Lisade muudatused	---
Artikkel 30 Komitee	SK artikkel 8 Määrus (EÜ) nr 790/2001
Artikkel 31 Teatavate territooriumide kohaldamisalast väljajätmine	---
Artikkel 32 Teabe edastamine liikmesriikide poolt	---

Artikkel 33 Aruanne III jaotise kohaldamise kohta	---
Artikkel 34 Tühistatud ja kehtetuks tunnistatud sätted	---
Artikkel 35 Jõustumine	---
I LISA Ametlikud piiripunktid	ÜK 1. lisa
II LISA Dokumentaalsed tõendid sissesõidu põhjuste tõepärasuse kinnitamiseks	ÜK I osa punktid 4.1.1 (4.1.1.1 – 4.1.1.4) ja 4.1.2
III LISA Riikide asutuste poolt igal aastal kinnitatavad piiriületamisel nõutavad summad	ÜK 10. lisa
IV LISA Kontroll ametlikes piiripunktides	ÜK II osa punktid 1.3.1, 1.3.2 ja 2.3
V LISA Kontrolli leevendamine maismaapiiridel	ÜK II osa punktid 1.3.5 (teine lause), 1.3.5.1, 1.3.5.2 ja 1.3.5.3
VI LISA Piiripunktides ridasid tähistavate viitade näidised	---
VII LISA Templite loomine	ÜK II osa punktid 2.1.3 ja 2.1.4
VIII LISA A osa: Sissesõidukeelu kehtestamise menetlused B osa: Sissesõidukeelu standardvorm	ÜK II osa punktid 1.4.1bis, 1.4.3., 1.4.4, 1.4.5 ja 1.4.6 ÜK II osa punkt 5.2

IX LISA Iga liikmesriigi siseriiklike õigusaktide alusel piirikontrolli eest vastutavate riiklike teenistuste loetelu	ÜK II osa punkt 1.1.1 (v.a artiklis 13 ülevõetud osa)
X LISA Eri liiki piiride ja liikmesriikide välispiiride ületamisel kasutatava eri liiki transpordiga seotud üksikasjalikud erieeskirjad	
Punkt 1 – Maismaapiir	
Punkt 1.1 – Maanteeliikluse kontroll	ÜK II osa punkt 3.1
Punkt 1.2 – Raudteeliikluse kontroll	ÜK II osa punkt 3.2
Punkt 2 – Õhupiir	
Punkt 2.1 – Kontrollimise kord rahvusvahelistes lennujaamades	ÜK II osa punktid 3.3, 3.3.1 – 3.3.4 Otsus SCH/Com-ex(94)17 rev.4
Punkt 2.2 – Lennuväljad	ÜK II osa punkt 3.3.6 Otsus SCH/Com-ex(94)17 rev.4
Punkt 2.3 – Eralennud	ÜK II osa punktid 3.3.5 ja 3.3.7
Punkt 3 – Merepiir	
Punkt 3.1 – Mereliikluse kontrollimise üldine kord	ÜK II osa punktid 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3
Punkt 3.2 – Teatavat liiki laevaliikluse kontrollimise erikord	ÜK II osa punkt 3.4.4 (3.4.4.1 – 3 .4.4.5)
Punkt 3.3 – Laevaliiklus siseveekogudel	ÜK II osa punkt 3.5
XI LISA Teatavate isikute kategooriate kontrollimise erimenetlused	

Punkt 1 – Lennukite piloodid ja muud meeskonnaliikmed	ÜK II osa punkt 6.4
Punkt 2 – Meremehed	ÜK II osa punkt 6.5
Punkt 3 – Diplomaatiliste, ameti- või teenistuspasside omanikud ja rahvusvaheliste organisatsioonide liikmed	ÜK II osa punktid 6.6. ja 6.11
Punkt 4 – Piirialade töötajad	ÜK II osa punkt 6.7
Punkt 5 – Alaealised	ÜK II osa punkt 6.8
XII LISA Välisministeeriumide väljastatavate kaartide näidised	ÜK 13.lisa
XIII LISA Vastavustabel	---